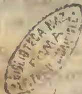

Oppiani Poetæ Alieuticon/seu de Piſcibus
Libri. V. E græco traducti
Ad Antoninũ Impatorẽ.

Diſticha Laurentii Lippii Collenſis
Ad Laurentium Medicem:

Oppiani Poetæ Vita:

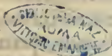
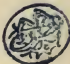
Vita Oppiani Laurentii Lippii Collensis ad Laurentium Medicem.

OPpianus poeta patre Agesilao m̄re Zẽnodota natus: genere autẽ a Zarbo Ciliciæ ciuitate. Cæterum quom pater eius opulentus esset: & in republica inter primates iudicatus in philosophia plurimũ excellebat: & philosophicã uitã ducebat: & ĩ huiuscemodi disciplina: & in oĩbus liberalibus artibus filiũ erudiuit p̄cipue in Musica: Geometria: & Grãmatica. Quom Oppianus triginta annos natus eẽt: Seuerus Romãoꝝ ĩperator Zarbũ uenit (oportebat.n.oẽs reipublicæ optimates obuiã ĩperatori ire). Quũ Agesilaus Oppiani p̄r hoc paruifaceret ueluti hõi q philosophicã uitã ageret: & inanẽ gloriã cõtẽptui haberet: Imperator hoc iniquo aĩo tulit: & illũ in Miletũ Adriatici maris insulã in exiliũ misit: in qua quom Oppianus patri cõgrederet̃. scripsit hæc clarissima poemata: & Romã ꝑfectus tẽpore Antonini ĩperatoris filii Seueri (Seuerus.n.in fata cõcesserat) hoc obtulit uolumẽ. & dignus iudicatus est: ut ĩpetraret q̄d aĩo sederet. Ille regressuꝫ p̄ris ab exilio petiuit: q̄d assecutus est: & ꝓ quolibet carmine aureum numisma suscepit: & in patriã cum patre regressus: sæuiẽte in ciuitate Zar/

bi paulo post peste obit. Ciues enim eum sepe lierũt: & sumptuosam statuam illi erexerunt: & inscripserunt hoc epigramma.

Oppianus uatum decus immortale fuissem:
Inuida ni gelidum rapuisset parca sub orcũ:
Me iuuenẽ placidæ claꝶ splendore camœnæ
Ni liuor longæ uiolasset tempora uitæ:
Nõ mihi laude parẽ queq̃ terra alma tulisset.

Scripsit alia poemata: Vixit annis triginta: habet stilum floridum & planum cum facundia & maturitate quod difficillimum est: & in sententiis & parabolis ꝑcipue excellit: De quo sic meminit Eusebius in libro de temporibus tẽpore Antonini imperatoris anno eius imperii decimo ducentesima trigesimasептima olympiade: anno mũdi. 5370. anno domini centesimo septuagesimosecundo. Ab anno Nini regis. 2185. Oppianus Cilix poeta cognoscitur: qui alieutica miro splendore conscribit.

Laurentii Lippii Collēsis procemiū super in/
terpretatione Oppiani ad Laurentiū medicē.

Lydorꝫ spes una uirꝫ:in quo tota recūbit.
Tuscia: & alpinis positæ sub montibus
urbes.
Non totum etrusci teneant te rostra senatus:
Attoniti semper non spectent ora quirites.
Sed pelopis uises terras alphæaqꝫ rura.
Nestoreis regnata uiris.hic arnus amœnus:
Hic mare tyrrhenum uicina fluctuat unda.
Est instructa ratis uastum sulcabimus æquor.
Dux erit oppianus qui celsa in puppe sedenti
Ostendet sedes & pascua lœta natantum
Narrabit fœtus ponti:narrabit amores:
Bella:dolos:artes:odium:cōnubia:ludos:
Atqꝫ uias pelagi placido sermone leuabit:
Si ponant uenti pacata æqualiter unda
Sit mare tranquillū:pronus tūc ære recuruo
Decipiet ponti turmas:nassamqꝫ capacem
Appendet scopulo:subit īremeabile septum
Lubrica turba maris: prædā referem⁹opimā.
Tunc licet in ternas p̄dam discindere partes.
Auspiciis est capta tuis:tibi prima futura
Portio:piscanti debetur iure secunda.
Sū comes & curuis humeris tibi retia porto:
Nodososqꝫ sinus pando:maculosaqꝫ lina:
Tertia debetur tanto mihi præda labore:

Nec te cõmoueant pelagi solatia tantum:
Nec te cõmoueat q̄ prœmia prima reportas:
Te saltẽ arripiat diuini gloria cantus.
Lãguida piscandi reparat quũ mẽbra labore:
Vates dulcisono modulatur pectine uersus:
Carmine mulcetur delphin:ducitq̃ choreas.
Circũ multi soni saliunt magna agmina põti.
Vndę subsidunt cantu:scopuliq̃ mouent̃:
Circundant sacrum scopuli lõgo ordine uatẽ.
Ilia quom uatis defecta uoce fathiscunt.
Succedo tanto lætus subeoq̃ labori.
Et releuo fessum substentans carmine uatem:
Quid tardas ponto Laurenti est parta uoluptas.
Continuo properes Pisanas uisere turres:
Et simul ĩmensum cymba lustrabimus ęquor.
Non sine te nobis medices iocunda uoluptas:
Et licet exiliant & lubrica terga reuoluant
Pisces:& uates uersu demulceat undas.
Argumentũ totius libri Laurentii Lippii Collensis ad Laurentium Medicem.

PRimus h3 coitus:proles:& pascua põti:
Ostẽdit fraudes:cædes & bella secũdus.
Tertius in pisces hamos & retia iactat.
Ducit amor quarto captos in fata natãtes.
Delphis amat quinto:pereũtq̃ ingentia cete.

Argumentũ sup interp̄tatione primi libri.

IN primo ueniũt ad pascua læta cohortes
Aequoris:& scar⁹ pallẽtas rumiat herbas:
Põpilus associat nautas:sequturq; carinas
Attoniti remoræ ponto miracula parui
Viderunt nautæ:noscit patriãq; penates
Astacus:in ꝓpriã cupiens remeare cauernam.
Carcenades spoliũ subeunt:tergoq; coaptant
Nautilis in ponto sub nauis imagine ludit.
Neptũno delphin monstrat nereida pulchrã.
Et coeunt pisces:atq; agmina magna natãtũ.
Euxinos sulcant fluctus:atq; oua resoluunt.
Et fœtus edunt:& pignora cara tuentur.
Præcipue delphin princeps uituliq; marini
Infantes catulos miro sedantur amore.

Interpretatio Oppiani Laurentii Lippii Col/lensis ad Laurentium Medicem.

DIspersas ponti gẽtes:aciesq; natantũ
Sq̃migeras almę uariũ gen⁹ ãphitrites
Antonine canã.reχ cui sũma ptãs:
Q uæq; procellosis habitãt sub fluctibus alti:
Q uęq; maris ueniũt ad pascua læta cohortes
Et uitã:& madidas gẽtes:madidos hymenęos
Turpe odiũ & dulces ueneris cãtabo furores:
Consilia & uarias fraudes:artesq; dolosas:
Q uęq; audax mortale gen⁹ sup agmine põti
Struxerit:& ratibus sulcans secreta ꝓfundi

Multa occulta pri⁹uasto sub marmore uidit:
Artib⁹emẽsum ẽ pelagus:maris ima reclusa.
Prospectat uenator aprum sub mõtibus altis
Depastũ:atq; ursum diuersa ex parte ruẽtẽ.
Eminus hunc cãpo longe iaculatur aperto:
Atq; palam ferro prosternit cominus illum.
Horrida securo committit prælia campo
Et fera uenatorq; simul:gressumq; sequunt̃
Pone canes:dominos ducũt ad lustra ferarũ
Aspera:nec gelidæ tãtũ mala tẽpora brumæ.
Horrorem metuẽt illi:tantosq; calores
Non feret autũnus:defessi multa laborem
Venantis tollunt:nec desunt gaudia fesso:
Vmbrosæ siluæ natiui pumicis antra:
De celso fluuii labuntur monte perennes.
Hinc medicina sitis:hinc est medicina lauacri
Et propter liquidas undas:& læta fluenta:
Sunt molles herbæ prostrata cubilia somno:
Quin etiam uiridi discumbẽs fessus in herba
Appones quæ silua feret:quæ plurima monte
Nascuntur:sequitur uenantem multa uoluptas.
Et cui piscandi peior collata uidetur
Gratia:tot campo:tot sunt mera gaudia siluę.
At facilẽ paruo captat discrimine prædam
Qui mortẽ molitur aui:uidet omnia passim:
Lethœo uolucres perfusas membra sopore
Clam rapit e nido:facili uel decipit arte
Aspersis uisco calamis:uel retia tendit.

Dũq̃ petit nidum ſomno deuicta uolucris
Incidit in caſſes:ſubit & male cauta periclũ.
Vndaq̃ patiens occulta pericula ponti
Piſcator pferre ſolet certamine tanto
Spes mulcet mentẽ uanoq̃ ſimillima ſomno:
Nulla ſupra firmã cõmittit prælia terram.
In rigidis pugnat lymphis tumidũq̃ p æſtũ
Tollitur a fluctu uẽtis agitatus iniquis.
Fit timor ex terra piſcantis bella tueri
Nauigat in tenui cymba ſeruitq̃ procellis
Errando: atq̃ animũ tumida defigit in unda.
Et ſpectat nebulas atras:horretq̃ nigrantes
Vndarum ſulcare uias ſpirantibus auſtris:
Nulla fuga & nullos uenìẽtes effugit imbres.
Et miſeri æſtiuos nequeunt uitare calores:
Et ſecreta latent ſæui diſcrimina ponti.
Obuia quæ ueniunt horrent immania cete:
Per freta nulla canũ monſtrãt ueſtigia pdæ
Nullaq̃ ſub lymphis pſpectant ſigna natãtes
Non prædã aduerſa cernunt de parte ruentẽ.
Q uom piſces uarios ſoleãt percurrere calles
Debilibus ſetis hamo piſcantur acuto.
Et lino & calamis hęc ſunt ſua robora tantũ.
Q uam iocunda tuam capient ſolatia mentẽ
Si fuerit cordi piſcandi læta uoluptas:
Duceris uolucri ſpacioſa per æquora naui:
Cui ſit remigiũ pulchrum fortiſq̃ iuuentus
Sint bene compacti claui:ſint tranſtra d ecore

Iuncta regat nauem cœlsa de puppe magister
Ventorum expertus:nauem:quæ iudice nullo
Culpari possit:uentis immota resistat.
Lata gubernator findat uiuaria puppi
Hic ubi tranquillis uulgo pascuntur in undis
Squamigeræ gentes:his pabula lœta feruntur
A seruis:promptæ saturant hæc agmina prædæ
Quæ nato atq; tibi o fœlix sunt certa beato
Gloria piscandi:calamum demitte sub undam
Implicitum setis hamo cito piscis inhæret
Sponte ducis trahit᷑ manibus fortissime princeps.
Ah q̃ blanda tuã pertentant gaudia mentem:
Multa superciliis & toto in pectore regis
Lœtitia est:piscem calamis spectare ligatum/
Atq; reluctantem uel lubrica terga mouentem
Nunc adsis neptune mihi saturnia proles:
Qui terras pontũq; tenes:adsis mare uastum:
Et uos multisoni mihi peruia numina ponti
Ferte pedem:uestras acies & monstra natantum
Cantabo:nostrum carmen regina sacrati
Calliopea chori nato magnoq; parenti
Sit gratum:atq; tui spira mihi munera cantus.
Innumeræ pelago gentes uoluuntur in imo
Nantes/quæ numerum uincunt:sunt abdita nobis
Plurima monstra maris:quis posset nomina uersu
Edere:quis ponti metas:quis nomina dicet:
Terdenas ad summũ ulnas nouere sub undis
Mortales:sed multa latent immensa profundi

Aequora sub uasto spirant tot gurgite pisces
Sunt uires menti tenues mortalibus ægris.
Abdita non possunt humana uoce referri.
Alma parens tellus non agmina plura ferarum:
Nec maiora tulit:quã uastus in æquore pontus.
Norunt cœlicolæ numerum pensare natantum
Terrestresq; acies an partes æquet utrasq;
Calculus:humana quantũ cõprehendere mente
Possumus expediam numerum uictũq; uiasq;:
Nõnulli flauam pisces in litore harenam
Mandunt:& terra quicquid nutritur in alta
Hippus p. Hippi:cocciges celeres:flauiq; erithymi
Melanur9 p. Citargi:Triglęq; simul:tenues melanuri
Platanur9 p. Poachuronq; greges:Buglosseq; & platanuri:
Morbilus p. Tamniæ imbelles & picto mormylus ore
Scombri:cyprim:stabulantur litora iuxta.
Ast alii ceno turpi fœdaq; palude
Pascuntur batidesq; boum genus usq; proteruũ
Torpedo p. Difficilis trygon:torpedo nomine uero
Asellus p. Eclariæ:persettæ scepani triglis asellus:
Atq; lacertorum gentes quæ putrida pascunt
Inter cenosas uoluentes corpora sordes
Per molles tantum ripas herbasq; uirentes
Scarus p. Saurides:brenni:cum scaris:boces utriq;
Menides:& tragi simul antherina uagantur
Cephalus p. Cestres:& cephali iustum genus amphitrutes
Labrax p. Labrax:audaces amiæ:placidæq; cremites
Congrus p. Pelamides congri:quẽ dicunt nomine olisthon.

Aequora quæ fluuio quæ sunt uicina palude
Incoluisse iuuat:qua dulcis terminus undæ
Et fluctus ceno cōmixtus uortice multo
Voluitur a terra:pisces hic pascua læta:
Accipiunt pingui distendunt membra sagina
Ex ponto fluuii dirus petit ostia labrax.
Ex fluuio anguillæ repunt pluuiaq; lacuna
In uastum pontum:scopulos quos abluit unda
Alga consperfos & multo murice tectos
Salpe habitant uariis distincti tergora signis Salpa p.
Iulides:& percæ:canni turdiq; uirentes
Phucides eunuci uero de nomine dictæ
Scirris saltator:mullus:syene basiliscus Mullus p.
Aspera saxa colunt imo defixa profundo.
His addas roseo splendentes corpore triglas
Sunt udæ cautes herbis a fronte uirentes:
Hic domus est sargis:hæc statio læta scienis Sargus p:
Et faber:& nigro cui nomina dicta colore
Hæc coracimus habet:hæc scarus saxa frequēta
Qui mites inter pisces clamore tremendo
Intonat:& solus pallentes ruminat herbas
Ac ueluti pecudes reuocat sub guttura pastum.
Ast imos scopulos fundo quos ostrea multo
Cingit:quis thalami curui:quis lustra profunda
Osophagi:scombri:pugnax murena frequentat Osophag⁹ p.
Addas oxiphagos istis:atq; agriophagos. Oxiphag⁹ p.
His iungas tarde morientē piscibus orphum. Agriofag⁹ p.
In partes scissi luctantur corporis artus.

Multi alii pisces fundo uersantur in imo.
Et caua saxa colunt specie formaq; decentes:
Excelsi fontes magni:sed corpore pigro
Se mutant:nunq̃ tales sua lustra relinquunt.
Piscibus insidias tendunt:si forte sub antrum
Inciderint subito pellunt in funera fato
Hos inter pisces segnis numeratur asellus:
Qui canis æstiui motu concussus acerbo
Ingreditur duras cautes:atroq; recessu
Occulitur:tali dum feruet sydere cœlum.
Est inter scopulos ponti quos abluit unda
Adonis pisc. Piscis ab acteis quondam cantatus adonis.
Multi exociton dicunt:q; prosilit undis
In littus sicca ponens tellure cubile.
In quibus a rictu se tendunt undiq; branchæ
E ponto in terram solus descendit adonis.
Squamea tunc dulci componit membra sopore.
Quom mare trãquillũ tumidis quom tollit͛ undis
E somno surgit:dormit porrectus in antro.
Formidat pelagi uolucres:quas horret ut hostis
Et si quã cœlo labentem uiderit alto
Saltanti similis quatitur:sic marmoris unda.
Concita demergit:hunc in spelea profundi
Cautibus & bibula multi pascuntur arena
Aurata p. Auratæ:fuluæ splendoris nomine dictæ.
Simius p. Et symii:& glauci & densato dente dracones.
Scorpius in pugna fortis genuis unde gemellum
Ambæ sphirenæ longæ:tenuesq; belonæ

Gobius:& carax magna leuitate natantes | Gobius p.
Audaces mures non magno corpore fidunt
Viribus haud magnis:sed dura pelle uigorem
Ostentant firmi confidunt robore tergi
Contra mortales pugnant:contra agmina ponti
Innumeros addas istis:qui a littore longe
Veliferos habitant fluctus tellure relicta
Sunt celeres thynni:qui pisces impete uasto | Thinnus p.
Pellunt & gladii diro mucrone potentes.
Oremon gentes & prenades atq; cybiæ
Obliquæ scytalæq;:hippuron maxima turba | Scytal a p.
Pompilus his habitat petris:hunc lœtus honorat | Pompilus p.
Nauita:q; socium nauis se pompilus obfert
Nomen habet:gaudet celeres per marmora euntes
Associare rates:cursum uentumq; sequuntur.
Saltantes circum cœlsæ latera alta carinæ.
Nõnulli puppim & curuæ moderamina nauis
Prendunt:ast illi collecti examine multo
Pendent a prora:dicas non sponte secutos
Inuitosq; trahi:nec posse obsistere contra.
Tanto uelιferæ nauis rapiuntur amore
Et ueluti regem uel cinctum tempora serto
Victorem textis ramis & fronde uirentem
Prouecti patres:& primo flore iuuentus
Stipant:& circum densi lœtiq; feruntur
Donec uictorem sub splendida tecta reducant.
Sic isti ad terram nauem comitantur ouantes
Cõnexi circum densi:sed litora postquam

Aspiciunt:odium terræ immortale recondunt:
Extemplo celeres ueluti de carcere pisces
Erumpunt:saltu nauem cursumq; relinquunt
Dant certum nautis signum:q; terra ꝓpinqua est
Fortia quorum duros dissoluunt agmina nodos
Pompile te nautæ miro uenerantur amore
Per te diuinant tranquillas æquoris auras:
Pacatus uenias sternens freta lata profundi
Echeneis p. Est etiam salsis undis echeneis amica:
Quæ latis membris & nigro fusca colore
Non cubitum excedit totos porrecta per artus:
Aspectu anguillæ similis:sub uertice summo
Stat rictus curuum circum deductus in orbem
Cui non dissimilem forma mucrone corusco
Esse hamum credas:sic os portendit acutum.
Attoniti nautæ parui miracula piscis
Spectarunt maiora fide:quis crederet unquã
Mortalis:proprias si fama attingeret aures.
Ignaræ gentes rerum caligine mersæ
Indomitam seruant mentẽ sub pectore duro.
Non uerũ admittunt nec dictis iure quiescunt:
Expansis uelis compulsam flamine uenti
Sulcantem fluctus & cerula uada profundi
Apprensam magno nauem non sistit hiatu:
Viribus adnitens pendet de naue supinus:
Non fluctus scindit nauis:sed firma tenetur
Non aliter q̃ si portu deuincta quiescat.
Et stridunt spiris uela exagitata rudentum.

Concussi reboant funes antemnaq; nutat.
Et strepitu properata fremit de puppe magister
Compellit nauem cunctasq; relaxat habenas.
Nec detenta ratis laxo temone mouetur:
Nec paret uentis:nec mota impellitur undas
Sed compulsa manet:cursum motũq; reuincta
Sistit:& abiecti piscis retinetur ab ore.
Non aliter radix terra defixa sub alta est.
Nautæ formidant turbati uincula ponti
Rem mirã & somno similem de puppe uidentes
At ueluti in silua ceruam de rupe fugacem
Spectat uenator cautus celeremq; sagittam
Dirigit in pectus:quæ crure infixa moratur
Cursum:tunc multo plagæ confecta dolore
Cerua inuita manet:uenantis uulnera diri
Offendens:nauem tali sub compede sistit
Consona miraclo sortitus nomina piscis.
Chalcides & trisse passim abramidesq; feruntur — Trissa p.
Atq; cateruatim percurrunt æquoris undas.
Et curuis habitant scopulis/& littora uisunt.
Alternatq; uias ponti:currũtq; per æquor:
Hospitium mutant semper/pontoq; uagantur.
Anthicon petris sunt pascua grata profundis.
Non illis semper gaudent:uulgoq; trahuntur
Quo gula quo uentris iubet insatiata libido
Ante alios istos compellunt oestra palati.
Et non dentato sunt pascua lęta sub ore:
Quatuor anthicon species uersantur in undis. — Anthicon p. q̃tuor genera

Sunt flauæ & niueæ sunt atro sanguine fuscę
Euopos atq; aulopos hos nomine dicunt:
Nãq; supercilium circum referatur in orbem.
At duo muncti duo thorace natantes
Carabus p. Carabus insidias faciens atq; Astacus acer
In saxis habitant circuis & pascua carpunt.
Astacus p. Astacus immensum thalami sub pectore amorem
Condit sponte sua: nũquam de limine cedit
Inuitum si quis piscem traducat in altum
In propriam subito gestit remeare cauernam.
Et cupit: & quærit: illo saltare profundo
Ex quo piscator cymba linoq; fugauit:
Non alios ponti non uult habitare recessus.
Non aliam quærit patriam: sed sepe pœnates
Dimissos repetit: consuetaq; saxa reuisit.
Sic dulcem patriam gentes cupiere natantum
Et pontum & natale solum: quod stillat amorem
Illis: & pectus spargit dulcedine blanda
Mortali generi patria quid dulcius extat:
Quid grauius misero: si longis finibus errans
Sit procul a patria uitam tollerare coactus.
Exilium durũq; iugum perferre necesse est
Externas inter gentes ignotaq; rura:
Errones cancri populis numerantur in istis
Squilla p. Squillarum gentes & turba immensa paguron:
Pagurus p. Ast alii pisces omnes quos ostrea claudit
Et terra: & liquidis semper spatiantur in undis
Ostracon emittunt: aliud sed corpore summo.

Germinat.& tegmen renouatur carne recenti
Quum uires norunt se disrumpentis amictus
Affectant epulas & pascua læta requirunt.
Vt saturo faciles disrumpant corpore crustas
Labitur e toto quum ruptum corpore tegmen.
Hi primum in fulua nunq̄ lœtantur harena
Nec pastum capiunt nec quicq̄ mente reuoluūt
Expectant mortē:uitales ore calores
Non spirant:tenui formidant omnia pelle.
Quæ nuper creuit tenero sub tegmine.pisces
Ne quicq̄ audentes sicca pascuntur harena
Sunt timidi donec firmentur tegmina membris.
Ac ueluti medicus languentem corpore curat
Atq; uetat primis epulas gustare diebus.
Attenuans calidas morboso in corpore uires.
Paulatim præbens epulæ quæ languida membra
Instaurant:donec tanto sint membra dolore
Purgata:& uires restent in corpore firmæ
Sic crustis nuper natis sua membra paguri
Curant:lœtiferum cupientes pellere fatum
Pisces æquoreis alii uoluuntur in undis
Polypodes multis sparsi per mēbra flagellis — Polipes p.
Cordyla & scolopendra malū quæ spirat odorē — Scolopēdra p.
Piscanti infestum curuos quom porrigit hamos
Osmylus & reliqui terra pontoq; mouentur.
Agricola incuruus:cui sunt plantaria cruræ
Osmylon ad teneros serpentem litore ramos
Vidit pomiferis reptantem polypon aruis.

Implicitum ramis oleæ fructusq; uorantem
Hos inter pisces similiq; cupidine fertur
Sepia p. Sepia:sunt alii durum quos ostracon armat
Hi scopulis curuis isti pascuntur harena
Nerita p. Neritæ & strombi gentes & purpura rubra
Carices mures & uero nomine donax
Echinus p. Ostrea rore uirens telis armatus echinus
Hos si quis paulum scissos demittat in undas
Nempe reuiuiscunt uastoq; sub æquore ludunt
Carcēades p. Carcenades nudæ nascuntur tegmine uulso:
Atq; sibi fabricant tegetem dorsoq; coaptant:
Et non legittimū subeunt testudine tectum
Imbelles fragiles tenui per membra uigore.
Q uū tegetes uideant uacuas:quibus incola morte
Functus:deserto domino dimiserit antrum.
Has subeunt tegetes alieno in cortice degunt.
Hoc tecto serpunt lato septoq; teguntur.
Neritæ si quæ spolium uel lurida carex
Strombus p. Vel strombus durus linquat sunt tegmine lætæ
Præcipue strombi gaudent sub tergore lato.
Est amplum illius tectum sed pondere paruo
Q uom latis crescūt mēbris implentq; recessus
Carcenades tegetis:tūc paruula tecta relinquūt
Maioréq; domū maiora palatia quærunt.
Sæpe etiam circa spolium certamine multo
Contendunt:subito duro sub marte repulsa
Inferior:uictrix lato se condit in antro.
Est quidam curuo tectus sub cortice piscis

Polypodi similis:qué dicunt nomine uero
Nautilon:insignem ponto sua gloria fecit. Nautilus p.
Per freta dum cautus sub nauis imagine ludit.
In sabulo domus est summa defertur in unda.
Protinus neu pontũ capiat plenusq; grauetur:
Quom nando uehitur per fluctus amphitrites
Exemplo uersus tumidam per marmoris undã
Labitur:ut nandi doctus puppisq; peritus.
Atq; pedes geminos tendit de more rudentũ
Quos inter medios tenues mẽbrana tumescit.
Extenta atq; pedes contingunt æquora subter
Themoni assimiles nauem piscéq; domũq;
Deducunt:si forte malum supeminet ullum
Absorbet fluctus intro lymphisq; grauatus:
A tumidis trahitur cũ pondere fluctibus undæ
Seu mortalis erat:seu missum numen ab alto
Audax ille fuit:qui primũ marmora findens
Piscis opus cernens humanos traxit in usus.
Construxit naues extendens carbasa uentis
Explicuit funes faciles moderatus habenas:
Miraclum ponti narrant ingentia cete
Viribus inuictis & uasta mole mouentur
Pondere cũ magno timor est mihi sępe uidere
Armantur rabie:rabiem fera pectora anhelant
In litus pauca exiliunt:quæ corpore uasto
Sunt:hæc ueliferis semper uoluuntur in undis:
Magno horrore leo:post hos horrenda sygena. Sygena p.
Pantheræ uariæ maculis ranæq; furentes

Atq; melanthinon gentes & dente tīmenda
Præstis p. Præstis:lætiferum lamnæ fœdūq; boratrum
Mollitie nomen Maltæ quæ ferre uidetur.
Cornu aries pugnax & sacrum pondus hyenæ.
Atq; pudenda canum gens & furibunda ꝑpago
Diuisa in gentes:terras:hæc horrida uisu:
Cum cetis numerata furit per marmoris undam.
Quæ restant aliæ ceno merguntur in alto.
Centrina p. Pugnaces inter pisces centrina uocatur
Altera:q; stimulis credatur noxia nigris:
Tertia dicetur galeorum nomine turba
Ast galeis alias gentes numeramus achantas:
Et leos & catulos squatinas adiungimus istis
Acres & uarias:ceno merguntur in alto:
Hi pariter cuncti pastu capiuntur eodem.
Delphin p. Delphines ludunt circum resonantia ponti
Litora:sed nunq̄ discedunt marmore uasto:
Hos neptūnus amat:nā quū nereida pulchrā
Quæreret:& castæ peteret cōnubia nymphæ:
Oceani thalamis delphin sacer amphitriitem
Spernentem fertur tædas docuisse latentem.
At deus arripuit caram domuitq; puellam
Reginam ponti fecit:thalamoq; iugauit.
Hinc est delphinas tanto dignatus honore
Ex illo propria delegit sorte ministros.
Sunt diri ex pelago quicūq; ad littora pisces
Repunt frugiferos lustrantes longius agros.
Curuaq; lunatæ testudo in imagine peltæ

Et ficca anguillæ multũ tellure morantur
Caſtorides querulam fundunt in litore uocem — Caſtorides p.
Cum ſonitu mœſto:quæ ſi percuſſerit aures
Vox lacrimanda uiris lœtalis nuntia fati
Mortiferæ auditor uocis non funera longe
Expectat mortem triſti clamore futuram
Prædicit nobis miſeris ſæuiſſima peſtis
Phalarnam fœdam dicas quæ e marmore lato — Phalarna p.
Deſilit in terram ſolem paſſura calentem
Extra undas phocæ conſumũt tempora noctis. — Phoca p.
Sæpe die feſſos artus in litore ponunt
In terra dulci ſoluentes membra ſopore
Iuppiter altitonans in te ſunt omnia ſolo:
Ex te firma manent:ſeu cœlſa palatia cœli
Siue locum quẽcũq; tenes non uoce referri
Humana poſſes:quanto ſub pacis amore
Per te diſpoſitus clarus ſeiungitur æther.
Aeris & uacuum & terræ circũfluus humor
Et tellus rerum mater:nam ſingula primo
Sunt diſtincta locis:& certo fœdere iuncta
Et nodi inuicti concordi pace ligata:
Et fatis immota ſuis coniuncta trahuntur
Aeris admittit partem tenuiſſimus æther.
Immenſus tumidis nõ eſt ſine fluctibus aer:
Non lymphæ terra uacuæ:ſic mixta creantur
Sic elementa uices ſeruant:hoc iuncta tenore
Alternantq; uias generi ſeruire parata
Externo:& pelagi gentes & monſtra natantum

In campis ludunt:uolucres ex aere magno
In pontū ueniunt liquidis merguntur in undis
Alcmoum mœſte uolucres aquilæq; marinæ
Et mergi & reliquæ cupientes æquore prædam
Merguntur lymphis & findunt aera magnū
Loligo p. Lolligo miluuſq; rapax & mitis hirundo
Miluus p. Quom timeāt magnū uenientē e marmore piſcē
Ex mare proſiliūt ſcindentes aera branchis.
Non uolucrū ſpecies non eſt lolligo natantū
Turmatim fertur ponto geſtitq; uolare
Hirundo p. Inferius multo ſe tollit mitis hirundo
At radunt ſummā milui lati æquoris undam:
Hos nanti ſimiles dices ſimileſq; uolanti
Piſcibus hi cœtus:hæ ſunt in piſcibus urbes
Inter ſquamigeros populos errantia ponti
Agmina nōnulli collecti examine multo
Armento & caſtris ſimiles:pars iſta uidetur
Aequalis turmis iſtos cognoſcere poſſes
Inſidiis decadiq; pares:hic impete ſolus
Ducitur:aſt illi labuntur per freta bini
Quidā ſe thalamis condunt ſcopuliſq; recurui
Ante alias ponti gentes agitata timeſcunt:
Aequora turbatos ſubter uoluentia fluctus.
Exhorrent nigram magno ſtridore procellam.
Formidant gelidam brumā fluctūq; furentē
Accumulant circū terram ſabuloq; teguntur.
Multi ſe ſcopulis condunt:multiq; profundo
Se claudūt pelago:nō uaſtum fluctuat æquor

Fundo:non uenti surgunt:densæq; procellæ
Quæ tumidos frangant fluctus:nã saxa ꝓfunda
Terribiles arcent uentos & marmoris æstum
Florida quũ rident depicti tempora ueris:
Et mane pacatum tranquilla labitur unda:
Tunc passim saliunt pisces prope litora læti.
Vrbs ueluti dilecta deis opibusq; superba
Lætiferas belli nubes obsessa refugit:
Quæ fuerat longa belli sub mole grauata:
Et tandem longa belli obsidione soluta
Continuo a duri martis sudore refecta
Et studio pacis gaudens conuiuia læta
Disponit:tota celebrantur in urbe choreæ.
Sic pisces læti duros posuere labores.
Horrida ueliferi fugientes litora ponti
Saltanti similes ludunt in fluctibus alti
Vere nouo duro ueneris uexantur asilo
Pisces qui terra repunt:quiq; aera magnum
Findunt:atq; salo longe spatiantur aperto
Vere laborantes sedat lucina natantum
Partus:quom fœtus tumido de uentre resoluũt
Hi generis curam capiunt:sed fœmina partus
Et tenuem uentrem fulua contundit harena
Anxia non paruo se iungens oua labore
Sunt cõnexa simul tumido sunt uentre ligata
Mixtim:quo pacto coniuncta hęc edere posset:
Et simul innatum posset dissoluere nodum
Tormento præssæ secernunt litore fœtus

Difficilem partum concedunt fata marinis
Piscibus haud solum tantum lucina dolorem
Mortali præbet generi:nec fœmina tantum
Lucinæ durum sola est passura laborem
Hoc passim cōmune malum lucina parauit
Illis qui terra sicca pontoq; feruntur:
Nāq; mares alii pascentes litora iuxta
Dum ueniunt clades adducunt piscibus atras
Fœmineis alii turbis per litora pulsi
Præcurrunt illæ ueneris cruciantur asilo
Atq; mares urgent cursu reptantq; prementes:
Hi serpunt uentrēq; fricant & spermata mittūt:
Illæ actæ stimulis rapiunt atq; ore rapaci
Absorbent:tanto ueneris rapiuntur amore:
Spermate sic implent uentrē sobolēq; ꝓpagant
Hic mos est multis alii cōnubia lectos
Vxorem thalamū curuum tedāq; iugalem
Coniuncti accipiunt uexat cytherea natantes
Et furor & zelus durus deus atq; cupido
Feruens:qui calidos accendit corde furores.
Horrida pro caro faciunt certamina lecto.
Sæpe proci tales magno conamine pugnant:
Collecti circa nympham discrimine multo
Diuitiis splendore pares:non piscibus ista
Adsunt sed uires:& uallum dentibus arctum:
His armis tedas quærunt:hoc robore fidunt
Sargus p. Sic feret optatas illis uictoria tedas
Merulus p. Vxores sargi multas & merulus ardens

Ducunt:Aſt alii contenti coniuge ſola
Cantharus etneus ſpernentes agmina lecti
Non ſimilem tedæ finem teſtudo recurua
Polypus atq; anguilla manet murenaq; nigra
Anguillæ ſpiris multoq; uolumine nexæ
Concumbunt:lentor diſtillat corpore toto
Qui ſpumæ ſimilis bibula cœlatur harena:
Accipit hunc cenum:quid enim fecundius illo:
Concipit accepto:naſcuntur lubrica turba:
Flexibus innumeris anguillæ in litore repunt.
Sic coeunt congri ſic lubrica membra reſoluũt
Odit concubitus teſtudo inimica refugit
Tedas:non illam ueneris compellit œſtrum
Non gaudet lecto ueluti gens humida ponti
Nam cohitu quantos patitur teſtudo dolores
Oſſca uena mari multo diſtenta furore
Arrigit in ueneris uſum:quã flectere nũq̃
Eſt potis:hanc acuit deſpecti in gaudia lecti
Inflexis pugnant roſtris & prœlia miſcent:
Inq; uicem morſus figunt:& cominus ore
Congreſſi certant:geritur lacrimabile bellum
Hæc triſtes uitat tedas:hunc pellit œſtrum:
Et rapit inuitam pugnando robore multo
Donec deuictam cupido ſibi iungat amore.
Ac ueluti longi cupientes pręmia belli
Pugnant:& pulchram rapiunt in marte puellam.
Sic coeunt tellure canes:ſic æquore phocæ:
Nãq; diu duro remanent in uincula nodo.

Polypus uitam in uener ponit

Ambos arcta uenus iunctos post terga reuincit
Exitium & tristes tædas cómiscet in unum
Polypus:& miserã uitã cũ spermate fundit:
Non coitu cessat donec deliquerit artus
Robur:& absumptæ fuerint in corpore uires.
Atq; ipse in fulua iaceat prostratus harena
Seminecem sicca lacerant tellure iacentem
Carcenades miseræ & cancri multiq; natantes:
Quos omnes cupide primo ferus ille uorabat.
Tunc uiuũ imbellem minime sua mẽbra tuentẽ
Discerpunt:donec moriatur funere diro
Sic perit in coitu piscis sic lumina claudit.
At ratione pari torquetur fœmina partu:
Extremũq; diem claudit:fœtũq; resoluit
Non oua ut pisces alii semota recluso
Ventre edit:magno partus cruciata dolore
Iuncta racematim gignit:quæ uulsa meatus
Forte per angustos ueniũt:perimũtq; parentẽ:
Non annum excedunt tædis moriuntur in ipsis
Cum tristi ueniunt crudelia funera partu

[M]urena

Quæ murena facit nó fama obscura feruntur
Serpenti nubit:prompteq; ex æquore saltat
In litus:petit a cupido cupidos hymenæos.
Ardet amans serpens:& multo exæstuat igne.
Concitus in rabiẽ furibũdus quærit amores:
Et curuum subito saxum speculatur:& omne
Lœtiferum ponit uirus:quod gestat in atris
Dentibus:& bilem saxo deponit amarã.

Vt tædas capiat tranquillo pectore mites.
Litore consistens horrendum sibilat ore
Concubitusq; petit subitò murena profundo
Excita uoce furens ruit ocior illa sagipta.
Ex terra serpens ponti descendit in æstum:
In uenerē prompti gaudent cōplexibus ambo:
Serpentis caput ore tenens flat sponsa proterui
Sic ambo tædis læti: murena profundum
Desilit in pelagus serpens per litora reptans
Omissum repetit uirus: quod dentibus atris
Fuderat: at bilem nigram si forte uiator
Iecerit in pontum, iactat per littora corpus
Et non sperata clauduntur lumina morte;
Priuatus serpens armis, quibus ipse putabat
Se fortem: & tanto serpentis nomine dignum
Et uitam & tetrum perdit prope saxa uenenū.
In faciem uersi dulces celebrant hymenæos
Delphines similes hominis cōplexibus hærent
Humano tentus se tollit more priapus
Atq; palam semp nō est latet inguine tectus
Exertus muto ueneris nudatur in usus
Sic coeunt pisces sic sunt cōnubia curæ
Admissura thori nō illis tempore certo
Nam gignūt fœtus multi sub tempore brumæ
Isti uere nouo pariunt: hi sole calente
Hi uero autūno: quū iam perfecerit orbem
Hic solum partum totus dum uoluitur annus
At bis lucinam labrax toto inuocat anno

Delphin

Quattuor at partus horrendus scorpius edit
Trigla p. Accipiunt triglæ terno cognomina partu.
Cyparinus p. In pelago fœtus quinos edit cyparinus
Nunq̃ fęcundi deprensus partus aselli
Lœta uere nouo ponto fœtura natantum:
Hi proprias habitant sedes lustrisq; quieti
Deguntːhi ueniunt collecti examine multo
Euxinos penetrant fluctus ubi maxima turba
Dilectus edunt fœtus longe sinus ille
Dulcior est aliis pelagi:nã flumina multa
Euxinũ irrumpunt pontũ sunt pascua lœta
Sunt curui scopuli pelago portusq; reducti
Sunt duræ cautes ponto multiq; recessus
Vmbrosę cœlsis surgunt a montibus umbrę
Litora tuta manent uento sæuaq; procella
Noxia non ponto monstra educantur in isto
Et parui pisces non quicq̃ hostile timentes
Securi uiuũt undis procul astacus ingens:
Polypedes desunt magni:desuntq; paguri
Adsunt delphines pauci qui corpore uasto
Contempti imbelles hæc pascua lœta frequẽtant:
Hinc est ꝙ quærũt hæc æquora grata natantes
Dispersi pelago toto coguntur in unum
Atq; cateruatim collecti examine multo
Huc omnes properant pontũ ducuntur in istum
Threicias ponti fauces:qua bosphorus amplum
Ducit in euxinum sulcantes agmine denso
Bebriacos fluctus & ponti angusta natando

Ora secant strepitu multo tranantq; meatus
Et uelut æthiopum ueniunt niliq; fluentis
Turmatim palamedis aues:cœlseq; per altũ
Aera labentes fugiunt atlanta niuosum
Pygmeos imbelle genus paruũq; fatigant.
Non perturbato procedunt ordinæ densæ
Instructis uolucres obscurant aera turmis
Sic pelagi inumeri populi longo ordine findũt
Euxinũ pontũ turbantur in æquore fluctus
Spumant uibratis canentia marmora branchis
Absoluant donec cursum fœtũq; natantes.
Perfecto autũno pisces sub mente regressum
Voluũt:nam bruma uentis agitata tumescũt
Aequora:multisoni consurgũt marmoris æstus
Atq; sinus ponti se tollunt uertice multo
Non alti fluctus extant:non saxa profunda
Spirantes crebra furiunt uertigine uenti.
Hinc est q; fugiunt pisces meotide fusa
Et retro flexi pelagi per terga feruntur
Sparsi per fluctus ad pabula prisca meantes
At molles pisces qui feruent sanguine nullo
Qui non ossa tenent:& qui sua tergora crustis
Armant & squamis:hi fœtibus oua resoluũt
At canis atq; aquilæ & quãcũq; selachia dicũt
Et delphin ponti princeps uituliq; marini Vitulus p.
Hi pariunt fœtus:fœtus æquare parenti
Posses optatæ cernũt quũ tempora lucis
Qui fœtus edunt miro sectantur amore

Natos & lœti ſtant circum pignora cara.
Non ego delphinis ſolertius eſſe creatum
Quicq̃ crediderim liceat ſi uera referre
Hi fuerant hoĩes atq; oppida cœlſa colebant
Inter mortales.diuino numine bachi:
Delphini in formã uerſi ſaliere per æquor.
Nunc etiã humanã ſeruant ſub pectore mentẽ
Ingenio celeres factis humana ſequuntur
Conſilia:in lucem ueniũt quũ pignora cara
Atq; parens dulces partu eſt enixa gemellos
Extemplo fœtus ſubeunt genetricis in ora
Nantes & ſaliunt lœti noſcuntq; parentem
Circũdat caros partus eſt lœta gemellis
Officioſa parens natis plena ubera præbet
Et præbet geminis natis gemina ubera mater
Surgere lac gratum poſtq̃ deus ubera bina
Et lac dulce dedit:tales feciſſe putamus
Humanas mãmas talem tribuiſſe liquorem:
Educat catulos paruos blandiſſima mater:
Fortia quũ creſcũt iuuenili membra uigore:
Venandi ſtudio exercet ducitq; per æquor
Antea non matrẽ linquũt q̃ fortia membra
Adſint & firmæ robuſto in corpore uires
Sed matris ſemper ſeruant ueſtigia longe.
Arripiet lœtam mentẽ miranda uoluptas:
Si mare tranquillũ cernas aurãq; ſecundã:
Delphinũ aſpicies turmas decus æquoris ingens.
Præcedunt nati ueluti iuuenile choreas

Agmen agunt uariis flectentes brachia gyris.
Longeui ueniunt subito post terga parentes:
Obseruant teneros carpentes pascua natos.
Non sic uere nouo pastor teneros agit agnos.
Grāmaticæ ueluti ludo cyrrata iuuentus
Collecti ueniunt:rigidi sunt pone magistri:
Censores morū seruatoresq; pudoris.
Atq; ætate graues:semp ueneranda senectus.
Reddit honoratos homines uirtute decoros.
Sic dulcis nati seruant uestigia patres:
Neu teneri diro fœtu rapiantur ab hoste.
Et curam sobolis phocæ non forte minorē
Suscipiunt:illis mām æ lactisq; liquores.
Adsunt:ceruleo non edunt pignora ponto
Sed fœtus sicca genetrix tellure resoluit.
Soles bis senos in flaua mater harena
Degit:cū natis caris & pignora mulcet
Tertia post decimā roseo caput obsita peplo
Consurgens aurora polo lucēq; reducit.
Tūc mater madidis catulos complexa sub ulnis
Detinet:& liquidas subito se mergit in undas
Et natis iocunda suis monstrare uidetur
In ponto patriam caram dulcesq; pœnates
Et ueluti mater peregrina enixa decorum
In terra natum:tensis complectitur ulnis.
Lætitiā imensam effundit:patriāq; domūq;
Ostendit puero:quāuis nō singula norit.
Attentus spectat miranda palatia natus

Perlustrans oculis tectum moresq; parentum
Sic ꝓprios catulos deportat phoca sub æquor.
Atq; situs pelagi monstrat lymphæq; meatus.
O superi nobis non solum pignora cara
Sunt dilecta magis uita:genus omne ferarum
Et pictę uolucres & monstra horrenda natantũ
Immenso paruos fœtus sectantur amore
Dulcis natorum cunctis innata cupido
Erũnas perferre uolunt durosq; labores:
Pro natis etiam non funera dira recusant.
Olim uenator uidit de uertice montis
Horrida pro catulis miscentẽ bella leonem
Spicula contemnit frendens missosq; molares:
Inuictas seruat uires:& pectora firma:
Confossus multis telis & uulnere multo
Proposuit clara pugnando occũbere morte
Quã dare terga fugæ:uel turpi cedere pugna
Semi necem proprii non tangit cura doloris:
Infœlix dira non tantum morte mouetur
Quantũ neu catulos rapiat uenator ab antro
Forte cubile canis spectauit pastor amicus.
Atq; canem tetigit notam:metuitq; furentẽ
Multa timens natis latratu guttura mater
Pandit:nõ aliquẽ noscit furibunda pudorẽ.
Mater terribilis cunctis qui fœtibus hærent
Arrepta uitula genetrix tristatur:& atros
Ingeminat luctus:passim furiata per agros:
Fœmineos fundit fletus clamore tremendo.

Paſtor perculſus ſentit ſub corde dolorem.
Et mattutinos luctus peruenit ad aures
Humanas mœſto quē fundit pectore ꝑgne
Pro caro fœtu quanto philomela dolore
Emittit mœſtas tenui de gutture uoces.
In quales luctus mitis prorumpit hirundo
Si nido abſtulerint homines ſæuiq; dracones
Filiolos dulces & pignora cara parenti.
Pro catulis forti pugnat certamine delphin:
Sic alii teneros fœtus ſobolemq; tuentur.
Et canis æquoreus fœtus mirabile dictu
Cuſtodit:catuli teneri poſt terga ſequuntur
Fœtibus eſt ſcutum genitrix illoſq; tuetur:
Sed quū formidāt(pelago ſunt multa timēda)
Accipit in uentrem natos iterūq; recurrunt.
Vnde prius lapſi fuerant:& uentre teguntur.
Et quāuis partus fuerit cruciata dolore
Vt mater læto perpeſſa eſt omnia uultu:
Atq; iterum caros fœtus in uiſcera condit:
Atq; parit rurſus:quom reſpirare timore
Cœperit:& tutas ſpeculetur marmoris undas:
Obſeruant ſquatinæ natos nec uentre recondūt
Vt canibus mos eſt:ſed pādūt ſubter hiatus
In madidis alis:quantos aperire natantes
Ore ſolent rictus:ſic fœtus alta uorago
Sorbet:& in tanta natos formidine ſeruat.
Aſt alii piſces metuentia pignora peſtem
Ore tenent ueluti luſtris aut tecta cubili

Canis p

Vt pisces inter glaucus sic præstat amore
In natos illis: qui fœtibus oua resoluũt.
Oua fouet: donec maturo tempore fœtus
Exiant: iuxtaq; natat: prolemq; timentem.
Ore tegit: tantũ ꝙ cedit pectore paruo
Formido: & rursus natos mater spuit ore.
Ast diro thynno nõ est scæleratior alter:
Et nullus piscis tanta impietate notandus.
Nãq; soluta parens partu priuata dolore
Ostendit quicquid rapidam demergit in aluũ
Non paruis parcit natis sęuissima mater.
Qui nec cõcũbunt nec fœtus nixibus edunt.
Per se nascuntur fœdo uelut ostrea cœno.
Ostrea p. Est nõ distincto semper leuis ostrea sexu.
Hos inter pisces nec mas nec fœmina nota.
Aphritides p. Aphritides imbelle genus nõ sanguine natæ
Paruula sub nullo turba est generata parente:
Quum fortes imbres densis ex nubibus haurit
Mens Iouis: extẽplo miscetur murmure pontus:
Tolluntur fluctus celeri uertigine mixti:
Qui canas faciũt spumas atq; unda tumescit.
Ex nõ præuisis collecta hæc agmina tędis.
Emergunt pelago subito nutrita uidentur
Spuma nascuntur de spuma nomina summũt
Nascuntur multæ tumido quũ fluctuat æstu
Vnda refusa maris: cõmota flamine uenti.
Feruet: & arentem cum ceno eructat harenam.
Hæc una congesta loco miscetur: & uno

Congerie tumulo:quom strata æqualiter unda
Lataq; tranquillo labuntur marmora cursu:
Multiplici cómixta luto contacta calore
Materies corrupta creat nascuntur eadem
Vermibus assimiles:qui surgũt agmine denso
Non magis imbelles gignũt lata æquora pisces
Qui sunt cunctoꝝ gratissima præda natantũ
Inq; uicem lingua canentia corpora lambunt.
Hoc tantũ uiuũt:hinc illis est cibus usq;
Turmatim densæ percurrũt æquora turmæ
Et curuã quærũt petrã:scopulũq; ꝓfundũ
In tanto pelagi cœtu tota albicat unda
Et ueluti nix alta cadit:quæ sparsa patentes
Planities operit zephyrus quũ spirat eous.
Non oculis late tellus sub fusca uidetur:
Sub niue tecta latens apparet candida uisu.
Area neptũni sic canet sub grege denso.

Argumẽtũ secũdi libri alieuticon Laurentii Lippii
Ad Magnificũ Virum Laurentiũ Medicẽ.

TVrpe ueneficiũ sentit torpedo secũdo.
Pisciculos astu capiẽs mala rana trucidat
Sepia natiuos cõnectit caute rudentes.
Occisæ squillæ figunt/perimũtq; necantem
Labraca:sed cancer testas depascit hiantes.
Sæuit & humano bos dirus sanguine gaudet.
Custodit pinnam cancer/pinnamq; tuetur.

Noctua quanta gulæ sortitur damna uoracis
Polypus insidiis & duris astacus armis
Et murena ferox alterno marte domantur.
Et scolopendra urit fœda prurigine corpus:
Lœtifero plagas infigunt iulides ore:
Et thynni & gladii diro torquentur asilo
In canis exortu:sed non impune proteruas
Delphinũ lacerant amie:qui regnat in undis
Et salit in terram clausurus litore uitam:
Et iustus scarus nõ fœdat sanguine uentrẽ.

Interpretatio secũdi libri alieuticon Oppiani
Laurentii Lippii Collensis.

SIc errant ponti gentes per pascua lœta:
Sic ꝑles populis sic sunt cõnubia curæ
Quis diuũ miseris mortalibus ista reclusit?
Quid norũt hoĩes:nisi quantũ lumina possunt
Tendere:sed regnãt superi qui cuncta gubernãt:
Et prope sunt quãuis longe cælestia templa:
Viribus & nullo mutari robore possunt
Fata deum:si quis tentet contendere contra
Nititur inuictam frustra depellere sortem.
Et uelut asper equus luctans fremit ore supbo:
Fortiaq; a duris non liberat ora lupatis.
Magni cœlicolę molles moderantur habenas!
Et ducunt quacũq; uelint inuitus agetur
Et scutica & stimulis prudens cõpulsus acutis.

Nam superi uarias artes & munera mentis
Mortali tribuūt generi: dant omnia diui.
Diuersis præsunt diuersaq́ꝫ numina rebus:
Vt quisq́ꝫ optatum meritis sortitur honorem
Legiferæ donum cereris coniungere tauros.
Atq́ꝫ in triticeam terram proscindere messem.
Aedificare domos & cœlsas condere naues
Et niuea pulchras lana contexere uestes
Edocuit pallas: fortis sunt munera martis
Thoraces: galeæ: gladii sunt tela corusca:
Cætera quæ ad belli studiū conuertit enyo.
Dant musæ: & phœbus diuini munera cantus.
Eloquiū genitus maia nitidamq́ꝫ palæstram
Lemnia progenies tulit ad fabrilia laudem.
Piscandi finem uasti molimina ponti
Quis superū spectare dedit: quis cōcaua terræ
Cinxit fluminibus multis: & circuit æquor:
Litoribus curuis: & sepsit montibus altis:
Siue hunc neptūnum liceat mihi dicere: siue
Nerea iam canum & meliorē dicere phorcū.
Siue aliū quēuis superū freta magna regentē.
Ast alii quicūq́ꝫ dei cælestia templa
Et pontū terrasq́ꝫ tenent atq́ꝫ aera magnū.
Numina tranquillo præberent mitia uultu
Induperatori nato populoq́ꝫ camœnis
Non pudor & iustū norūt genus omne natantū
Fœdus amicitiæ longe: sed bella capessunt:
Hostilesq́ꝫ gerunt animos: fortissimus hoꝝ

Imbelles laniat pisces:& mergit in aluum.
Hunc armant dentes:est qui gerit ore uenenũ:
Atq; alius spina fera uulnera figit acuta.
Quidam feruentis iræ mucrone teguntur!
Cui desunt uires:cui desunt spicula magnũ
Ingenium natura dedit:se fraude tuetur.
Atq; dolis magnũ piscem fortẽq; trucidat.
Turpe ueneficium tenero sub corpore sentit
Natura torpedo datũ propriũ quoq; mẽbris
Hæc grauis & mollis:sunt nullæ in corpore pigro
Vires:& nimiũ premitur grauitate natantẽ.
Non credas:liquidis ita clam subrepit in undis.
At duo se tollunt distenta per ilia rami
Qui fraudẽ pro robore habẽt piscẽq; tuent.
Quos siqs tractat:perdit per mẽbra uigorẽ
Sanguine cõcreto rigidos nec cõmouet artus.
Voluuntur subito cõtracto in corpore uires.
Dona deũ:& ꝓprios mẽbris cognoscit honores.
Porrecta in flaua distendit corpus harena
Immota exanimi similis:cui piscis inhæret
Oppressus torpore graui somnoq; solutus
Hæc celeri properat quãuis tardissima gressu.
Semineces lacerat pisces:& sæpe natantes
Offendit tactu:uires cursumq; moratur.
Perculsi torpore graui uictiq; rigore:
Atq; fugæ imemores sunt:imemoresq; uiaꝝ
Hæc manet auxilio cassos opibusq; trucidat.
Et uelut obscuris terrent simulachra figuris

In somnis homines:quatiuntur mẽbra pauore:
Cor salit:& frustra tentant cõtendere cursu
Et frustra pperare fugam:nam uincula dura
Impediunt uisu pauidos somnoq; grauatos
Tales torpedo meditatur piscibus artes.
Est turpis uisu:mollissima corpore rana: Rana
Os aperit latum:cui sunt alimenta dolosis
Artibus:in ceno putri deiecta recumbit:
Occulitur q; luto:sed parua carũcula ranæ
Albicat ex rostro:tetrum quæ spirat odorẽ:
Rana latet ceno pars hæc supeminet atro
Escam pisciculi credunt:prædãq; capessũnt.
Illa trahit placido motu:piscesq; sequuntur
Non ueriti occultam fraudẽ:labunť in ora
Fallacis ranæ:& pigra merguntur in aluo.
Sic puer insidias auibus molitur opertas
Ante fores grana aspergens:& limine in ipso
Intendit casses.At illos sæua cupido
Pascendi in laqueos pellit:datur unde regressus
Nullus:& in cœnã pperata morte trahunť.
Exitii ignaros pisces sic rana maligna
Decipit:imbelles magno deglutit hiatu.
Sic tales memorant fraudes intendere uulpem: Astutia uulpis.
Agmina quom uolucrũ spectabit in aere densa.
In silua prostrata iacet:porrectaq; membra
Ponit humi claudẽs oculos uafra cõprimit ora.
Oppressam somno credas:uel morte peremptã
Callida sic fraudes astuto iñ pectore uersat.

Q uom uariā tenso ꝑspectant corpore uulp m
Defunctam credūt uolucres:atq; agmine currūt
Proculcant pedibus uillos:luduntq; iacentē.
At miseræ uolucres uulpis quū dentibus hærent
Illa dolos fraudes cōmentaq; facta recludit
Distractasq; rapit uolucres & guttura pandit.
Astutia sepię Callida furtiuam meditatur sepia prædam.
Nam tenues molli surgunt de uertice rami
Extenti tāq̄ funes:quibus ipsa natantes
Pisciculos iactis ueluti capiuntur ab hamis
Pendens a fulua caute deprendit harena:
Si tumidi magno tollantur in æquore fluctus
Hærebit scopulis propriis deuincta flagellis:
Natiuos dura cōnectet caute rudentes.
Astus sqllaꝝ Sūt squillæ exiguæ:sunt paruo in corpore uires
Et magnū & saturum præclaꝝ labraca uentre
Interimunt hastu:properat gestitq; teneri
Labrax pisciculis qui paruo robore possunt
Non dare terga fugæ:nō æquo occurrere marte
Occisæ occidunt hostem:perimūtq; necantē
Q uum squillę rictu piscis sorbentur aperto
Turmatim in mediū descendit turma palatū.
Et feriūt cornu quod fronte insurgit acuto.
Explet se præda labrax nec uulnera curat:
Vulnera paulatim serpunt:domitāq; uoracē
Et sola tanti cessant in morte dolores.
Se tandem sensit uicti mucrone perire.
Bos p. Incola bos ceni:qui uasta mole mouetur

Corporis:& latos ſeſe diffundit in armos.
Bis ſenis magnos cubitis porrectus in artus
Tam uaſtū corpus(qs credat)roboris expers:
Occulit imbelles dentes non uiribus ullis
Confidit:ſed fraude uiros in funera pellit.
Sæuit & humano bos dirus ſanguine gaudet.
Hinc grati paſtus:hinc mollia membra palato
Grata ſuo:& ſæuo nimium iucunda ſapore.
Q uūq; per extremū ſpeculat̃ nare ꝓfundū
Mortalē quēq̃:liquidis qui ludat in undis
In caput elatus multa leuitate per æquor
Enatat:extenſus circum ĭmotuſq; uideri
Poſſit:ut æquatum librato pondere tectum.
Atq; homini ueluti tegmentū corpore præſtat
Vt muri exitium pueri meditantur:& illum
In laqueos uenter ſubigit:nec cernere fraudē
Permittit:nam uaſa ſupra collapſa repente
Dant ſtrepitū:murēq; premūt:cōtendere cōtra
Non ualet:& tantā capiti propellere molem.
At puer illudit prædæ:ridetq; reuinctum:
Multa ſuper capto monſtrat ſollatia mure.
Sic ſupra mortale caput porrectus in armos
Ille ſagax homicida natans:emergere lymphis
Non ſinit:& liquidis hominē ſpirare ſub undis
Deſtituat:donec uitam lucemq; relinquat.
Circuit & laniat bos ſæuus lumine caſſum
Et diro rictu quem falſa cœperat arte
Mādit:& in uentris latebras humana recōdit

Víſcera:proh ſuperi taſi nõ digna ſepulchro.

Prudentia Cancri.

Si quis in æquorea cancrũ proſpexerit alga
Laudibus extollet:tantam mirabitur artem.
Conceſſa ex alto ſolers prudentia cancro
Cui parta eſt dulcis magno ſine præda labore.
Oſtrea diſtendit teſtas:& clauſtra recludit
Portarum:paſcitq; lutum ſcopuliſq; repanda
Gliſcit aquas:paruũ madida de rupe lapillum
Obliquus tollit cancer:cheliſq; recuruis
Continet:in teſtas lapidem demittit apertas.
Aſſidet:atq; epulis lætus ſaturatur amicis.
Non potis eſt nixu geminas occludere lances
Oſtrea:nam latis portis ſeiuncta dehiſcit
Et moriens ſaturũ cancrũ lætũq; relinquit.
Sic ſtruit inſidias teſtis:ſic ſubdola fraudes

Stella p.

Stella marina parat:ſed nullo adiuta lapillo
Nititur:& pedibus ſcabris diſiungit hiantes
Teſtas:& molles carnes & uiſcera paſcit.
Muſcoſos inter ſcopulos cauteſq; ꝓfundas

Pinna p.

Pinna collit:duro tegitur ſub tegmine teſtæ
Nil mentis:nil laudis habet:ſine robore uiuit
Expers conſilii teſtæ langueſcit in antro
Et ſocium uitæ cancrum ſub lance recurua
Accipit:& præda ſemper paſcuntur eadem.
Cõmuneq; domũ ſimul & cõmunia tecta
Cancer habet:pinnã paſcit:pinnãq; tuetur.

Quare uocetur pinna.

Hinc pinnæ fertur cuſtos cognomine graio.
Quũ tegetẽ ſubeunt piſces:tũc pinna doloſo

Pungitur a morsu cancri:contacta dolore
Cōprimit hæc postes:& prædam cōperit intus
Cum tali celebrat socio conuiuia pinna
Inter squamigeras:gentes pars callida degit:
Pars insulsa nimis:nō omnibus una uoluntas.
Non omnes sanā uoluūt sub pectore mentē
Mortales:nō uera tenent uestigia recti.
Stultitia excellit cunctis ferus hamerochita. Hamerochi/ta p.
Est pecus ignauū:capitis cui uertice summo
Sunt inuersa supra radiantia lumina:rictus
Est inter medios oculos:lucesq; profundo
Conterit in somno solidas prostratus harena:
Et solus noctu uigilat:noctuq; mouetur.
Hinc piscis nigræ fertur cognomine noctis
Noctua:sed uentris sortitur damna uoracis:
Non modus est luxus:nō est mensura ciboꝝ:
Indomitam seruat rabiem sub uentre rapaci:
Quā saturare potest nūq̄:sed crescit edendo:
Donec cū rapido disrumpat uiscera uentre:
Inuersus tento moriatur corpore in undis:
Vel nimio pastu uita spolietur honestus.
Est tantæ signū crapulæ:uentrisq; rapacis.
Apprendat si quis piscem uel porrigat escas
Est cibus ore tenus pastu summa ora replentur.
Non tamē est tantus ardor cōpressus edendi:
Aduertat mortale genus cognoscere uentris
Ediscat finem:luxum crapulamq; sequūtur
Innumeri morbi:domito sunt uentre fugandæ

Mensaq; illecebræ manibus pedibusq; reuincta
Pellenda ingluuies epulis mensura tenenda.
Plurima neu uariis ponantur fercula mensis.
Et uentris mortale genus dissoluit habenas:
Per luxum rapitur preceps ruit impete uasto:
Talia prospiciens finem fugit hamerocitę.
Echinus p. Callidus in densis spinis se uoluit echinnus.
Nec ratione caret uentũ rapidãq; procellam
Prę̨sagit:& crustis lapidẽ sua terga grauantẽ
Aptat:quẽ facilem spinis imponit acutis.
Fluctibus ut possit firmato pondere ferri:
Neu tractus media præceps uoluatur harena.
Polypodon fraudes populos uulgãt in omnes
Qui similem petre magnũ flectuntur in orbẽ.
Nexibus & spiris hominẽ piscẽq; rapacem
Sic subterfugiunt astu uitãq; tuentur.
Si paruos uideant pisces prædãq; minorẽ
Rursus & in piscis formã uertuntur:& arte
Perquirunt uictum funestaq; fata repellunt.
Polypodes gelida nõ uerrunt æquora bruma:
Formidant rapidas uento impellente ꝑcellas.
Et curuis degunt antris:torpentq; ueterno:
Polipedes ꝓ- Absumũtq; pedes longos:nõ secius ac si
priis carnib9 Carnes nõ pascãt ꝓprias:quæ sæpe renatæ
uescimur. Exaturant dños:neptũnus munera donat.
Fœcũdatq; pedes in pabula grata natantũ
Callida sic ursos armat prudentia toruos.
Saxosumq; sinum subeũt cautẽq; reductam

Detenti gelidæ brumæ caligine nigra:
Et fugūt lambūtq; pedes:carnesq; relinquūt
Intactas:uacuo rimantur prandia uentri
Donec iocundo laxentur tempora uere:
Immortale odiū furioso e pectore promunt
Polypus insidiis:& duris astacus armis:
Et murena ferox inter se bella lacessunt:
Et cedem alternant in prœlia sæua ruentes
Se perimūt pisces:inter fera surgit enyo.
Alter in alterius descendit uiscera semper
Ex scopulis murena ruit furibūda per undas
Perquirens gratū uictum per litora summa
Polypoda inquirit lœtum prædāq; petentē:
Ille metu pauidus spectat metuitq; natantē
Per tumidas undas:atq; horrida bella parantē:
Nec uitare potest:nec cauta occurrere fraude:
Hostis purpureum rictum murena reuincit — Triū pisciū certamen
Polypus extemplo cōtra pugnare coactus
Vertitur:& spiris & magnis nexibus illam
Arcet:sub uario flexu firmisq; flagellis
Nititur:ut pedicas murenæ & uincula dura
Prepediat:sed nulla fuga est:nec lubrica mēbra
Elabi possunt:murena fluit uelut unda.
Nunc hostis circa collum:nūc tergora circū
Nunc circa caudam sinuosa uolumina torquet.
Sic homines dura exercent qui mēbra palestra
Ostentantq; diu robur:de corpore sudor
Effluit assiduus:multa contenditur arte:

Atq; undq; in moré nixus luctator uterq;
Fluctuat:& cótra magnaui brachia uersat.
Polypus extensos iactat nullo ordine ramos.
Et sudans uana cótorquet mébra palestra
At murena ferox rabido dat uulnera dente
Dilaniat:partes miserú cófringit in omnes.
Nam mébra in uentré partim merguntᷣ:at illa
Ore uolutantur crudo:subiguntur acutis
Dentibus:hi laceri uiuút sub dentibus artus
Atq; reluctantur mortéq; repellere tentant:
Et uelut annosus ceruus:cui cornua fronte
Sunt ramosa:petit densa uestigia silua
Serpentis:nactusq; locú tum naribus illum
Attrahit e lustro figitq; in corpore dentes
Implicitus genibus serpens fera pectora nexu
Deuincit:collúq; tenet semesa uorantur
Partim membroꝝ:partim lacerantur acutis
Dentibus:& diri cerui laniantur in ore
Sic miseri piscis luctantia mébra mouentú
Consiliú misero:uel quid prudentia prodest:
Quid ꝓdest lapidis propriú sumpsisse coloré:
Quid totiens uitasse necem:uitasse uoraces:
Sub petra pisces si nó latuere dolosæ
Murená fraudes sola hæc deprendere menté
Sola dolos potuit uanasq; cludere fraudes
Tunc fœdá miserata necem & crudelia fata
Polypus in scopulis duris laceratus inhæret
Assidet hæc iuxta subridens uerba mouere

Impiſcem credas:hæc ſcommata dira referre.
Te uafer occultas:nos ſperas fallere demens
Experiar:num te ſcopuli tutentur & antra
Aut ſpelunca tegat:quæ portis clauſa repente
Arripiat raptum ſubito te mergat hiatu.
Te retro pauidum ex antro conuellere poſſem
Polypus(heu dirũ)confoſſus uulnere multo
Nõn duros ſcopulos deprenſaq; ſaxa relinquit
Implicitus ramis dura ſub caute reuinctus
Donec ſola loco reſtent cõnexa flagella
Vrbe uelut capta pueri matreſq; trahuntur
Captiuæ impubem natũ cõplexibus almæ
Matris inhærentẽ miles conuellere tentat
Per belli leges:natus non brachia nexa
Diſtrahit a collo:ſed matrẽ comprimit ulnis
Non luctum ſedat nõ brachia iuncta remittit
Cara parens:ambo nexi uinctiq; trahuntur
Nec nodũ ſoluũt:nec pectora iuncta relaxant
Defuncti lacerum corpus ſic caute tenetur
Sic hærens nũq̃ laniatus ſaxa relinquit
Murenam ſæuam iactantem munera belli
Iactantem cedes & uana laude tumentẽ
Carabus abſũmit ſpectans curua antra ſecundũ
Quæ murena colit:ſubito duo ſpicula tendens
Hoſtibus oſtentat uires:bellũq; laceſſit.
Pugnanti ſimilis qui fidit robore & arte
Militiæ:& ualidis ſeſe bene munit in armis.
Contra ſed uerbis audax cito pcitus hoſtis:

Pulchra com paratio.

Carabus p.

Sic acuit murenæ animos:nec bella retardans
Prosilit ex thalamo subito murena profundo:
Et collum curuans ingenti accensa furore
Fertur:& exitium properat:nec lędere morsu
Crustas terribilis piscis ualet aspera mēbra
In cassum tendit rictus:& pugnat acutis
Dentibus:hi dura ueluti de caute reiecti
Concussi fiunt hebetes:hæc concita motu
Inflāmata furit:fortē prorūpit in hostem
Carabus erumpit chelis:ut forcipe ferri
Fortiter apprendit collum totūq; reuincit:
Effugere illa cupit longasq; resoluere chelas:
Non tamen eripuit sese atq; inimica refugit
Spicula:sed magno gemit exagitata dolore.
Obliquos flectens artus sua uulnera sentit
Carabus exhorret telis armatus acutis:
Et spinis iaculisq; ferit:figuntur in alto
Corpore murenæ pali:passimq; per omnes
Mucrones penetrant artus:& uulnera densa
Efficiunt:murena perit:sed causa ruinæ
Ipsa sibi exitium sæuum mortēq; parauit
Sic agitare feras siluis & sternere doctus
Venator populos multos ꝓpe limina cogit.
Perculsam strepitu scuticæ motuq; flagelli
Pantheram excipiens telo confodit:at illa
Mucronem cernens ferri turbata repente
Effundit bilem:duro uenabula ferro
Hærent:in medio penetrauit gutture telum

Sic murena furit:sic ira accensa domatur
Sponte ruens ꝓprio miserāda in fata furore
Talia in arenti faciunt certamina terra.
Non longe a silua serpēs atq; asper echinnus
Congressi:hostiles animos sors cessit utrisq;.
Serpentē spectans telis armatus echinnus
Missilibus spinis totum se claudit in orbē:
Callidus in curua seruans testudine mēbra:
Ore uenenato frustra dat uulnera serpens:
Terribiles scabro nec figit corpore dentes.
Tales spinoso tollunt se tergore crustæ
Orbibus īnumeris deflectens aspera terga
Vertitur obliquus nexu spirisq; rotatus
Flexibus irrūpit multis:& squamea terga
Serpentis penetrat:sanies distillat utrinq;
Afficiūt magno iam uulnera crebra dolore
Serpentē:& totū perscribūt spicula corpus.
Qui circum ductus totus uersatur in orbem
Duris implicitus nodis & concitus ira
Exacuit robur uires in prœlia firmas.
At densi crustis sentes & lubrica tela
Altius horrescunt in totum corpus adacta.
Confossus spinis refugit nō prœlia serpens
Non euitandis telis hunc figit echinnus.
Donec conficiatq; simul cū corpore cęso
Concidat:atq; pari casu moriatur uterq;
Sæpe etiā fato prudens ereptus echinnus.
Elapsus strictis uinclis iam morte perempto

Serpente in duris quũ restant spicula crustis.
Tali murenam superat certamine uictor
Carabus:& rapido tribuit sua pabula uentri:
Et fortem & celarem duris & carabon armis
Polypus occidit:quãuis sit robore multo
Inferior:curua spectant sub caute quietum:
In dorsum irrumpit:sinnuataq; uincula nectens
Cõprimit:& longis ex omni parte flagellis
Obstruit:& pedibus passis spiracula summa:
Nec spirare potest:nec missos pectore rursus
Accipere aereos flatus(a piscibus usq;
Alterno trahitur flatuq; remittitur aer)
Carabus oppressus liquidis nunc fluctuat undis
Sæpe reluctatur:nunc petra illisus opaca.
Immotusq; manet:nec tanto marte duellum
Detractat:donec longo certamine uitam
Destituat/fulua moriens procumbat harena:
Et ueluti paruus infans circum ubera caræ
Nutricis lac dulce trahit:sic polipus utre
De curuo sorbet carnes & mergit in aluum:
Sic fur qui lucis consumit tempora somno
Iustitiam nũq̃ ueritus nocturnus oberrat:
Angustoq; latet uico:cœnaq; regressum
Excipit insidiis hominẽ post uina grauatum
Ebria qui madida decantat carmina uoce:
A tergo cedens in somnum pellit acerbum.
Nõ lõge a morte:& pulchros subducit amictus
Talia ceruleis pisces meditantur in undis.

Hi soli inter se pugnant:hostesq́ feruntur:
Et soli alterno pereunt certamine pisces.
Soli se perimunt crudelia bella gerentes.
Mortiferũ quidam diffundunt ore uenenũ:
Horrida pestifero facientes uulnera morsu.
Est infame pecus ponti scolopendra marina
Corpore terrestri similis:sed damna doloris
Hæc maiora facit:si quis modo cominus illam
Attigerit:feruet fœda prurigine corpus
Qualem urtica facit cognomine uicta doloris
Piscanti infesta est:nam si deprenderit hamũ
Confestim tetrum longe sperabit odorem
Et pellet pisces omnes longeq́ fugabit
Ore uenenato sic ledunt stigmate paruo
Iulides has hoies:qui findunt æquora uasta
Oderunt:cogunť enim dense agmine multo
Si uideant homines rimantes saxa ꝓfunda.
Et studio celeres sulcantes æquoris undas
Erumpunt curuis petris examine multo
Atq́ cateruatim fusæ per membra natantis
Circũdant acri morsu uel dente laborant:
Hic morsu & rapidis gemit exagitatus ab undis.
Atq́ manu & pedibus madidas arcere cateruas
Nititur:hæ firmæ circũ imotæq́ sequuntur
Sunt similes muscis quæ autũni tẽpore primo
Messores fessos circũdant agmine denso:
Hi radiis phœbi domiti magnoq́ labore
Sudant:mordaces addunt sua stigmata muscæ

Scolopendra
p[illegible]

Non cessant donec satientur sanguine rubro:
Sanguinis humani tanta est innata cupido.
Obuia non tenui ledit nos sepia morsu.
Nec nos pestifero confodit polypus ore.
Noxia labuntur strigmenta e corpore toto.
Horrendus caruo:qui gaudet scorpius antro.
Gobius in fulua nimiũ contentus harena.
Canis p: Et canis atq; draco uolucrisq; p æquora hirũdo
Draco Hi duris pugnant stimulis fundũtq; uenenũ
Trigoni & gladio superi fortissima dona
Aptarũt mẽbris:atq; arma horrenda dederũt
Firmarũt mento iaculum mucrone corusco
Erectum tensum duraq; in cote politum
Ferrea non solum superare adamantina posset
Spicula:duricie tanta se tollit ab ore.
Hoc posset durã quẽuis cõfringere cautem:
Tantus inest horror:cõsurgit acumine tantus
Impetus:& uires tantas in uulnere mittit.
Nascitur extrema cauda penetrabile telum
Trigoni:sunt telo uires:tetrũq; uenenum:
Non uiuũ quicq̃ nõ quicq̃ morte peremptũ
Trygones gladiiq; uorant ni spicula figant
Antea purpureo lanientq; cadauera telo.
Q uũ gladii gelidos dissoluit spiritus artus:
Corruptus subito languẽt fortissimus ensis:
Cum dño pereunt uires:telumq; relinquũt.
Nil tam pestiferum sæuo nil uulnere maius:
Trygonis:quæcũq; uiri mauortia tela

Sunt fabrefacta manu uel dura incude polita
Spiculaq; aperſis nigro ſunt tincta ueneno:
Nec tales faciunt plagas:nec uulnera tanta.
Trygonis uiuæ quantũ eſt horrenda ſagitta.
Eſt nobis audire timor:uel dicere uerſu.
Indomitas ſeruat uires trygone perempta
Inuictũq; tenet robur:nõ corpora ſolum
Mortalis capit iſta lues:ſed ſaxa peredit
Et uirides ledit ramos:ſi cominus illos
Attigerit:pereũt plantæ:ramiq; uirentes:
Germina uere nouo contacta labe necantur.
Arboreiq; cadunt autũni tempore fœtus.
Si radix ſæuo fuerit mucrone notata
At primo uirides labuntur ſtipite frondes:
Siccatur truncus:fluit & uelut egra labaſcit
Arbor:corrupti languent cum robore rami
In iaculo mater donauit dædala circe
Telegono nato telum:ut proſterneret hoſtes.
Hic ithacæ appulſus magni genitoris abegit
Armenta:& clarum belli uirtute parentem
Lœtifero incautus miſit mucrone ſub orcum
(Hũc quærens ithacæ luſtrabat paſcua lœta)
Emenſum terras & mille pericula ponti
Et paſſum duros longo ſub marte labores
Et multa expertũ trygon mactauit vlyxem.
Atq; ducem ſolo proſtrauit uulnere tantum.
Dum canis ardenti turbatur ſidere cœlum.
Et thynni & gladii diro uexantur aſilo:

Qui fixus madidis illos contundit in alis.
Non arcere queũt:nõ hãc ꝓpellere pestem:
Incutit hæc celeres uires stimulosq; feroces
Concitat:armantur rabie furiuntq; dolore:
Inuitosq; agitat pestis furibunda natantes
Exhorret uulnus bacchantur in æquore lato
Hi torti stimulis incursant nauibus altis:
Et sæpe in terram saliunt e gurgite uasto.
In tanto uoluunt luctantia membra dolore
Et uitam in tanto mutant cũ morte furore.
Quinetiã fortes tauros infestat asilus
Ilibus & lateri medio quũ fixus inhæret
Nec iam pastores curant:nec pascua lœta
Et uirides herbas stabulũ atq; armẽta relinquũt:
Confossi furiunt rabie:nõ flumina possunt
Non mare:non ualles:præruptaq; saxa tenere
Mugitu complent siluas stimuloq; coacti
Exiliunt:flectuntq; pedes horrore minaci.
Pisces atq; boues angit furibunda procella.
Delphini regnant ponto:gentesq; natantum
Imperio sceptrisq; regunt:sunt robore clari
Et forma & uolucri nimiũ se corpore iactant.
Et saliunt ueluti neruis excussa sagicta.
Ardentẽ emittunt flammã splendore micantẽ
Ex oculis tenuem uisu:si forte timentes
Aspiciant lustris pisces sabuloq; latentes:
Est inter pictas quantũ regina uolucres
Magna tonantis auis:uel quantũ dira feraꝝ

Agmina magnanimi ducunt uirtute leones:
Squamigeri q̃tũ regnant præstantq; dracones
Inter serpentes:tantum sua regnã ministrant
Delphines:liquidis tantũ dñantur in undis.
Imperio madidas gaudent frenare phalanges.
Non iuxta accedunt pisces:nõ lumina flectunt:
Formidãt tumidos reges per marmora euntes.
Qui longe afflatu multo saltuq; feruntur.
Et strepitu horrisono ueniũt ad pabula nantes
Collectas turbant acies:pontoq; repellunt:
Exagitant armenta maris pontiq; meatus
Concutiunt omnes:magna formidine cõplent:
Piscibus implentur pontus pontiq; recessus
Vescuntur læti reges lectisq; replentur
Piscibus:undisoni saliunt multa agmina ponti
Delphini q̃q̃ tales sunt piscibus hostes.
Inueniunt diros amias:quos nomine dicunt — Amia p.
Intrepide solæ pugnant:contraq; feruntur.
Robore peiores thynnis in corpore molles
Carnes:continuo densi sunt ordine dentes
In quibus horror inest:hinc est audacia tanta
Hic fortem ponti regem formidine nulla
A grege sciunctũ aspiciũt solumq; uagantẽ:
Atq; cateruatim ueniunt ad martia bella.
Et ueluti collectæ acies multæq; cateruæ
Bellantũ ad pugnã ueniunt marteq; lacessunt.
Hostilem expugnant turrẽ:ui mœnia quassant.
At delphin magnis rostris hæc agmina primũ

Contempnens:sed post rapidus cõsurgit in illam
Arripit hanc:auido dat fortia pabula uentri
Quom densæ magnũ circũ delphina phalanges
Et magnus cuneus forte delphina coronat
Tunc agitat mentẽ belli furor & timet unus
Exitium a multis & duro marte laborat
Hæ rabie circũfusę per mẽbra reuinctæ
Delphino infigũt dentes & corpora passim
Scindũt implicite:sunt multæ a uertice summo
Quæ lacerãt:glauco rostro madidisq; sub alis
Nõ nullæ infixæ:lateri pars illa recũbit.
Apprendũt aliæ caudam:uentrẽq; tumentẽ
Pars cruciat:quędã populant maxima terga
Istæ per spinas:illæ per cerula colla.
Pendent:hic magno cõtorquẽs mẽbra labore.
Conturbat motu pontũ:sunt corda furore
Concussa:& tristes uoluit sub pectore curas
Et salit atq; furit uictus pressusq; dolore
Et nanti similis fundo nunc uoluitur imo:
Nunc summo fertur fluctu cũ turbine multo:
Concutitur saltat nodũq; reuellere tentat.
Hæ nexu imotæ perstant:nec uiribus ullis
Conuelli possunt:fluctu merguntur in imo:
Et cũ delphino summas iaciuntur in undas.
Sic nexæ subeunt undas:summũq; per æquor
Emergunt:ponto dicas noua monstra creari
Neptũno:duri sunt fixi in corpore dentes.
Sic amiæ & delphin uinclo nectuntur eodẽ:

Et ueluti expertus tumido de uulnere multũ
Sanguinis exhaurit medicus:qui uulnera curat
Lubrica languenti firmatur corpore hirudo.
Quæ quondã nigra fuerat generata palude:
Letiferum sorbet totum tumefacta cruorem.
Curuatur:famẽq; trahit:nec deserit unq̃:
Emungat donec lœtalem e uulnere labem
Sponte cadat:possit cunctis temulenta uideri.
Sic amiæ nũq̃ tollunt e corpore dentes
Ni partẽ apprensam subigant:lanientq; sub ore.
Postq̃ collectus delphin bellumq; dirẽptum
Tum ducis irati rabiem sæuũq; furorem
Spectantes:amiæ tũc horrida fata timentes
Effugiunt:sequitur delphin laceratq; teritq;
Stridenti similis presteri cuncta resoluit.
Et morsu laniat rubet atro sanguine pontus:
Et ueluti in silua ceruum exagitare luporum
Agmina cõmemorant:collecti qui grege denso
Oppugnant timidũ ceruum rictũq; ruentes
Diripiunt teneras carnes:at cęde recentes
Dentibus absumũt diris:calidũq; cruorem
Absorbent:ceruus conspersus sanguine multo
Mortiferis ululat plagis:& uertice cęlso
Montis concutitur:sectatur turba luporum
Dilaniant:uiuum ceruum sub dentibus atris:
Et truncant nares:& rictus sanguine fœdant
Antea q̃ ceruus peragat sua fata:dolentis
Absumunt carnes:& adhuc de cęde rigentis

Inuerecũda lupi non pendent agmina pœnas
Quod ceruũ rident crudeli morte cadentẽ
Audaces amiæ pœnas pro cęde dederunt.
Sum miratus opus clarũ:quod uenit ad aures
Delphines morbũ quũ iuxta accedere sæuum
Et prope lœtalem cernũt impendere lucem:
Extremũq; diem misere fata ultima uitæ
Norũt:& pontũ uastum scopulosq; relinquũt:
Et terræ appellunt clausuri in litore uitam.
Vnus ut e multis surgat mortalibus atq;
Neptũno sacrum cernens delphina iacentem
Condant humo:ueteris cõseruet pignus amoris
Vel pontus fuluis undans obducat harenis
Defunctum ponti regẽ:neu turba natantũ
Aspiciant hostes defuncta cadauera lędant.
Aeternum fulgens uiuit post funera uirtus
Non decus egregium non uires labe notantur
Post mortẽ clarum uiuit per sęcula nomen
In pelagi populis norit:qui pascua solum
Ingenio mitẽ cephalum iustũq; uocabit.
Non genus externũ lędit ꝓpriasq; cateruas
Non mandit carnes:non potum sanguine sedat
Est genus intactum:nõ cædis labe cruentũ
Eiectamq; salo cum ceno pascitur algam.
Hinc inter pisces:illi reuerentia magna
Nec lędunt cephali fœtus ut cætera ponti
Agmina nituntur dentes cohibere feroces.
Sic inter pisces cephalus ueneratur honore

Iuſtitiæ quocunq; loco ſua pręmia ſeruat
Aſtrea:alternas meditantur in æquore fraudes
Turbæ alię ponti:nec ſoluũt lumina ſomno:
Sed uigilant piſces ſemper:uirtute minores
Maiores perdũt:& pabula grata reportant.
Vt memorant ſcariis rapitur nõ tẽpore noctis Scarus p.
In prædam:curuis nocturnus dormit in antris.
Quid mirũ ex tumidis undis ſi aſtrea fugata eſt
Inter mortales nõ eſt ueneranda dearum.
Iam uerſata diu:ſtrepitus magniq; tumultus
Mars ferus & ſæui belli diſcordia nutrix
Humanum tenuere genus:nõ turba feraꝝ
Vrbibus a cœlſis penitus ſeiũcta leones
Munitas turres/& cincta palatia muris:
Atq; altas ædes ſuperum flagrantia templa
Humano nimiũ ſparſerunt ſanguine diri
Implerunt unda fumi & fuligine nigra:
Romanos donec miſeratus Iuppiter & uos
Aeneadas terræ dominos gentẽq; potentem
Conſtituit:totũq; dedit ſub legibus orbem
Auſoniæ antiquos reges in bella uocauit
Mars ferus:& cõtra fortes armauit hiberos/
Et libyem:& celtas quid rheni grandia geſta
Quid fortes hiſtros in martia bella ruentes
Quid memorẽ eufratẽ terras aſtrea nitentes
Nũc colis:& placidas nutris cũ gentibus urbes/
Ex quo magnanimus genitor/natuſq; ſupbus
Imperium terræ cœlſa de ſede miniſtrant

Nascitur ex istis mos & doctrina regendi:
Hos seruate dei multis uoluentibus annis
Iuppiter & superi pietati siqua futura
Premia fœlices sceptro donabitis annos:

Argumētū tertii libri Oppiani per Laurētiū Lippium Collensem Ad Laurentiū Medicem:

Tertius in pisces hamos & retia iactat.
Obseruare docet tēpus uentosq; secūdos:
Et uolucri saltu cephalus fugit humida lina
Mormylus & labrax laqueos declinat harena.
Effugiunt hamos disrupto uulnere multi:
Piscantis manibus linquit torpedo rigorem.
Sepia sub nigro fugit occultata liquore.
Inter se laniant pisces sunt piscibus esca:
Antieon gentes uenter compellit in hamos
Cantharus in nassam socios subigitq; cietq;.
Dūq; parant aliis pestem labuntur in ipsam
Admoes: calchis mirrha capietur odora.
Ast algis salpæ: sed triglæ sorde trahuntur.
Turbato rapitur ponto melanurus in hamos
Terribiles gladii falluntur imagine falsa.
Sponte subit laqueos scombrus lōgeq; belonæ.
Et celtæ & siculi thynnos piscantur hiberi.

Interpretatio tertii libri alieuticon Oppiani
Laurentii Lippii collensis.

PVgnas & uarias piſcandi dicimus artes
Et ſtudiũ fraudeſq; maris:nũc maxīe prīceps
Carminibus aduerte meis:& noſtra camœna
Te capiat:ponti ſub te ſunt ſceptra ꝓfundi:
Sub te neptũni gentes:pontiq; meatus:
Inter mortales rerum moderaris habenas
Mercurii ex adyto cilicis iuſſere camœnæ
Vt uos detineam blanda dulcedine cantus.
O noſtræ patriæ numen cyllenia proles
Optime natorum clari Iouis ægide:cantus
Aſpira:atq; uafras hominũ deus erige mentes
Piſcantum:primus meditor contexere fraudes:
Piſcibus exitium uariis hoc carmine pando.
Pan tua progenies per te diuina parauit
Conſilia:hũc memorant magnũ eripuiſſe tonantē
Typhonem perhibent aſtu mactaſſe ferocem:
Deceptum cœna magno eduxiſſe baratro
Emerſum lati gradientem litore ponti
A Ioue fulminei miſſi de nubibus ignes
Combuſſere:caput ter circũ ſaxa rotatum eſt
Purpureo ambuſti ſunt ſparſi ſanguine crines:
O maia generate deus tua numina placat
Piſcator:ſacri per te mihi gloria cantus
Fortia ſint celeri piſcanti in corpore membra.
Nec ſint macra nimis:nec ſint abdomine tarda:
Nam fortes piſces eſt oppugnare neceſſe:
In quibus inuictum robur dum pectore matris
Vndæ ſaltantes tumidũ uoluunt̃ in æquor.

E ſcopulo in fluctus opus eſt ſaltare ꝓfundos:
E fluctu rurſus cœlſam conſcendere cautem:
Si fuerint uaſti ponti ſubeunda pericla:
Cęruleis opus eſt multũ durare ſub undis:
Et longas tranare uias fluctuq; ſub imo
Vt ſicca in terra ſæuos tolerare labores.
Eſt patiens mortale genus:non dura recuſet
Piſcator uarius:cui ſit prudentia multa
Vt poſſit fraudes cautas tectoſq; natantum
Coniectare dolos:& quæ meditantur in undis:
Audax impauidus:nec ſomno mẽbra reſoluat.
Erectam teneat mentẽ:nec lumina claudat.
Sit gelidæ patiens brumæ patienſq; caloris
Sole ſub ardenti terris quũ ſyrius ardet.
Sit facilis ponto:nec languida mẽbra labori
Succũbant:ſic grata plagas denſiſſima ponti
Turba incauta ſubit:piſcanti præda futura
Fortunata:ſinus retis fractura capaces.
Decipies piſces autũni tempore ſole
Occiduo:& liq̃dis quũ primũ emergis ab undis.
Quũ phœbus radios terras diſpergit in oẽs.
In bruma madidas poteris cõprendere turmas.
Vere nouo longos undis conſumere ſoles
Piſcando expediet:tũc fortunata natantum
Succedet captura tibi:tunc lina replebis:
Tunc acies ponti denſæ uel litora iuxta
Vel loca uicinis habitantes proxima terris.
In fœtum & uenerem miro pelluntur amore

Exploranda prius lenis ſunt flamina uenti:
Si flatu furiant uaſti maris agmina terrent:
Et pauidi tumidis non euoluuntur in undis:
Fœlicem nobis prædam feret aura ſecunda.
Contra ſpirantes uentos gens lubrica fertur:
Hac iter ad litus facile eſt fluctuq; coacta
Non dare terga retro:patiť mala litore multa
Piſcator boream uerſus trahat humida lina:
Quũ notus æoliis madidus ſe tollit ab antris:
Inq; notum uertat borea ueniente ſagenam:
In zephyrum uergat leuiter ſufflantibus euris
Cõtra eurũ uerſus zephyrus poſt terga ſequať.
Sic captura tibi fœlix:pelagiq; cohortes
Innumeras capies:& retia plena reduces.
Piſcandi morem ſectum dixere priores
Quattuor in partes qui gaudẽt aere recuruo
Pars calamis longis ſetas cõnectit equinas
Vt capiat piſces:pars lirium uimine iunci
Cõtextũ e palmis iactat:pars expedit hamos
Multiplices pelagi turmis:qui retia tendunt
Nominibus uariis deſignant humida lina — Gãgamæ p.
Gamgamas grypos:illas dixere ſagenas — Grypi p.
Iſtas hypochas pezas curuũq; panagrum — Sagenæ p.
Sũt qui Spherones atq; amphibleſtra uocanť: — Hypochæ p.
Et quæ præterea per graias plurima gentes — Pezę
Nomina quis poſſunt hæc humida lina referri. — Panagrus
Et retis narrare ſinus maculaſq; doloſas. — Spherones
Ar[illegible]ſſis alii capiunt:dum corpora ſomno — Amfibleſtra

Soluuntur:dulci cōponunt membra quiete
Pisces in placido dant menti gaudia somno:
Et lætum faciunt dñis sub nocte soporem.
Est labor exiguus:sed pręmia magna reportant
Nōnulli ponti desigunt monstra tridente
Ex terra aut cymbis ut fert sua quęq; uoluptas
Vt cuiusq; modū rerum seriēq; decentē
Cognoscunt tales meditātur piscibus artes.
Piscibus inter se non est prudentia solum
Consiliūq; sagax & multæ in pectore fraudes:
Decipiunt homines etiam:labuntur ab hamis
Retibus impliciti fugiunt:linquūtq; dolorē
Piscanti:& miro uictoria quæritur astu.
Cephalus Non cephalus fraudis expers in retia lapsus:
Desilit & sūmas alte desiderat undas
Nititur erectus saltu peruertere lina.
Et studio properare fugam:prudentia tanta
Non piscem fallit:postremos subere uinctos.
Euadit saltu funes:atq; ultima fata
Sæpe fugit caram uitam sub fraude tuetur:
Impete si primo summū nō saltet in æquor:
In laqueum lapsus nō uiribus amplius ullis
Confidit:cephalus multo langore repressus:
Expertus uires tanto discrimine cessat:
Et uelut oppressus morbo mœrore fatigat
Mentē:fatalem cernens impendere lucem.
Affectat potum uitales anxius auras
Concupit:& docti medici præcepta capessit

Sed quũ lœtiferas desperat pellere parcas
Contemnit uitam moribundos deserit artus.
Et stratus morti cędit languentia membra.
Sic cephalus noscẽs miseræ fata ultima uitæ: Cephalus p.
A prædone necem expectat porrectus iniquã.
Si Sphirena sinu retis claudatur in amplo Sphirena p.
Latum perquirit laqueum quo lubrica terga
Sèrpentũ in morẽ labantur retibus amplis:
At fuluam labrax alis effodit harenam: Labrax p.
Conatur foueam branchis aptare capacem
Corporis:ut magnos sub terris occulat artus.
Ac ueluti lecto iaceat:per litora grypos
Piscantes uerrunt:hic ceno ĩmersus in alto
Effugit exitium prædæ:fugit humida lina.
Astutus talem meditatur mormylus artem: Mormyl9 p.
Tentas sub bibula maculas declinat harena:
Labrax deflexo pendens confossus ab hamo
Continuo in lymphis concusso uertice saltat:
Et setas uiolentus agens sua uulnera frangit.
Et maiora facit:funestaq; fata repellit.
Et similes astus orcinus pectore uoluit. Orcinus p.
Continuo raptus flexo mucrone sub undas
Desilit:& tentus serpit per saxa profunda
Piscantumq; manu ui se conuellere tentat.
Atq; caput subito quassans sua uulnera lata
Reddit:curuatum magna ui despuit hamũ.
Quũ flexa tracti rapiuntur cuspide pisces.
Immanes ueluti pecudes & segnis asellus

Et batis atq; boues hamũ nõ spõte sequunť:
Sed latum sicca distendunt corpus harena:
Collectiq; trahunt hamũ prædone dolente:
Et sæpe effugiunt diro mucrone soluti:
Ast amiæ celeres & uulpes fraude reuinctæ
Præueniunt summas morsu confringere setas.
Hinc piscatores plumbum de cuspide nectunt
Plumbum quod pisces cruciaret dente remoto
Callida torpedo propria non fallitur arte.
Hæc diro magno plagæ confecta dolore
Corpore contractat fœdo pendentia fila
Per setas calamũq; dolor percurrit:& hæret.
Tensæ piscantis dextræ:pestemq; reliquit.
Nominis assimilem tenues cecidere relapsi
E manibus calami tali torpore tenetur.
Sepia p. Quin & natiua fœcunda est sepia fraude:
Est liquor in tumida concretus turbidus aluo:
Qui fuscus piceam superat caligine massam
Conditus hic humor nutritur corpore:præsens
Auxilium miseræ:subita formidine capta
Atras emittit guttas:& polluit æquor:
Obscuratq; uias ponti tenebrosa cruore:
Permixto sanies piscantis lumina turbans:
Auertit uisum/& prospectum surripit omnem
Hæc facili cursu pertinctas æquoris undas
Effugit horrendos pisces/hominẽq; sagacem
Lolligo p. Lolligo:atq; alii qui findunt aera pisces
Tales inueniunt artes:non est liquor ater

Illis:purpureos potius de corpore fundunt
Humores:sed fraude pares:astuq; putantur
Quãuis sint tales uigili capiuntur ab arte
Piscantis:ponto quotiens uoluuntur in alto:
Currentes rapiunt:pelagi non agmina cunctis
Sunt instructa dolis:cepis falluntur & hamo:
Qui madida degunt terra qua fluctus inundat:
Hi plus mente uigent:istorũ corpore paruos
Imbelles tenues penitus cũ caride parua
Theutide cancro capies:longisq; flagellis.
Quin & carcenades obliqua si carne perungas
Salsa piscosos scopulos & proxima cauti.
Sic contra parui magnis sunt piscibus esca
Agmina crede mihi semper sunt cęca natantũ
Et coracinus agit thynnos:& paruula caris
Labraca:sed phagrus channi seducitur esca
Dentricem boces:hippuros fallit iulus.
Orphum trigla capit:seducit cirrada perce
Aurate menaden:ponto murena proterua
Polypodas agitata petit cognomine pulcher
Affectat thynnos:orcinus gaudet asellis
Anthicon gentes capiuntur labrace sæuo
Hippuro gladii:cephalon iustissima turba
Decipiũt glaucũ furiunt:sic monstra natantũ:
Ast aliis alias cautus meditabere gentes
Fallere maiorem poteris mulcere minore.
Inter se pisces laniant:& pabula sumunt:
Inq; uicem pastus grati uentrisq; uoluptas.

O quantũ execranda famesiuentrisq; baratrũ:
Quo nihil est peius:mortalia pectora semper
Difficilis regina domat:non absq; pauore
In nobis habitat miseris & lumine mentis
Priuat cũ damnis affert male suada roborem
Serpẽtes uolucres pisces genus omne feraꝝ
Ingluuies uentris domitat:mittitq; sub orcũ
Anthicon p: Anthicon primo studioso pectore prædam
Disces:quã patriæ sequit̃ uafer accola nostræ
Iuxta cantatum litus sarpedonis alti:
Et quicũq; colunt celebratã nauibus urbẽ
Coryciumhic maia natus sortitur honorem
Quicũq; amphiritẽ:quã marmoris abluit unda
Hic scopuli cœlsi late curuantur in antra:
Quæ sunt in multas sub terris scissa cauernas:
Hic anthicon stabulatur densa caterua
Piscandi doctus liquidis speculatur in undis:
Non ꝓcul a terra scopulis obseruat ab altis
Innumeras gentes:& nauẽ ducit in æquor.
Et studet illisas sonitu quassare tabellas.
Hi pisces strepitu gaudent:emergit ab imo
Vnus:& ad strepitũ currẽs hominẽq; ratẽq;
Perquirit:uastum piscator ꝓmptus in æquor
Demittit percas:uel niliacos coracinos:
Hospitii munus tribuens:hæc prima ciboꝝ
Pabula dispergit:iocundas arripit escas
Piscis:& astutam prædonis gaudia mentẽ
Diffundunt prædam uoluentis mente futuram:

Ac ueluti manibus clarus uel munere mentis
Hospitis egregii subeat palatia cœlsa.
Accipit hūc lœto uultu dulcissimus hospes:
Et primo grati dat munera pignus amoris:
Ad lautas epulas inuitat fronte serena:
Et læti gaudent placidis sermonibus ambo:
Et gaudent epulis/alternaq; pocula miscent.
Sic lætus prædo ridet:subitoq; futuram
Concipit elatus prædam:depascitur escas
Piscis:& est totus præsenti munere lætus
Hic postq̄ ad scopulos p multos sæpe regressus
Soles:& totiens escas deiecit in undas:
Et nō fessus opus linquit/ppriūq; laborē
Collecti ueniunt ueluti præcone uocati:
Ad pastum semper celeres maiore caterua.
Piscator uarias semper dat pluribus escas
Non alias sulcare uias aliasq; cauernas
Hi cupiūt pisces:hæc circū saxa morātur.
Ac ueluti stabulis brumali tempore clausis
Lœta armenta timent frigus:nec cędere longe
A septis cupiunt:& pascua cuncta relinquūt.
Hi quū prospiciūt soluentē e litore nauem
Compulsam remis erecti examine multo
Applausu expectant escas:sup æquore ludunt
Nutrici occurrunt flectentes lubrica terga:
Ac ueluti zephyri mater pręnuntia uerni
Implumes pascit pullos:hi gutture paruo
Stridunt:& saliunt nido caramq; parentem

Excip'unt lœto plausu/matriq; renident:
Et gratis inhiant escis:resonantq; pœnates
Pullorum cantu gaudet cōcentibus hospes:
Sic dulcem lœti pisces:sectantur alūnum/
Occurrunt hilares uenienti examine facto:
Inq; gyros flectunt artus agitantq; choreas:
Esca piscator uaria pastuq; saginat
Et manibus mulcens prętendit munera lœta
Et mites reddit pisces qui iussa capessunt
Confestim regis:diro rapiuntur asilo
Quo tendit dextrā prædo/& quocūq; recurrit
Nūc a fronte manū tendens ad terga reducit:
Nunc iuxta iactat litus/fallitq; natantes.
Aspicies ueluti pueros qui membra palęstra
Nūc hac nūc illac tendūt:docilesq; magistro
Parent:& celeres agitant ad iussa lacertos
Quū iecit plures escas/& maxima tantæ
Cura subit prædæ longas pendente sinistra
Comprendit setas:forti mucrone politas
Expediens hamo:& iussu submouet omnes
Dextræ:uel lapidem paruū iaculatur in undas:
Se sup īmergunt pisces:lapidēq; sequuntur.
Quē credūt escam:& fundū uoluunt in imū.
Piscator linquit de tot modo milibus unum
S iunctum a turba:qui fato natus iniquo
Vltima supremo deserpsit pabula sorte.
Huic subito cautus piscator porrigit hamū
Anthias p. Arripit Anchias fraudem:uir fortis utrisq;

E ponto manibus prædam celereq; uafráq;
Attrahit:& piscem cymbæ deponit in aluo.
Anthias latuere doli si forte uiderent
Aut strepitum audirent sublati piscis ab hamo
Non pastu caperet non fraudibus amplius ulis
Conuersi fugerent escas:artemq; locumq;
Læriferum exosi sed magno robore nixus
Attollit piscem:succedit uiribus alter:
Cui labor est tractum piscem deponere cymbas
Sic sint occultæ fraudes saturataq; turba
Piscantes reddit saturos est præda futura
Fortunata satis:fuerit modo certa uoluntas
Viribus ast alii fidunt:magnisq; lacertis:
Expediunt contra sese certamine magno
Non labor assiduus illis:mucrone corusco
Aut magno ualidis contendunt robore mẽbris
Formatus solido ferro siue acre micanti
Hamus sub gemina limatum cuspide fortis
Lino sint texti funes:& labraca uiuum — Labrax p.
Mittat sub fluctus:teneneat si labraca uiuum.
Si uita functus labrax super ora grauabit
Plũbũ quod delphina ferũt.At põdere pressus
Viuenti similis labrax agitatur in undis.
Stridorem funes reddunt:concussa sub alto
Sparta fremũt:uasto saliunt ex ęquore densi
Anthiæ ad strepitum funis:nauéq; sequunt̃
Impellit remos alius:piscator ab alta
Puppe iacit fortes hamos:mittitq; sub æquor:

Et flectit paruo motu uersamq; carinam.
Sectantur pisces densi similemq; natanti
Labraca ꝑspiciũt tractum: cursuq; laborant
Mentitã superare fugã: & conamine magno
Certatim glutire cibos primosq; uorare
Iratum credas hominẽ concurrere in hostem
Appetit Anthias lurcho pingues aranîscos.
Est si quos nactus gratã uafer obicit escam
Illi piscator: subito mala pabula carpit
Anthias rapidus miræ spectacula pugnæ
Aspicies: magnas uires ostentat uterq;.
Nam fortis prædo duro sub marte laborat:
Ille reluctatur tractus: fatumq; repellit.
Fortia sub tanta curuantur brachia mole:
Et frons atq; humeri collum uenæq; tumescũt.
Viribus & tanto nixu distenta fathiscunt.
At piscis multo confectus membra dolore
Prædonem uiolentus agit: ducitq; sub æquor.
Ille iubet socium remis impellere nauem.
Iam strident funes & iam respersa cruore
Est abscissa manus: nec cessat marte ꝓteruo
Non aliter q̃ si iuuenes duo robore fortes
Inter se prensos certent diuellere funes
Adducantq; retro collum conamine magno.
Atq; trahunt æquam mensurã funis uterq;.
Nec mora nec requies retrahãt pariter rrahanẽ
Sic pisces predoq; simul certamina miscent.
Hic cupit elabi: cupit ille edicere piscem.

At non destituũt. pressum mœrore fidelem
Anthiæ socium: crudeli abducere fato
Contendũt: hærent tergo miserũq; premẽtes
Non stulti aduertunt socium se perdere carum.
In cassum pisces cupiunt confringere setas
Dentibus obtusis est illis rictus inermis:
Tandem concussum remis uictumq; dolore
Piscator uiolentus agit: prædamq; capescit.
Si paulum cedat pisci conuellere nũq̃
A ponto poterit: sunt tantæ in corpore uires
Serrata spina filum plerũq; recidunt
Labuntur curuis hamis uacuũq; relinquũt
Prędonẽ: & tumidas fugiũt sup æquoris undas.
Viribus est talis piscis cognomine pulcher:
Orcini: & quicũq; alii sunt corpore uasto.
Talia non paruo capiuntur monstra labore
Multos obiecta piscator callidus esca
Seducit ponti gentes: tibi præda benigna
Cantharus occurrit: qui degit caute ꝓfunda:
Cui nassa implicitũ circum ducatur in orbem
Sit circum teneris uirgis contexta lygustri
Sit lentum sparti cõnexum uimen hiberi
In latum uenter se porrigat ore capaci.
Carabon imittas intro: uel polypon ambos
Inflãma tostos tali nidore trahuntur:
Insidias scopulo contextas uimine denso
Obliquas tendes uasto de marmore nidor
Cantharon impellit nassas intrare capaces.

Ingreditur timidus primo:passimq; retentat
Et retro lapsus nassæ super ora recurrit.
Cõitiunt escas intro pastusq; recentes
Suscitat hos uenter rapidus subigũtq; cientq;
Inter se pisces:clausas animantur ad escas:
Vt socius socio dulcis conuiua uocatur.
Iamq; cateruatim subeunt/positoq; pauore
In nassa degunt solida iam luce quieti:
Ac si possideant miranda palatia pisces.
Tandem decepti norũt mala lustra natantes
Non aliter iuuenes pupilli tecta frequentant
Aequæui:quibus in luxu consumere uitam
Est animus:paribus studiis lasciua iuuentus
Accersita ruit:ludis noctesq; diesq;
Conterit:atq; domus miserę patrimonia fundit.
Vt stultos iuuenes rapit inconsulta iuuentus
Luxuries tandẽ mœstum tulit improba finẽ
Sic clausæ ponti turbæ supereminet atrum
Exitium prædo nassæ tegit ora patentis
Deprensos curuo septo segnesq; reuellit.
Sic demum miserũ cernunt impendere fatũ
Luctantur stultiq; foras:obrepere tentant
Infortunatos sero nouere pœnates
Admoes p. Admoas capiunt autũni tempore nassa
Viminea:medias fraudem iaculantur in undas
Sub nassa appendũt tophũ quod subere firmũ
Substentãt:superet:madidas in fraude recõdet
Quattuor humenti cochleas in litore captas

Lentorē cochleę fundunt:hinc spuma marina
Albicat:& paruos allectat mota natantes
Turbas in uentrē pronas:quæ uimina circū
Curua natant cubito adnixæ speculant̄ ab alto
Admoes extra nassam/curuūq; recessum Admoes p2
Pisciculos paruos salientes agmine multo.
Et subito irrumpūt uenter rapit improbus illas
Nec prædā nactæ:liquidas fugit illa per undas:
Insidiis frustra sese diuellere tentant.
Dūq; parant aliis pestem labuntur in ipsam
Non aliter silua in densa montanus agrestis
Fallaces tendit laquêos:& uincula dura
Testibus annectit catuli:latratus ad auras
It:densæ resonant siluæ panthera gementem
Sentit & exultans quærit uestigia uocis
Accurrit uincto pperans:sed fertur in altum
Mox canis occulta tegna:subit illa lacunam:
Non cibus est curæ tanto perculsa pauore
Desperat superas depressa euadere ad auras:
Tales admoes sunt passæ ad pabula casus: Admoes p.
Pro pastu nigras orci uenere sub umbras.
Calchidibus fraudes autūni tempore prædo
Instruit & tressas prendit/gentesq; proteruas
Traguron nassam sparti de uimine texens:
Et uili mixtam uiciæ/sub uimine massam
Claudit:& aspersam uino miscetq; puellæ
Assyriæ lachrymas:quæ turpi accensa furore
Thiantis patris longęuo immixta parente

Infandum irata patrauit cypride crimen
Exuit humanam fatali numine formam
Arboris in faciẽ uersa est cognomine Mirthæ:
Deflens concubitũ lachrymis aspersa nefandũ
Hos succos miscet nassam sub fluctibus aptans
Talis odor subito spirat per marmora lata:
Alliciens species uarias:& nassa repletur
Et fortunatæ succedunt munera prædæ
Obsceni madida salpæ nascuntur in alga
Vili decepti miseri fallantur ab esca:
Nauiget in primis piscator forte diebus:
Salpæ.p. Obseruetq; locũ:& lapidẽ deturbet in undas:
Et circum uirides saxum dependeat algas.
Obsceni salpæ depascunt hæc loca circum
Hic nassæ tendat fraudes ast ora secundum
Cõnectat uirides algas:herbasq; uirentes
Collecti carpunt escas:septiq; recessum
Irrumpũt:retrahit nassam cymbaq; regressus
Piscator miro tacitos mouet ordine remos.
Rem peragit tacitu.sunt grata silentia prædis
Omnibus & salpis:primũ gens ista pauore
Concutitur:prohibetq; timor succedere prædam
Trigla p. Trigla uorat fœdas sordes & mergit in aluum
Omnes illuuies ponti non ulla natantum
Agmina tam turpi uictus maculata pedore.
Infectas:& sola escas male gliscit olentes:
Atq; hominũ cupide corrupta cadauera pascit
Obruta cũ uasto fluctu uoluũtur in æquor.

Hinc illam prædo fordē male olentibus hamis
Attrahit:& tetro femper conuellit odore.
Affectu fimili porci triglęꝗ trahuntur
In uentrem:& paftum tanta feritate fequūtur
Spurcitie cedunt triglis quantū agmina ponti
Tantum terreftres fuperat fus fœda cateruas:
Haud facili paruus melanurus fallitur arte Melanur⁹ p.
Nec curua capitur naffa:nec retibus amplis.
Viribus haud magnis fidit:femperꝗ gulofis
Abftinet a cœnis:& fulua fegnis harena
Se iacit:æquali curfu cum fubfidet unda/
Nec liquidis fpaciat aquis:quū fluctuat æftus:
Et mare turbatur uentis/tunc agmine denfo
Per fluctus rapitur præceps:nō æquoris horret
Gentes:atꝗ homines fulcantes ftagna ꝓfunda.
Extrema cuncti fluctufꝗ crepidine claufi
Effugiunt:melanurus abit refonantia circum Melanur⁹ p.
Aequora:profpectans fi perturbata procellis
Marmora diffundant efcas litora gratas.
Stultus nō hominis nouit prudentia quāta
Sit potior:pifces qui brumæ tempore fallit
Quū feruent fluctus:quū ponti tollitur æftus
Cernuus in fcopulo ponti quē uerberat unda
Altior:& circum ftridentia faxa remugit
Pifcator tumidis difpergit fluctibus efcas
Lac cereri admixtum currunt ad pafcua læti
Quū tantū iactu diftant a litore retis
Vertit in obliquū corpus pifcator ut unda

Disparens pauidis non reddat piscibus umbrã
In manibus fragili calamo dependeat hamus
Appensus tenui filo cui desuper escam
Ponens cõmotũ a fundo deturbet in æquor
Exitium arripiet piscis:piscator ab al o
Vertice subtollens hamos plerũq; reducit
Elusus calamos uacuusq; reuellitur hamus.
Non bene discernit turbata fluctibus unda
Si frustra rapiat uel si cõprenderet hamus
Piscem:si teneat subito conuellere tentat.
Neu reliqui aduertãt fraudẽ fugiãtq; timore
Cephali p. Et cephalos fallũt qui nõ sunt turba gulosa
Admiscent lacti cereris gratissima dona
Spirantẽq; terunt minthã coccitida nymphã
Q uondã formosam celebri rumore puellam
Iuppiter infernus petiit:tenuitq; petitam:
Sed quũ persephonẽ rapuit sub mõtibus ethnæ
Zelotipa exclamat mintha exagitata furore:
Atq; procax uerbis furit indignata superbis.
Aspectu & forma iactat sibi cedere pulchrãm
Persephonẽ:& stygio nymphã ꝓpellere regno.
Tandem fallacis sensit mala premia linguæ
Alma ceres pedibus minthã tellure iacentẽ
Pressit:& in plantã nymphã conuertit olentẽ
Hamos illi niuem:cephalus pellectus odore
Accurrit subito/nec longe sistit ab hamo.
Est illi similis qui trita ad compita uenit:
Ramosasq; uias cernit:gressuq; represso

Nunc animũ ad dextrã uertit:quãdoq; finiſtra
Tentat iter:partes dubius ſe uoluit in ambas.
Fluctuat ambiguus uaſti ueluti maris unda
Vix alternati potior ſententia uiſa eſt:
Sic cephalus partes animũ uerſabat in omnes.
Spectabatq; dolos anceps neptũnc petebat
Pabula iam fato fuerat uicinus iniquo.
Et metuit ceſſitq; retro:rurſuſq; timore
Concuſſus fraudẽ repetens ueſtigia preſſit.
Eſt occluſa domi talis laſciua puella:
Quũ cupiat dulces epulas abſente parente
Vel tractare aliquid matris carę timet iram:
Et quãuis cupiat non audet tangere quicq̃
Occulte repens:rurſus pauefacta recedit.
Nunc timor eſt animo:nũc eſt audacia cordi.
Formidans ſemper conuertit lumina portæ.
Sic piſcis liquidis uarius deflectitur undis.
Et triſtem fraudem pluſtrat cominus audax.
Non guſtare cibum nõ hamũ tangere ꝓmptus.
Ni prius aduertat ſi uiuæ carnis odores
Percutiant nares(paſcit nõ corpora uiua)
Poſt ſummis mordet labris:& pabula libat.
Piſcator ſubito piſcem mucrone reuellit.
Sic auriga ferox bene continet ora lupatis
Fortis equi:aduellit confoſſum gutture piſcẽ:
Atq; reluctantem contra labiq; parantem.
Qum etiã curuis gladii falluntur ab hamis
Non ueluti reliqui ſubeunt crudelia fata

Apprendunt corda limatum cuſpide bima.
Hamum qui nulla:ſic contemeratus ab eſca
Hoc ſuperimponunt piſcem de mollibus unum
Quę caute annectũt:gladius uentre excitus audax
Enſe ferit corpus piſcis nodoq; relapſa
Mẽbra reſecta cadũt:gladius deferť in hamũ
Non nouit curuã fraudẽ mala prãdia carpẽs
Ducitur a forti gladius prędone reuinctus.
In gladios duros piſcator plurima cudit
Per mare tyrrhenũ dum tendit piſcibus artes
Maſſyliam iuxta ſacram celtaſq; potentes.
Hic gladii imanes & uaſto corpore degunt
Qui ſuperant reliquos ingenti mole natantes
Squamigerã effingunt cymbã mucrone feroci
Quæ poſſit gladius ſquamis atq; enſe uideri
Occurrunt contra gladii nõ tranſtra uidere
Non cymbã ſperant uerũ ſocia agmina rentur
A cymbis tandem clauſi:mala dira reuoluũt
Pectore ſub triſti ſero ſua fata uidentes.
Quom ſunt perfoſſi ſua mẽbra tricuſpide telo
Sæpe repellentes hoſtem mucrone carinam
Irati penetrant.gladii piſcator ab ore
Abſcindit telum:paruæq; foramina cymbæ
Obſtruit:hic trahitur priuatus robore tanto
Non aliter capiunt meditatis fraudibus hoſtem
Qui cupiunt arcem ſeu cinctam mœnibus urbem
Oppugnare dolis proſtrata cadauera furtim
Armis expoliant nitidis & ſcuta uirorum

Magnoqꝫ accipiunt humeris:armantur ouantes
Hostilibus spoliis & circum mœnia currunt:
Et circa portas qui cœlsa cominus arce
Despiciunt:ciues credunt & claustra recludunt
Portarum:& caris omnes lætantur amicis.
Sic nauis gladium sub piscis imagine fallit.
Obliquis septum linis dementia fortem
Interimit piscem:salit atqꝫ euadere certat
Contextas fraudes cedit nec mente reuoluit:
Quo pacto telo sese componat in hostem.
Territus in septo retis totusqꝫ remissus
Est animo:donec miserum per litora uoluat
Piscator:gladiiqꝫ caput diuerberet hastis
Multis:& piscis peragat crudelia fata
Insulsos capiunt scombros:thynnosqꝫ furentes:
Et pisces dente horrendo longāqꝫ belonā
Quū uideant alios scombri curuamine retis
Clausos:affectant retis colludere in aluo
Et lini penetrare sinus:curuosqꝫ recessus
Sunt similes pueris rutilas qui lumine flāmas
Ardentis cernunt ignis:radiosqꝫ nitentes
Ridentes tractare uolunt dextrāqꝫ tenellam
In flāmam tendunt:sed quū torquent̄ ab igne
Tunc demū norunt infestæ incendia flāmæ.
Sic illi cupiunt fraudem:datur unde regressus
Nullus:& hostili miseri satiantur amore.
Qui septo retis clausi per retia rara
Exiliunt:illos cohibent angusta plagarum

Impliciti lino fato moriuntur iniquo.
Scombri p. Innumeros scombros spectabis retia circum
Affixos sicuti clauos:hi lina subire
Contendunt:fatumq; petunt:hi rete reuincti
Exiliunt:madidasq; plagas euadere certant:
Thynnus p: Et similis fatuum tangit dementia thynnum.
Atq; malo tanto diraq; cupidine damni
Corripitur:semperq; cupit penetrare recessus
Retis:& in laqueos sese nutricare dolosos!
Conatur rictu maculas extendere paruas.
Et duro morsu laqueos laxare plagarum:
Nec properare fugam celerem per retia tenta
Nec ualet angustos luctando exire meatus:
Sed duris uinclis alto sub gutture uinctos
In terram thynnos rapit inconsulta uoluntas.
Quinetiam tali dicuntur mente belonæ
Quum sunt ereptæ lino duroq; periclo
In laqueos fundunt bilem morsuq; recidunt:
Inq; sinus rursus tentant irrumpere dente
Decepti insidiis uallato dente natantes.
Insulsi curuum demissum fluctibus hamum:
Inq; uicem obliqui prospectant lumine toruo:
Non hærent fraudi siquis precurrat ad escam
Magna subit reliquis rapiendi audacia menti
Infixus trahitur primus:sed cetera turba.
Læta uident:rapti gaudent in fata ruentes.
Certatim ueluti pueri ad ludibria læti
Tynnorum gentes grato sub tempore ueris

Post partum & ueneris postq̃ cessauit oestrum
Oceani celeres ueniunt a fluctibus altis
Atq; sinus alio sulcant. nam fortis hiberi
Primo traiciunt portum: gens aspera bello:
Et studio prædæ thynnos populatur euntes.
Post celtæ capiunt prædam circum hostia pulchri
Eridani: ueteres quos misit phoca colonos.
Trinacriam quicũq; tenent post retia tendunt
Thynnis: & præda fortes ditantur opima.
Tyrrhenum iuxta pontum per marmora thynni
Sparsi per tumidos æstus fluctusq; profundos
Errant: quũ uernæ findunt uasta æquora turmæ.
Tuncq; locum piscator habet: non flamine uenti
Turbatum: & placida qui nunq̃ fluctuat unda.
Non adsunt ripæ densæ: non rupe maligna
Angustus: teneat mensuram litoris æquam.
Piscosis ponti scopulis latisq; cauernis
Ascendat cœlso speculator uertice montis
Memnonis alma parens primo quũ surgit ab ortu
Aspiciat uarias acies quãto agmine uerrant
Vndas: & sociis subito prædicat ab alto
Confestim pelago procedunt retia cuncta.
Sunt urbes ueluti magnæ: quis limina lata:
Quis portæ magniq; sinus magniq; recessus:
Perq; tribus sicuti properant ad bella phalanges:
Sic thynni ueniunt: hi sunt in flore iuuentæ
Isti longeui: medio sunt tempore multæ.
Innumeri uastam retis labuntur in aluum

Donec prædones educant retia læti:
Distendatq; sinus omnes ditissima præda.

Argumētum quarti libri Oppiani Laurētii Lippii.
Collēsis Ad magnificū Virū Laurētiū Medicē.

IN quarto sæui uires narrantur amoris:
Eripitur socio scarus de uimine cauda
Fallit amor cephalus: & fœmia tracta p undas
Sepia fœmineo subit ultima fata furore
In uenerem pronus uxores cossibus ardet.
Nec galei & catuli socium discrimine linquūt.
Polypus ad glaucam reptat periturus oliuam.
Et sargus symæ capitur ab imagine capræ
Hippurus laceræ prendit fragmenta carinæ.
Lolligo longi capitur sub stamine fusi.
Spiritus anguillas inflato uiscere ducit.
Ast aphiæ nexæ nodum glomerantur in unum
Pelamides uasta fundo sub mole trahuntur.
Vallatos spinis manibus trahit æquore sargos.
Pellit lœtiferis pisces in fata uenenis.

Oppiani liber q̄rtus traductus a Laurentio Lippio
Collēsi Ad magnificū Virū Laurētiū Medicē.

IN prædā multas ponti iubet ire phalanges
Sæuus amor: diras tędas uenerēq; secuti
Lætalem: & coitu ꝓperatā accersere pestem

Enixi:sæui subierunt damna furoris:
Antonine pater:cui magna potentia cessit
Inter magnanimos reges decor inclyte nati
Carminibus nostris lætam conuertite mentē
Præsentes mecū uersu gaudete natantum:
Quem sacræ musæ tribuentes mitia dona
Exornant uario cultu cantuq; coronant.
Et mihi diuino concedunt numine uestris
Auribus & menti dulces miscere liquores
Improbe amor superas fallaci pectore diuos
Iocundus uisu:figis sub corde dolores:
Excipis incautos homines uelut alta procella:
Turbans accensos spiras sub mentibus ignes:
Tristia feruenti depascis pectora cura:
Lachrimulis teneris molles infundis amores:
Teq; iuuat cordis gemitus audire profundos:
Te iuuat ardenti consumere uiscera flāma:
Te formæ nitidos iuuat obscurare colores:
Perturbare potes mentes:oculosq; cauare
Præcipue quibus attonitis horrore tremendo
Incutis horrendam rabiem tantūq; furorē:
Dire cupido tibi sunt hæc cōuiuia grata
Si superos inter uetus adducatur origo:
Quippe chao natus fusca flāmaq; nitenti
Luces:& faculas mortalibus excutis ignis.
Primus iunxisti tędas in amore iugales:
Et primū mites formasti durus agrestes
Alatum ueluti uolucrem te dædala cælsi

Progenitrix regina paphi:tu mente ſerena
Pacatus uenias tranquillo pectore nobis
Pone modum:nullus duros effugit amores.
Imperium quocũq; regis quocũq; locorum
Te cupiunt homines & magno ſceptra pauore
Formidant:fælix qui mitem ſentit amorem.
Mortales ſuperi uolucres genus omne ferarum
In furias ignemq; ruunt:amor omnibus idem.
Acer amor penetras limoſæ in ſtagna paludis
Lætifero madidos defigis uulnere piſces:
Vt nihil intactum dimittant ſpicula ſæua:
Nec piſces altis celeres linquantur in undis.
Inter ſe firmum conſeruant fœdus amoris.
Scarus p. Scari:nec ſocium ſummo diſcrimine linquunt
Vulnifico.ſcarus quum ſit defixus in hamo
Eripitur ſocio:ſæpe auxiliaribus armis
Pendula ſerrato reſecatur linea dente:
Eluſus prædo triſtatur piſce recepto.
Aſt alius ſocium curuo ſub uimine captum
Subſtulit:& dira miſerum de peſte redemit.
Lapſus in inſidias naſſæ ſe uimine piſcis
Diſſoluiſſe cupit:clauſamq; relinquere ciſtam
Obſtipo capite defigit lumina terræ:
Et natat in caudam docilem ſeptoq; uagatur
In caput erumpens uirgas formidat acutas.
Quæ circũtextæ ſubclaudunt hoſtia ſumma
Neu feriant oculos:alii ſub uimine clauſum
Aſpiciunt ſocium flectentem lubrica terga.

Atq; reluctantem frustra labiq; uolentem:
Auxilium præstant misero calathoq; reuellunt:
Et caudam ueluti dextram quis porrigit intro
Mordicus apprendit subito & conuellitur extra
Cauda salutifero socii sub dente reuincta:
Sæpe suam clausus mittit per uimina caudam
Qua portas extra trahitur reuocatus ab orco
A sociis tali scari sunt arte recepti.
Montibus incultis ueluti sub luce maligna
Noctis iter carpunt multi:quum luna recondit
Lumen:& obscurum subfuscant nubila cælum
Anfractus montis illos tenebræq; fatigant
Errantes:dextrasq; tenent tractiq; trahuntur.
Alterno reparant sudantia membra labore.
Atq; ita amicitiam pisces & mutua seruant
Fœdera:& occlusos alterno dente resoluunt:
Piscator scaros in mœsto fallit amore.
Nec mora fatiferam meditatur piscibus artem
Quatuor ascendunt scapham:sed remige proni
Sunt duo:qui pellũt uentosa per æquora puppim:
Tertius intexit fraudes:uerritq; per undam
Scarum fœminei sexus summa ora reuinctum.
Præstaret uiuam:fuerit si morte perempta
Delphini plumbum medio ponatur in ore.
Quod longas quatiat cordas & fune reuinctus
Parte alia cubus:plumbi uersetur in undis
Fœmina uiuenti similis prædone trahetur.
E regione trahat quartus de uimine nassam

Non procul a septo:spectantes agmine multo
Vt sociam scari tractam per marmora summa
Eripiant celeres currunt:nauemq; coronant
Fœmineis acti stimulis:hi remige puppim
Viribus impellunt:pisces examine denso
Sectantur scapham:subito cum fine supremũ
Auxilium uenit:quũ tot uidet agmina circũ
Piscator:tanto ueneris stimulata furore.
Atq; in fœmineum rabiem spirantia sexum.
In nassa ponit linum plumboq; grauatum
In cistam pellit scarum:turba ista secuta
Vt uidet ut fusa est textum cõcurrit in orcum
Certatim trahitur studio collisa caterua.
Artantur fauces latæ portęq; patentes
Agmine densato tali rapiuntur asilo:
Non aliter quibus in cursu contingere palmã
Est animus:celeres erumpunt carcere tentis
Ad cursum genibus pperant:& uincere certant:
Alternantq; pedes:fit multus in æquore puluis
Omnibus unus amor laudis:contingere metã
Ardentes cupiunt:& præmia mente reuoluũt:
Sic amor in septum pellit nassæq; profundum:
Et trahit in fraudẽ pisces datur unde regressus
Nullus:& occlusa nequeunt euadere cista:
Supremo pereunt coitu ucnerisq; furore:
Et sponte in caueam se deiecere dolosam:
Et piscatori prædam fecere superbam.
Q uin etiam curua libratur fœmina nassa

Pendens speluncam iuxta:quæ grata putatur
Scaris:hic multos ueneris demulcet amore
Fœmina:quos ueneris cupidos leuis excitat aura.
Nam saliunt circa septum:faucesq; requirunt
Quod nactæ subito fundum uoluuntur in imũ:
Et ueneris finem stimulos in morte relinquũt.
Ac ueluti a litibus fraudes bonus instruit auceps
Occultat uolucrem densa sub fronde canoram:
Quæ multas blandi capiat dulcedine cantus
Dulce melos tenui uolucris de gutture fundit
Ad quam festinant uolucrum densissima turba.
Fœmineo allectæ cantu sub fraudibus hærent.
Sic illi curuam nassæ labuntur in aluum
Hoc lœtale malum subter præcordia figit
Sæuus amor cephalis:quos fœmina tracta p undas
Mollior:& splendens & totum corpus obesa
Decipit:hac uisa miro pelluntur amore
Collecti circa forma capiuntur & illam
Nunquam destituũt blandi mulcentur amoris
Illecebris:dominã per marmora lata sequuntur.
Ad terram siquis lino subduxerit hostis:
Obliti fraudis uestigia pone sequuntur.
Non aliter pulchræ ꝓspectant lumina nymphæ
Formosi iuuenes longæ nitidæq; puellæ
Lœti admirantur formã quæ possit amari:
Mox iuxta quærunt occulto tramite nympham
Non illos repetunt calles:quos ante solebant.
Pellecti nutu dulcem sectantur amicam.

Sic sparsos pisces uideas in amore furentes:
Ast amor actutum ueniet despectus: & illos
Piscator cautus nodosa in retia pellet.
Nexilibus laqueis iactis teget agmina multa.
Sepia p. Non fortunato cata sepia carpitur igne:
Quæ multa in pelago potuit uitare pericla
Iam non lina fugit: non densi uimina septi:
Eliciunt illas piscantes æquore toto
Fœmineã appendunt pestem: ducũtq per æstus
Postq̃ e cõspectu uaga fœmina tracta per æquor
Cernitur a maribus subito amplectunt amatã:
Atq uolubilibus nodis spirisq rotati
Implicitam ramis stringunt: cupiuntq teneri:
Ac ueluti uirgo fratrem mitẽq parentem
Qui longe a patria fuerant iam tempore longo
Incolumes cernens teneris complectitur ulnis:
Ac ueluti nuper iuueni formosa puella
Aurea quã uinclo uinxit citherea benigno
Arrepta ad thalamũ sponsi cõplexibus hæret
Candida dilecto circũdans brachia collo.
Inq rudi nodo consumit tempora noctis.
Sic iste implicitæ ueneris nec munera linquũt
Tali cõnexæ nodo nec uincula soluũt:
Donec piscator capiat cymbæq reponat
Cõnexæq simul subeant crudelia fata.
Has etiam nassis capiunt sub tempore uerno:
Nam curruũ septũ myrti de fronde coronant:
Et iungunt uirides frondes: quas horrida gignit

Arbutus:atq; aliis foliis hoc uimen opacant:
Quũ coitum cupiant & dulces soluere partus:
Iu caueam properant:& strata fronde quiescũt:
Sic amor expletur misera cum morte proteruus.
Pisces in siccam clausi ducuntur harenam.
Pestifero ante alios merulus cruciatur amore — Merulus p.
Vxores ardet plures:uexatur oestro:
Vexatur zelo:zelus grauis urit amantes:
Non unus lectus merulo:non unica nympha:
Non thalamus:multæ uxores multæq; cauernæ
Semotæ occultant numerosa cubilia nymphæ
Tota habitant curuis sponsæ sub luce cauernis:
Suntq; nouis similes nuptis:quæ limine nũq̃
Discedunt thalami:tantũ sub corde pudorẽ
Voluunt:& tanto suffundunt ora rubore.
Sic in secessu scopuli gens ista moratur.
Coniugis imperio parent:& iussa capessunt.
Dilectas merulus sponsas non deserit unq̃:
Obseruatq; toros alio conuertere mentẽ.
Non potis est:scopulis semper uersatur in iisdem:
Nunc istum quęrit thalamũ:nunc circuit illum
Contemnit pastum totus suspirat in istas
Zelotipo misero tantũ custodia curę:
Nocte cibos quærit paulum quid nocte quiescit
Quum pariunt fœtus sponsæ tunc æstuat igne:
Tunc furit atq; timet:nũc cõiuge pẽdet in illa:
Nunc obit hanc pauidũ credas similẽq; timenti
Non aliter tantos uoluit sunt mente dolores.

Mater quũ primũ fœtum parit unica nata.
Hanc timor excruciat:furit exagitata dolore
Per thalamũ quæritur gemitus a pectore mittens:
Atq; preces fundens toto manet anxia corde.
Donec uagitus pueri pulſauerit aures
Sollicita eiciens tantos a matre dolores.
Aſſyrios memorant tales adducere mores
Qui circa ripas tygris fluuiiq; meatus
Oppida magna colunt:& bactræ qui ꝓcul arcu
Contra hoſtem celeres docti torquere ſagittas.
Plures uxores ducunt:nec coniuge ſola
Gaudent:& dulcis ueniunt ad gaudia lecti.
Alternantq; uices noctis ſtimuliſq; coactæ
Zelotipæ inuidia pereunt:bellumq; laceſſunt.
Nil peius zelo mortalia pectora carpit
Cum triſti miſcens fletu ſuſpiria multa:
Et rabiem ſæuam miſeris mala damna miniſtrat
Exitus eſt illi mortis ſæuiſſima peſtis:
Et dulces merulos in triſtia funera pellit:
Qui triſtes duræ cupiunt fera pręmia tædæ
Quum prædo uideat merulũ ꝓpe ſaxa ꝓfunda
Sæpe uolutantem:& pro coniuge multa timentem
Expediens hamum ſquillam configit in illo:
Et nexam cubo plumbi ſubmergit in altum
Aequor:& occultis thalamos rimatur in undis:
Atq; agitat circum ſaxoſa cubilia fraudem.
Merulus p: Erumpit merulus thalamis & carida uiuum
Riualem punire ratus ſubit impia fata.

Nam prædo fixum mento mucrone corusco
Traxit nitentem contra labiq; uolentem.
Et carpens tali mouit conuitia uoce.
Nunc serua lectos: nunc sint cõnubia curæ:
Nunc sponsis lætare miser: nunc antra require:
Nunc thalamos nõ una uenus nõ una uoluptas
Est tibi: sed lectis solus multisq; cauernis
Exultas: sed sponsæ ueni tibi teda parata
Ignis lucentis splendor flãmæq; corona.
At postq̃ tali sublatus morte maritus
Sponsæ palantes fato rapiuntur eodem:
Et galei & catuli pereunt: atq; agmina ponti
Quæ stimulis feriũt: seruant dum pignus amoris!
Auxiliũq; ferunt perituris fœdere certo
Piscator properat qua ceni est alta uorago:
Et manibus longis hamũ demittit in undas:
Cui super affixus piscis candore nitenti
Extemplo ad catulum furtim mucrone reuulsum
Ardentes currunt socii: nauemq; sequuntur:
Agmina tunc figes insana tricuspide telo.
Tunc circũducta retis capientur in aluo
Non dant terga fugæ: nisi tractum fune sodalem
Cernant: tunc una fortes occumbere tentant
Non aliter mœsti ueniunt ad funera patres
Defuncti nuper nati: tactiq; dolore
Cum gemitu plangunt pectus: nec busta relinquũt:
Nec tristes proprias cupiunt remeare sub ædes
Hærent impliciti tumulo: frustraq; laborant:

Et cupiunt una cum nato claudere uitam:
Sic isti nunq̃ conuulsum ad funera piscem
Destituũt donec casu moriantur eodem.
Est aliis peregrinus amor:peregrina cupido
In terram diro siccam rapiuntur asilo.
Polypus p. Polypus:& sargus saxi ferus accola duri
Sargus p. Externæ gentis sæuo uexantur amore.
Palladiis gaudet ramis fœlicis oliuæ
Polypus:& glaucis foliis mirabile dictu
Corripitur:gliscitq; comas frondesq; uirentes
Est totus lætus ramis & fronde benigna
Quũ iuxta pontũ nigris stat splendida baccis
Arbor:& expansis consurgit litore ramis:
Polypus ad frondes trahitur ceu per iuga montis
Sæpe canes quærunt uestigia tecta ferarum:
Atq; feras prendunt dños ad lustra trahentes:
Sic uirides ramos discit frondentis oliui
Polypus Polypus:& subito salsis emergit ab undis
Per terram repit ramos ubi nactus oliui
Applaudit trunco lætus radice sub ima
Fectitur implicitus ueluti complectitur ulnis
Nutricem nuper uenientem paruus alsinus:
Alsinus p. Inq; sinus primũ puerilia brachia iactat:
Atq; cupit niueo cõnectere brachia collo.
Sic est palladiæ ramis cõnexus oliuæ
Polypus:& totus lætatur fronde uirenti:
Nunc pedibus tentis ramũ cõplectitur illum:
Nunc istum:ueluti peregrina ex urbe reuersus

Collectos una dulces offendit amicos:
Extensis manibus cupide cõplectitur omnes
Celsa non aliter obrepunt abiete fontes
Nexæ hæderæ:& surgunt primũ radicibus imis:
Et multis nodis longe lateq; per omnes
Tolluntur ramos ad summa cacumina tensæ:
Sic lætus glaucæ sua brachia nectit oliuæ
Polypus:hunc similem dulci quis dicet amanti
Postq̃ palladiis ramis exempta cupido
Expleuitq; animũ foliis seu fronde uirenti:
Protinus æquoreas obrepit lætus ad undas.
Talis amor frondis uel tam furiosa cupido
Hunc capit:& tali piscator fraude peritus
In mediũ iactat plumbũ:quod fronde reuincit
Palladia:at piscis ramos non tẽnit oliui:
Sed sociam ptendit frondem:nec deserit unq̃
In nauem tractus rami non uincla relaxat
Non odit uiridem iam iam moriturus oliuam.
Inuadit sargos caprarum mira cupido: *Sargus p.*
Qui madidi simas cupiunt tractare capellas.
Montanis gregibus quãuis sint agmina ponti
Gaudent:& fœde rapiuntur amore capellæ.
Proh pudor an sperant concordes edere fœtus
Incultos montis colles pelagiq; meatus
Pastores claudunt cum sera crepuscula lucem:
Tempore quo flauas phœbus desiccat aristas.
Ducunt loturas ad litora sicca capellas Sargoꝝ att.
Postq̃ balatus aut uoces litore sargi amorem.

Paſtorum audierint:ſaliunt ex æquore toto
Sint licet ignaui:properant examine multo
Humida cornigeras gens circũfuſa capellas
Læta ſalit:lambitq; gregem:& blanditur ouanti.
Paſtores talem longe admirantur amorem
Q ui primum ſtupidi cernunt miracula facti:
At lęte accipiunt piſces:ſpectantq; capellæ
Gaudent dilectas ponti ſpectare choreas.
Exultant ſargi contra:non eſt modus ullus
Lætitiæ:teneri non tantum matribus hædi
Applaudunt ſtabulis clauſi paſtuq; regreſſas
Accipiunt geſtu læti ſaltuq; petulci.
Omnia quũ circum reboant loca uocibus illis:
Paſtores dulces fundunt de pectore riſus.
Ac ueluti mater natum coniunxq; maritum
Ire peregrinas longe triſtantur in urbes:
Mœſtitiãq; alto triſtes ſub corde recondunt:
Et excelſas ſcandunt ſpeculas:& lumine luſtrant
Aequoreas undas & fletibus ora relaxant.
Non greſſum reuocant:& lumina in æquore figũt
Sic mœſti ſargi lachrymis triſtantur obortis
Q uum paſtor capras abigit de litore lotas.
Sarge miſer ſubito ni fallor dira cupido
Afferet exitium:paſtor tibi cauſa doloris
In fraudem & mortẽ piſcator uertet amores.
Piſcoſas gemino quæ ſurgunt uertice cautes:
Non longe a terra diſtantes æquore paruo
Coniectat clari fulgentes lumine ſolis

His habitant sargi scopulis:hæc saxa frequētāt:
Nam solis gaudent radiis & luce nitenti.
Ast olidæ prædo tectus sub tegmine capræ
Temporibus summis duo cornua longa coaptat
Et pastorales meditatur pectore fraudes
Viscere caprino simul & nidore farinam
Cōmixtam tumidas ponti demittit in undas:
Gratus odor:pastor gratus:simulata capella
Istos decipiunt:nec fraudes mente dolosas
Cernunt:sed læti gaudent lambūtq; capellæ
Hostem consimilem:sed mox nō mitia corda
Inuenient miseri sargi sub pelle caprina.
Tunc cito pestiferū sociū sub tegmine noscūt.
Cornea cum niueo tendens hastilia lino
Infigit carnes hamo:quas ungula capræ
Innatas retinet:carpunt obiecta repente
Pabula:piscator retro sua brachia curuans
Attollit sargum:siquis præsenserit artem
Villosas alii capras odioq; sequuntur
Pastorem:simulachra:cibos:& pascua totis.
Si sint abstrusæ fraudes tollentq; laborem:
Arte uelox omnes capræ sub imagine fallet.
Rursus amor sargos carpit sub tempore uerno
Pro tędis simul & cara pro coniuge certant
Decernunt dira miseri cōnubia pugna.
At siquis tanto fuerit certamine uictor:
Coniugibus cunctis uir tantum sufficit unus
Fœmineos cœtus claudens sub caute marina

Hic piscatores fundo cieloqꝫ capacem
Occultant nassam:contextam uimine denso:
Et stipant fauces mirto lauroqꝫ uirenti:
Frondibus aut aliis:quas circũ septa renectunt.
In bellum sponsos quũ dirum pellit oestrum
Pugnatur:tędas inter fera surgit enyo
Victoris nutu sponsas parere necesse est.
Qui curuam quærens petrã tectoria nymphis
Offendit nassam ramis & fronde latentem:
Huc nymphas pellit:subeũt hæ septa ꝓfunda.
Hic alios arcet sargos caueaqꝫ repellit.
Sed quũ plena choro nympharꝫ nassa ꝓfunda:
Vltimus ingreditur caueæ irremeabile septum.
Ac ueluti opilio pastas in ouilia ducit
Lanigeras pecudes:& portæ in limine gressum
Sistit:& intrantes lustrat:numerũqꝫ recenset
Si cunctæ incolumes redeant.sed iã grege clauso
Stipatur plenum stabulum:subit ultimus ipse
Sic prior ingreditur sponsarꝫ in uimina coetus
Postremo sargus textum se mittit in antrum:
Et miseras nymphas misero sociatur amore.
Talia belligeri miscent certamina pisces:
Atqꝫ cupidineo pereunt in fraude furore:
Siqua per æquoreos uideant agitata tumores
Hippurus p. Fragmenta hippuri quærunt:& pone sequunt̃
Præcipue nauem disruptam turbine uenti
Neptũni fluctus scindentem numine leuo:
Atqꝫ fluitantem diffutis undiqꝫ lignis

Hippuri fractis hærent:luduntq; tabellis
Obuia si ueniant piscanti concita ligna:
Venatu facili prædam captabit opimam.
Auertant talem ueptūni numina pestem
Nauibus:& uentis sinuentur uela secundis.
Atq; onus alterno portent reuehantq; labore
Immotæ illesæ subeant uada cęca carinæ.
Hippuros alio liceat molimine prædæ
Fallere:secure currant super æquora naues.
Densa cōpactum subnectat harundine fascē:
Et fluctu in medio ponat:subterq; molarem
Vinciat:aggestas quatiat qui pondere cānas.
Hippuron gentes umbra lętantur opaca:
Et circum calamos currunt examine multo:
Exultant ludunt cannæ sub fasce residunt.
Tunc prædam piscator obit:tunc aera recurua
Deicit in pontum:pisces in fata ruentes
Certatim arripiunt hamum:fixiq; trahuntur.
Sic ad bella canes irritat uiscere iacto
In mediū quisquā furiunt pro uentre uoraces
Præcurrunt rabie multa dextrāq; retentant
Iactantis:rixæ fiunt ubi uiscera iactat.
Dentibus infrendunt & morsibus ora dehiscūt:
Sic isti in fraudem incurrūt uertice prompti
Posts alios alios prædo mora nulla reuellit
Ad mortē temere ꝑperant:hamūq; sequuntur.
Tali stultitia taliq; cupidine captus
Vmbræ sub stygias descendit pōpilus umbras — Popilus p.

Piſcator uirgam contorto fune globatam.
Præparat inumeros inſigens deſuper hamos
Piſcibus exitium forti mucrone propinquos:
In quibus inſigit fallacem iulidis eſcam:
Et reſupinatos ſub lymphis occulit hamos.
Furtiuam mediis fraudem ſuſpendit in undis.
Lolligo p. Q uum uideat fixam lolligo irrumpit in eſcam:
Dumq; premit fuſum ſe circum fila uolutans
Cuſpide confoſſus quo ſe conuellere fruſtra
Nititur:& luctans contra ſua terga reuoluit.
Atq; puer ludens uaſti prope litora ponti
Anguillæ Decipit anguillas:longa inteſtina ſub undas
Coniciens:hami ſetis æquata uideres.
Vt uidet atq; ruit longa inteſtina petentem
Arripit:atq; cito ſenſit tumefacta perire.
Nāq; puer ſufflans anima inteſtina repleuit:
Et ſubito uentus denſus percurrit in ora
Anguillæ:& pueri flatu tumefacta laborat:
Et uento arctatur:fruſtraq; euadere tentat
Inflatam penitus & toto pectore anhelam
Spiritus educit pueri ludentis in altum
Non aliter certat cratere educere pleno
Cum calamo uinū ſi quis trahat ore tumentis
Nāq; trahit flatu uinum:ſequiturq; repente
Per calamū bacchus currens ad labra bibentis:
Sic tumidæ anguillæ ſufflantis ab ore trahunt.
Roboris eſt expers genus imbecille natantum.
Aphiæ p. Hos denſos cœtus aphias dixere priores.

Engraules etiam perhibent hos nomine dictas 'Engraules p.
Piscibus expositæ cunctis gratissima præda.
Et dant terga fugæ semper formidine uiuunt
Innata atq; uno circum glomerantur aceruo.
Innexæq; manent magnū cumulantur in orbē
Inuiti tāq̄ patiantur uincula nodi
Non posses stricti iuncturam noscere nodi
Non aliqua ratione queas dissoluere uincla
Sæpe globus naues sistit: cursumq; moratur:
Sæpe ratem pulsam remis ui sistit euntem:
Illisi remi ueluti sub caute tenentur.
Atq; aliquis ualidam tollens in terga bipēnem
Percussit nodum: nec densam scindere turmam
Eualuit: paruiq; gregis iam parte resecta
Hæc capite: hæc cauda: medio truncabitur illa:
Ast aliam totam populabit magna securis.
Defunctis similes multæ miserabile uisu
Conscia plagarum nodi non uincula dura
Agmina dissoluunt tali compage reuincta:
Piscibus occurrens aliquis congessit in unum
Palmis: ut flauæ montē cumularet harenæ.
Implicitos postq̄ cuneos e litore cernunt
Prædones raro circundant agmina lino:
Atq; trahunt uinctos ad litora tuta natantes
Innumeræ prædæ magni cumulantur aceruis
Ac ueluti messor culmos stipulasq; uolantes
Ventilat: & pala iactat frumenta bicorni.
In medio cereris magnos componit aceruos

Area tot cumulis apparet candida uisu
Piscibus innumeris canent sic litora ponti
Pelamides p. Pelamidum gentes euxini marmore lato
Nascuntur fœtus thynnoꝝ tempore uerno
Thynni p. Q uos partus duros thynni super hostia lata
Q ua pontus miscet fluctus meotide fusca
Collecti pariunt calamis:partuq; soluto
Oua uorant subito & lacerāt sub dentibus atris
Q uæcūq; inueniunt:calami iunciq; marini
Multa occulta tegunt:hæc læti tempore ueris
Pelamides gignūt:quæ primo frigore brumæ
Incipiunt tentare uias peregrina petentes
Aequora:non fluctu paruæ uersantur eodem
Q uo genitæ:externos cupiunt tranare meatus
Aequoreos inter tractus neptūnia regna:
Non perhibent alium fundo maiore putari
Threicio:hinc nigrum dicunt:nec flamine uenti
Hoc mare conturbant:nec uoluūt turbine sæuo
Hic altæ cautes:hic ceni uasta uorago:
Hic quicūq; cibi paruoꝝ turba natantum
Pascunt:huc properat nuper generata caterua
Pelamides horrent gelidæ mala frigora brumæ
Q uæ faciunt hebetes oculos & lumina lędunt:
Hos nactæ tractus cre scūt placidisq; morantur
Fluctibus:& læti ueniunt ubi tempora ueris
Istas tangit amor lecti:fœtuq; repletæ
Q uā celeres primas subito gradiunt ad undas
Et soluūt fœtus pondus miserabile uentris:

Tunc diri thraces sæuo certamine prædam
Cædibus horrendam:& fatali marte cruentam
Multisoni faciunt tranantes æquora ponti.
Est non longa abies:sed magna mole grauata
Nec cubitũ excedit:quã plũbea uertice summo
Pondera circũdant & acuti robora ferri.
Sunt inflexa supra teloq; tricuspide multæ
Sunt infixæ acies:sunt nexi robora circum
Intorti funes:contis tolluntur in altum
Robora:& in magnũ iaciunt quassata ꝑfundũ
Quæ subito casu:& plumbo ferroq; premunt
Et lapsa in præceps hærent radicibus imis:
Quot miseras prendũt uasta sub mole grauatas
Tot miseræ sæui penetrantur acumine ferri.
Pelamidas si quis audaci pectore cernat:
Et dolet & sortem secum miseratur iniquã
Isti lętiferum penetrauit in ilia ferrum:
Hæc capite attrita est:aliæ lœtale suprema
Sub cauda accipiũt telum:sed tergora multis
Delapsum abscidit robur:sub uentre dolosas
Ostendunt acies multæ:pars altera fixo.
Est utero atq; alto telum sub pectore condit
Nauali ueluti miscent quum bella tumultu
Post pugnam socii respersa cadauera tabo:
Imq; pyram flentes ponũt:& uulnera multa
Et uariæ apparent plagæ:tetriq; cruores
Talia pelamides ostendunt uulnera pressæ
Piscanti martis lęta hæc simulachra uident.

Pelamides Turmis pelamidum paruis tenuissima lina
Tendũt per pontũ uastum:quũ turbida lympha
Exagitata facit tenebras:caligine cæca:
Perculsas capiunt:nam retia rara per orbem
Lino circũdant tenui:& maris æquora uertrũt.
Et contis quatiũt undas:strepitũq; refundũt
Pelamides sonitu pauidæ subitoq; tumultu
Concussæ celeres ad pendula retia currunt:
Immotæq; manent ueluti sub tuta receptæ
Dum uitant strepitum fato rapiuntur iniquo
His retis tentos uerrunt ad litora funes.
Hæ cernunt longas casses spirasq; moueri:
Occulte pauitantq; globum coguntur in unũ.
Piscator rogitat diuos neu saltet in æquor
Vnica:neu quicq̃ moueatur retibus amplis.
Si sola aufugiat:reliquæ labuntur in altum:
Atq; fugã arripiunt:& retia uana relinquũt.
Si fuerint uasti præsentia numina ponti:
Sæpe etiam pisces ad litora sicca trahuntur:
Impliciti maculis pauidi non retia linquũt.
Ac ueluti doctus cursus agitare ferarum:
Arripit imbelles ceruos in saltibus actos.
Nam totam siluam contorto fune coronat
Quo uolucrum cõnectit alas:formidine uana
Cerui prospectant pennas:& cominus ire
Non audent stupidi donec uenator in illos
Irruit:atq; capit:præda ditatus agresti.
Piscandi doctus quidam pontoq; peritus

In fluctu palmis prendit non arte natantes:
Per madidos fructus ueluti per litora sicca
Obrepunt pauidi sargi timidæq; scienæ Sciena p
Secessu ponti sargi fluctuq; recondunt Sargi
Se timidi:& salsis se complectuntur in undis.
Et spinis ueluti palis horrentia terga
Obliqui occultant:spinis ualloq; teguntur.
Et ueluti agricolæ circum uincta coaptant
Sepes:& claudunt aditus neu puia furi
Vinea:sed uallo seruetur tuta profundo.
Sic nullus sargis hærebit pectore prompto:
Nec dextram iniciet:rigeant cũ tergora densis
Sentibus:& totus ualido mucrone tegatur.
Ast aliquis cautus uastum se mergit in æquor:
Et caput:& caudam sargi speculatur & in quas
Partes deuergat prompto sub pectore uoluit.
In caput imittens dextram sub uertice sargum
Cõprendit stringitq; manu:spinasq; tremẽdas
Vitans:implicitus piscis firmusq; resistit.
Nam forti tantum spinæ sub robore fidit
Piscator palmis disiungens pronus utrisq;
Astutum nauauit opus:piscẽq; repressit.
Aspera sed postq̃ pauido sub corde sciena
Horrorem sentit:subit in spelea recurua.
Vel quærit lustrũ uel molles currit ad herbas
Ponti uel uiles lymphæ se claudit in algas.
Contemnit totum latebris abscondere corpus:
Et caput atq; oculos aliquo sub tegmine claudẽs

Quam ſtulte credit ſic cætera membra latere.
Non aliter ſilua in denſa caput occulit ater
Bubalus imanem cernens a fronte leonem
Quadrupedi inſipidoꝗ demens cuſtodia curæ.
Nam capite occulto ſperat non poſſe uideri:
A diro donec lanietur dente leonis.
Et pecus alatum libyæ ꝗ colla repanda
In longum porrecta mouet:ſub pectore uanos
Aſtus molitur:uanaq; eluditur arte:
Sic ſpe fruſtratur piſcis:nam raptor ab alto
Emergit:piſcemq; cauis ex æquore palmis
Attrahit:& cunctis fraudes oſtentat inanes.
Tot uarias artes madidis tot piſcibus aſtus
Norunt mortales:& tot meditantur in undis
Exitium:reliqui fato moriuntur eodem.
Retibus & naſſis hamo iactuq; tridentis.
His capiunt armis piſces:hoc robore perdũt.
Quum phœbus cœlo meta diſtabit utraq;
Vel caput occiduus pronus quũ mergit in undis
Tum domitant piſces uel primo tempore noctis
Accenſa impellunt tæda per marmora cymbam
Oocculto perimunt fato ſub nocte quietos
Piſces qui flãma læti uel lumine claro
Dum circa cymbam collecta examina lumen
Exitiale uident:pereunt mucrone tridentis.
Quinetiam ſæuam meditantur piſcibus artem:
Atq; parant diram ꝓperantia pharmaca mortẽ:
Et denſo iaculo remis contoq; natantum

Horridulas cogunt acies in concaua ponti
Saxa uel undisoni subter spelęa profundi:
Expanduntque sinus:& ducunt retia circum:
Vtque hostes duplici circūdant undique muro:
Atque duos miscens panes radice subacta
Quam cyclaminon dicūt candore perunctam
Et pinguem:pisces uastum labuntur in æquor:
Retia prosiliūt:curuos male olentia circum
Pharmaca colliniūt scopulos:temerātque latebras:
Et maculant fluctus:& post ad litora cursum
Cum cymba reuocāt:latebras dispersa per omnes
Pharmaca mortiferas diffundūt longius auras:
Et caput atque oculi caligant:membra uenenis
Nutant:hi scopulis duris latebrisque pauentes
Prosiliunt:infecta magis sunt æquora lata:
Pharmacon æquoreas late penetrauit in undas.
Hi ueluti uino pressi uincuntur odore:
Vndique perquirūt partes uoluūtur in omnes:
Nec locus est expers pestis:pars nulla ꝓfundi
Labe caret:fœdum properant uitare periclum
In laqueos currūt:nō est medicina salutis
Non medicina mali motis agitant ab undis.
Et crebro saltu quatiuntur marmore pisces
Dum pereūt flatu:cōpellunt æquoris undas
Hoc etiam illis sæuos sub corde dolores
Excitat:at lęti piscantes litore sicco
Innumeris rident mala fata natantum.
Expectant donec tanto sedata tumultu

Aequora tam fœdo late purgentur odore.
Tum sæua educunt lętata examina peste:
Ac ueluti hostilem sperant qui a mœnibus urbē
Omnibus insidiis euertere nulla relinquūt
Consilia:atq; alias astu uertuntur ad artes.
Inficiunt undas illi intra mœnia cęlsa
Absumpti tolerant bellum morbūq; famēq;
Infectis pereunt indigno funere lymphis:
Atq; replent urbem defuncta cadauera totā
Sic morte īmerita & parca rapiuntur iniqua
Pisces lętiferis compulsi in fata uenenis.

Argumētū qnti libri Oppiani Laurētii Lippii Collensis Ad magnificū Virū Laurētiū Medicē.

IN quinto sternūt cete ductore perempto
At lamnæ & catuli pereūt dū uincula remi:
Prendunt:collectam nodosa in retia prædā
Perturbant pelluntq; canes:sed uertice cęso
Occumbunt phocæ:q̄q̄ impenetrabile telo
Tegmen habent:sole arripitur testudo perusta:
Aut resupinato luctatur dum mare tergo.
Et desiderio pueri correptus amati
Immoritur delphin:uiolant pia numina thraces
Delphinū humano generi populantur amicum
Piscandi socium subeuntem munera prædæ.
Purpura corripitur lanas sparsura colore:
Et cedunt spongas prædam miserabile uisu
E fundo educunt mutilati corpore toto.

Oppiani Alieuticon Liber Quintus.

HInc tibi nosse licet terræ fortissime pĩceps
Quod nihil humana intactũ solertia linqt:
Nec ponto obscuro nec sub tellure parẽte
Certe aliquis mortale genus sub imagine diuũ
Siue igitur proles iapeti astuta promethus
Humanas finxit gentes simulachra deoꝝ.
Cõmiscens terram lymphis:& corda perunxit
Plasmate diuino:seu diro sanguine creti
Titanidum nostrum genus est:a numine diuum
Paremus tantum superis:inuicta ferarum
Agmina prosternunt homines:qui corpore paruo:
Quot uolucres cœlum cursu uel nubila findunt
Tot capiunt:dirum non uis immensa leonem
Seruat:nec strepitus concussis liberat alis
Armigeram uolucrem magni iouis & fera nigra
India quã gignit proccero corpore uastam
Imperium patitur muloꝝ more coacta
Ferre iugum:& plaustri duros perferre labores.
Et quæcũqꝫ tenent undas immania cete
Viribus interimit:nam monstra horrẽda natantũ:
Et maiora ferunt undis neptũnia regna:
Quã quæ gignuntur in terris monstra ferarum
Testudo in terra est:sed longe uiribus impar:
Et longe inferior dira testudine ponti
Sunt sicca tellure canes horrore timendi:
Sed nequeũt rabie canibus certarę marinis.

Panthera Exitiale facit uulnus panthera tremendis
Dentibus in terra:fluctu magis aspera ponti:
Hyenę Et nimis horrendæ terra uersantur hyenæ
Sed multo præstant crudeli horrore marinę
Aries p. Est aries terrę mitis:natat æquore uasto
Mitior:ut nequeas hunc assimilare priori.
Lamna p. Et quis uastus aper superabit robore lamnā
Qui tantum fului præstant uirtute leones:
Sigena p. Quantum sub fluctu fertur præstare Sigena:
Formidans phocas ursi certamine toruas:
Phocę p. Congressi phocis domitantur marte proteruo.
Talia sub ponto gignuntur monstra ferarum:
His tamen exitium tumidis meditatur in undis
Piscantum imbecille genus:domitantq; natantes
Istorum prædam:& duros cantare labores
Fert animus:mentē nostris aduertite musis
Induperatores placidi pia robora terræ.
Cete p. Plurima ceruleo sunt cete ingentia ponto.
Quæ uastis membris immensa mole mouentur:
Nec ponti emergunt fluctu:sed pondere pressa
Et nimia grauitate colunt spelęa profunda.
Exuriunt:rabiemq; ferunt in pectore edendi
Indomitam:uentris semper trahit alta uorago
Quæ mensura cibi:quæ posset copia tanta
Exaturare chaos uentris:uel ora replere.
Alterna pereunt per mutua uulnera morte
Maiora interimunt semper uirtute minora.
Inter se pastus & uentris grata uoluptas

Formidant etiam naues quãdo obuia cernũt
Talia monstra maris: sulcantes marmor hiberũ
Fluctibus hesperiis ubi sunt confinia magni
Oceani fluctu: deserta ingentia cete
Voluũtur pigre perituris nauibus æqua
Sæpe alta errando ueniũt prope litora ponti:
Hic contra expediunt piscantes arma corusca:
Omnia monstra maris: quæ uasta mole mouentur
Sunt tarda incessu: & nimia grauitate premuntur
Post habitis canibus: nõ longe immania cete
Cernunt: nec salsas percurrunt æquoris undas.
Pondere magnorum membrorum tarda feruntur:
Et lente æquoreo circũuoluũtur in æstu
Hac ratione comes cunctis ductorq; uiarum
Musculus est paruus uisu: sed corpore longo: Musculus p.
Et tenui cauda paulo semotus ab illo
Præcedit: monstratq; uiam: ducitq; per æquor.
Hinc piscem uero ductorem nomine dicunt:
Hic comes est monstro gratus custosq; fidelis:
Qua uelit hunc sequitur: solo confidit in isto
Huic fidam seruat mentẽ: prope porrigit artus
Longos: & caudam facilem prope lumina ducit:
Qua cuncta ostendit fuerit si præda petenda:
Siue malum immineat: seu sint uitanda ꝑpinqua
Huic uada: cõmota demonstrat singula cauda.
At moles honerosa maris pręcepta capessat:
Et multum socio gaudet comitata benigno:
Musculus est custos auris lumenq; natantis

Monſtri:quo cernit lymphas:quo cuncta tuetur:
Vtq; tueatur uitam:ſibi ponit habenas.
Ac ueluti natus confecto ætate parenti
Debitor officii iam pręmia iuſta rependit:
Debilibus membris caligantēq; ſenectam
Luminibus ſeruans dextram prætendit eunti.
Et mouet a cano cuncta impedimenta parente.
Sic noua longęui patris ſunt robora nati:
Sic piſcis pelagi monſtrum deducit amore:
Et ueluti clauus tentis moderatur habenis
A uentis nauem magnam ducitq; per æquor.
Nunquid principio generis ſunt ſanguine eodē
Creti:uel ſocium delegit ſponte fidelem
Non tantum uaſtę procero in corpore uire
Ingenium quantū proſunt:hic roboris expers
Immenſum ſeruat monſtrū:uel mittit in orcum:
Paruus homo atq; uafer:poſtq̄ ſunt pondere tanto
Cete ductorem piſcem compellit in hamum
Artibus allectum uariis & fraude reuinctum
Non ponti monſtrū uiuo rectore domares:
Hoc interempto caperes certamine paruo:
Non uidet obſcuras undas pontiq; meatus
Obuia non poti ualet euitare pericla
Exors conſilii nullo ductore per undas
Quo ducunt fluctus caligine fertur opaca:
Obſcuros penetrans tractus atq; auia ponti:
Nam duce priuatus ſcopulos & litora præceps
Offendit:tanta caligant lumina nocte.

Tunc animis properant piſcantum robora ꝓmptis
Ad prædam:& diuos uotis precibuſq; fatigant
Qui præſunt magnis cetis ut ſternere monſtrum
Neptũni ualeant:& prædam ducere opimam
Ac ueluti inſidiæ media ſub nocte ꝓpinquant
Hoſtibus occulto:& curis ſomnoq; ſolutas
Excubias arcis nactæ ſub marte quieto
Cedunt:& ſternunt cuſtodum corpora paſſim:
Hinc propere euadunt ſumma ad faſtigia muris
Audaceſq; locant flãmas in arce micantes
Vrbis caſuræ ſignum torremq; ferentes:
Qui ſit robuſtus iam prenſæ malleus arcis
Sic tunc piſcator fortes ualidaſq; cohortes
Educit contra monſtrum cuſtode necato.
Primo coniectant pondus molemq; natantis
Piſcis:membroꝝ ſunt hæc tibi ſigna futura.
Si fera neptũni iactetur uertice ponti:
Et paulo emineat ſpina uel uertice ſummo
Immenſum uaſto non ferrent corpore monſtrũ
Aequora:ſi dorſo ſumma ſupereminet unda:
Tunc non tam magnæ deſignat pondera molis
Imbecille pecus greſſu leuiore mouetur.
Linea multiplici texatur fune reuincta:
Et bene compactis nodis ad ſtricta ligetur:
Se tanta extendens quãta ſub naue rudentes:
Quæ non parua nimis:nec poſſit magna uideri
Sufficiat prædæ in longum porrecta ſuperbæ:
Qui ſtent alterni mucrones cote politi

Q ui poſſint ſcopulos:qui poſſint findere rupes
Curuatura doli ſe cirçũducat utrinq;
Obſtruat ut uaſti ſpatioſos oris hiatus.
Ferrea per multos orbes cõnexa catena
Extremum nodis multis deuinciat hamum:
Et quæ peſtiferos dentes rictuſq; repellat.
Et nodo in medio circli ducantur in orbem
Inter ſe denſi:qui uaſta uolumina monſtri
Et ſpiras uertant rapidas:ut corpore tanto
Erectum:nequeat curuatum rumpere ferrum.
Fœda cruentato conquaſſans ora dolore.
Sed texto implicitum laqueo teneatur utrinq;
Poſt triſtes curuis eſcas defigat in hamis
Aut iecur aut humerũ taurinum:pondere tanto
Rictibus æqualis monſtri qui poſſit haberi.
Piſcantes acuũt fortes in bella ſecures
Arpas:& gladios magnos:ualidaſq; trienas:
Et quæ conflantur duris incudibus arma:
Et cymbã aſcendũt cui ſint pulchro ordine trãſtra
Siquid opus nutu deſignant cuncta loquaci:
Et taciti motu uerrunt lata æquora paruo
Obſeruant poſita taciturna ſilentia lingua:
Et uitant ſtrepitus:nam ſi præſenſerit artem
Hanc:moles onerosa maris deſcendit in imas
Vndas:hi uanos fruſtra ſubiere labores.
Q uum prope cõmiſcent diri certamina martis:
A prora audaces demittunt æra recurua.
In pecus ĩmenſum pelagi:quod ſaltat ad eſcas

Quã primũ uisas:& uentri paret auaro.
Irrumpens fatale malũ deprendit in hamo:
Cuius mucrones figuntur gutture lato.
Vulnere terribiles exardet pronus in iras:
Et quassat rictus contra indignatus acerbos:
Et furit:atq; gemit uersans sub corde furores
Ardentes:pelagi fundum se uoluit in imum:
Huic piscatores cedunt:funesq; remittunt:
Non uires hominis tantam conuellere molem:
Et domitare feram:inuictamq; cõtraq; trahentẽ:
Ingens imensa traheret cum remige nauem
Exagitata fera:& fundo demergeret alto.
Funibus annectunt utres uentoq; repletos:
Atq; feram uersus iaciunt in marmoris undas.
Illa dolore plagæ confecta irrumpit in utres:
Inuitosq; trahit cupientes æquora summa.
Postq̃ animo fessa est fundum peruenit in imũ.
Stat fera terribilis fluctu:succensa furore:
Et uelut acer equus cursu summasq; labore
Qui nactus metas duris terit ora lupatis:
Sanguinea fusus spuma & defessus anhelat:
Sic fera respirat:cupientem stare sub undis.
Hi non permittunt utres:ex æquore summo
Sese tollentes tumefacti flamine multo
Tunc aliæ surgunt pugnæ:rictuq; minaci
In cassum rapitur rursus pellesq; trahentes
Oppugnare cupit:quæ emergũt æquora summo
Viuis assimiles:hæc indignata sub undas

Fertur:& in multos conuertit corpora flexus.
Hæ reflue currunt tractæ:paritercꝫ trahuntur.
Et nũc inuite raptæ:nunc sponte trahuntur:
Et ueluti tracta findentes robora serra:
Ambo cõmuni distendunt membra labore:
Et serra nauis properant ad soluere transtra:
Vel si quid nautis opus est contendit utercꝫ
Dentatum duri robur conuellere ferri
Densati nũq̃ mutant uestigia dentes.
Atcꝫ secant sonitu celeres refluicꝫ trahuntur.
Talia cõmiscent ponto certamina pisces:
Pellibus inflatis in partes raptus utrasꝗ
Sanguineã eiectat sufflans sup̱ æquora sordem:
Atcꝫ dolore furens per pontum spirat anhelis
Flatibus:& tanto reboat sub flamine pontus.
Collisęcꝫ fremũt undæ:furit æstus in altum
Difficilem dicas boream stabulare sub undis.
Sic moles furiosa maris per fluctus anhelat.
Sic densæ circum spiræ sub uertice uasto
Vndas incurrunt altas:scinduntcꝫ meatus.
Ac uelut ionii circum parua hostia ponti
Tyrrheno resonante freto media aspera porthmi
Voluitur a flatu rupes typhonis anheli:
Flexibus immensis unda exagitata tumescit:
Et nigra uorticibus refluit distracta charybdis.
Sic monstri flatu conuoluitur amphitrite:
Scissi tolluntur multo curuamine fluctus.
Tunc aliquis curuam compellit remige cymbam

Ocius in terram ueniens:atq; aeris adunci
Funem litoreo uincit prope marmora saxo.
Tanq̄ si funem nauis sub caute renectat..
Et subito æquoreas uersus gradiatur ad undas
Quum iam plectendis monstri satiata cupido
Pellibus:& finem uoluendi terga labore
Oppressus dederit:corda irritata quierint:
Et iactet tumidas fatalia pondera pelles:
Nuncius at palmę primus mare prosilit uter
Piscantum tollens animos in munera prædæ
Præconem ueluti tristi de marte regressum
Vestibus indutum niueis:facieq; serena
Iocundi socii non mœsta fronte sequuntur:
Nunciaq; expectant gesti præconia belli.
Sic piscatores lęti quum nuncius utee
Confestim ex imo fluitat super æquora fundo:
Atq; alii emergunt ponto qui immania monstri
Terga trahunt magno rapitur consumpta dolore
Bellua:quæ miserum torquetur uulnere sæuo.
Tunc piscatores audaci pectore naues
Remis impellunt:fit multus in æquore fragor:
Et multus flatus tanta properante caterua:
Quæ sese magno clamore in bella ciebant.
Dicas horrendi martis spectare cohortem:
Est tantus strepitus:& pugnæ tanta cupido
Clangorem exaudit longe de ualle recurua
Pastor uillosas ducens ad pascua capras:
Vel qui ferales abscindit robora pinus:

Vel qui magnaq; proſternit terga ferarum:
Attonituus lati uenit prope litora ponti
Et ſtans in ſcopulo turbato prœlia fluctu.
Et finem tantæ pugnæ magnũq; laborem
Miratur:rapidus mouet hæc certamina mauors:
Hic ualidis palmis forti mucrone tridentem
Concutit:iſte tenet forti uenabula ferro:
Hic curuam falcẽ:rapidam uehit ille bipennẽ.
Omnibus eſt armata manus ferroq; ruentes
Cedunt:impelluntq; feram uel uulnera figunt:
Roboris oblitus cymbas in terga ruentes
Euitare nequit piſcis:nec pellere iactu
Alarum extremo fluctus molimine findit
Remigium ualidas puppes roburq; uirorum
Impellit:uelut aduerſus quũ flamina uentus
In proram uertens aduerſas concitat undas:
Atq; in nauali reboat clamore:lacertis
Dum remos quatiunt & tanto marte laborant:
Diſtillant multo fatalia uulnera tabo:
Et fœdant ſanie fluctus:aqua ſanguine feruet
Effuſo:& glauci late rubet æquoris unda.
Ac ueluti torrens brumalis lapſus in aluum
Fluminis undoſum:rubro de uertice montis
Sanguineum rapido cenum conuoluitur æſtu
Fluctibus admixtum:late rubet æquoris unda
Puluere ſub flauo ſanies uelut æquore lato
Apparet:rubro ſic mixta eſt unda fluore
Confecto telis & multo uulnere monſtro

Sentinæ eiciunt fluctum conamine magno
Lętalem & uasti iaciunt in uulnera ceti:
Qui ueluti plagas ignis succendit hiantes:
Et sicuti ætherëis uibratus nubibus ignis
A ioue cęlesti cedit per marmora euntem.
Hunc missi absumunt ignes multo magis unda
Aequoris exagitat flãmis admixta coruscis.
Sic in difficiles plagas & uulnera iulca
Sentina exhausti iaciuntur fluctus olontes:
Quum domitum plagis piscem uictũq; dolore
Vestibulum ante ipsum primoq; in limine mortis
Fata maligna ferũt:tũc sicca ad litora lęti
Deuictum uoluũt:trahitur miserabile uisu
Inuitus multo corpus mucrone foratus
Lętali nutans fato sub fine grauatus.
Victores lęti remis pæana canentes
Festinant:resonat compulso remige pontus:
Ac ueluti quondam nauali marte dirempto
Extemplo naues iunctas:hostesq; trahentes
Subducunt celeres cantantes munera belli
Remigiũq; mouent lętum pæana canentes:
Victoresq; ferunt dulces ad sydera cantus
Inuiti tristes capti sub marte trahuntur.
Sic uastum atq; ĩmane trahunt ad litora monstrũ
Quod quũ litoribus curuis:terræq; ꝓpinquat
Supremæ infelix occludit lumina uitæ:
Atq; reluctatur & fluctus uerberat alis:
Et ueluti uolucris structa collidit in ara

Q uũ moritura nigræ capitur uertigine mortis
Q uã cupit æquoreas monstrũ remeare sub undas
Robore iam languens:& mẽbra soluta retentans
Diffidit:trahitur grauiter per litus anhelans.
Ac ueluti nauem cui sunt longo ordine transtra
Subducũt nautæ:quãdo instant tempora hyemis
Postea q̃ tristi pelagi sudore refecti
Rursus opus ponti repetũt durosq; labores:
Sic monstrũ imensis ducũt ad litora mẽbris
Q uód toto uastos in litore porrigit artus
Horrendum uisu quantum tellure recumbens
Occupat:hoc aliqs misera iam morte peremptũ
Et terræ statum timet:& prope ducere gressum
Formidat tanto cernens horrore cadauer:
Q uãuis defunctum quãuis sit lumine cassum
Horribilis male dentes formidat acutos
Vix ausi tandem circũducuntur in orbem
Attoniti spectant proiecta cadauera monstri.
Illi admirantur rictu:triplici ordine natos
Terribiles flexos sicuti uenabula dentes.
Ast alii fortis prospectant uulnera ferri:
Hic spinam proræ similem miratur aduncam:
Q uæ uallo arrigitur longe per terga tremendo.
Nõnulli caudam spectant uentréq; capacem
Hi caput immensum perlustrant lumine toruo:
Atq; aliquis cernens horrendo corpore monstrũ
Neptũni:sicca multo tellure uidetur
Maius:q̃ tumidis quum uersabatur in undis

Cunctatus paulo:sic est affatus amicos:
Haud procul adstantes & uoce silentia rupit
Alma parens tellus ego sum tibi carus alūnus
Per te sum genitus:mihi grata alimenta dedisti:
Atq; perire tuo gremio cum uenerit hora
Fatalis liceat:ponti mihi mitia sunto
Aequora:& a sicca liceat tellure litare
Neptūno:nec me salsas tam parua per undas
Ligna ferant:nūq̄ uentos & nubila cęli
Explorare uelim:nō sunt satis æquoris undæ:
Difficilesq; maris cursus:duriq; labores:
Semp:& horrisonas uentorum audire procellas
Horrendas etiam metuūt intrare latebras:
In uastos metuūt monstri descendere hiatus:
Vt non composito condantur membra sepulchro:
Congeriemq; mali timeo tellure quiescam
Et ualeant sæui fluctus:procul æquoris unda
Sit placata mihi:faueant pia numina ponti
Talia conficiunt ingentia monstra labore
Quæ uastos tendunt salsis sub fluctibus artus:
Et præstant aliis oneroso corpore monstris
Haud labor est tantus capiuntur siqua minora
In salsis cete lymphis:æquata parantur
Spicula pontigenum membris hamiq; minores.
Quos non tam magno pastu:nec fune reducūt.
Nam pro distentis coriis & pelle caprina
Sufficiet lato siccata cucurbita uentre:
Et trahet e ponto non magno corpore piscem

Lamna p.

Et lamnæ & catuli piscantibus æquore uasto
Occurrũt rabieq; trahũt firmissima uincla
Remoraq; in fluctus: sed multo lamna furore
Rictibus irrũpens magno cũ robore fertur:
At prensi in circo dentes retinentur adunci:
Infixi tãq̃ nodis mucrone tridentis.
Haud magno lamnã poteris mactare labore
Gens furibũda canũ inter male olentia cete
Præcipue furiunt in uentem gutture proni
Iniuriam faciunt elata mente proterui:
Et nil formidant: ueniant si qua obuia contra.
Sed rabiem sub corde ferunt: positoq; pudore
Impellunt rapidi grypos: nassisq; ꝓpinquant:
Perturbant prædam piscantũ seq; saginant:
Hos aliquis pisces auido sit uentre uoraces
In facilem rapiens prædam forat ære recuruo.
Non hami penetrant phocas sæuiq; tridentes:
Nam duro claudũt pellis sub tegmine mẽbra:
Sic pisces inter nodosa in retia phocas
Prædones claudũt: celeres ad litora uerrũt
Distinctos maculis laqueos: non retia densa
Hos arcere queunt: discerpũt unguibus atris
Retia: & auxilium perituris piscibus adsunt
Piscantes multo turbati corda dolore
In terram phocas compellunt impete uasto.
Hic hastam & fortem clauam ualidũq; tridentẽ
In caput incutiunt: & circum tempora pulsant.
Nam subita pereunt capitis per uulnera morte

Quin & testudo piscantibus obuia damnum Testudo
Afferet: optatæ perturbans munera prædæ:
Haud labor audaci posito post terga timore
Surripere e ponto duro sub cortice tectam.
Si quis se mergat lymphis: uertatq; supinam:
Et quãuis cupiat fatum uitare supremum
Non ualet & summo leuiter luctatur in æstu:
Atq; in uersa supra pedibus desiderat undas.
Prædones rident: quũ mactant cuspide uersam
Vel quando euellunt torto sub fune reuinctam.
Et ueluti insulsus errans in montibus altis
Forte puer: terræ curua testudine capta
Ponit humi in uersam maculosa in terga iacentem
Hæc reuoluta cubans terram calcare uirentem
Affectat: leuiterq; pedes & genua labore
Curua mouet: crebroq; salit: ridentq; uidentes
Sic lato fertur ponto testudo marina
Et resupinatum uoluit super æquora tergum
Et curuum lędunt piscantes per freta mõstrũ
In siccam arripitur terram quom terga perustam
A soliis radiis uersant: uoluũtq; per æstus
Inualidam summas pedibus contingere lymphas
Optantem: & frustra fluitantẽ marmore uasto.
Delphinum infœlix fugienda est æquore præda:
Nam qui delphinis sacris meditabitur atrum
Exitium non ille deis per sacra litabit:
Non aræ acceptus puros imponet honores.
Totum incestabit tectum: & qui tecta frequentant.

Et quantum cędes odit regnator aquarum
Humanas:tantum delphini fata perosus.
Humano generi similis prudentia fertur
Et iouis undisoni seruis capiuntur amore
Collectiq; simul pisces socia agmina iungunt.
Et sibi conciliant homines prædamq; capessunt
Cõmune:atq; dolo in pisces armantur eodem.
Fluctibus ægęis & cælsa in chalcide prædam
Piscator fallit:quũ uesper claudit olympum
Aenea sub fuscum lumen claudente laterna.
Delphines mortẽ properant dare piscibus atram.
Ast illi errando magno dant terga pauore:
Hi contra pisces pellunt a fluctibus imis
Inuisum in litus cupientes æquore labi:
Sic manus inuerecunda canum latratibus urget:
Impellitq; feram uenantibus impete uasto
In terram pulsos cędit mucrone tridentis
Piscator:facilem captans de litore prædam.
Nulla fuga est miseris quando a tellure necantur:
Atq; a delphinis pelluntur marmore lato.
Sed postq̃ fœlix piscantum præda peracta
Mercedem iusti repetunt certaminis æquam
Concordis pugnæ partem meritũq; laboris
Suscipiunt homines in prædæ parte libenter
Delphinos si qui fraudant mercede proterue
Non post auxilio uanis piscantibus adsunt.
Ariõ Lesbi9. Lesbius arion uectus delphine recuruo
Impauidus tumidas sulcauit marmoris undas:

Et cantu euasit mortẽ fraudesq; latronum
Thenariæ appulsus prope litora grata laconum
Forte aliquis libyci pueri cognouit amores
Dum ducit simas per pascua lęta capellas
Feruenti delphin puerum complexus amore: Delphin
Gaudebatq; simul ludo calamisq; sonoris.
Hunc pastorali mulcebat fistula cantu:
Atq; greges inter uersabat lubrica membra
A ponto a siluas mirum ueniebat opacus.
Nunc etiam pueri notos bene noscit amores
Aeolis:haud uetus est sed nostro tempore factum:
Nam delphis pueri miro succensus amore
Insulæ inhærebat semper portũq; tenebat.
Vt ciuis sociis sese disiungere caris
Non animo fuerat:grato uelut incola portu
A cunis catulus pueri sub moribus infans
Eductusq; simul fuerat iocundus alũnus.
Sed quom florentis peregerũt tempora pubis:
Et iam robusto creuerunt corpore uires:
Hic inter iuuenes clarus uiget:æquore delphin
Tum mirũ uisu factum:& mirabile dictu
Externas pariter gentes ciuesq; mouebat
Multos uicinos acciuit fama sodales:
Vt uideant iuuenem curuum delphinã colentem
Versantemq; simul:multi per litora coetus
Inq; dies uisunt tanti miracula facti.
At puer ascendit cymbam:portumq; per omnem
Nomine compellans solito delphina recuruum:

Quo fuerat paruus notus: uolat ille sagitta
Ocyor: & iuueni caro cymbæq; propinquat
Dilectæ superis: cauda blanditur amica:
Et capite elatus iuuenem tractare benignum
Concupit: hic manibus piscem demulcet amicũ:
Et tenet amplexu: grata cupit ille carina
Vectari iuuenis: sed quũ prope ludit in undis
Pone natat piscis blandus sequiturq; natantẽ
Et latus adiungit lateri mento quoq; mentũ:
Et caput inclinat capiti uelut oscula carpat.
Tu dicas cupidum pectus cum pectore uelle
Iungere tam magno puerũ ꝓpe nabat amore.
Sed quũ clamatus delphin stat litora iuxta
Demulcetq; caput: iuuenis dorsumq; natantis
Insilit: exceptum piscis quocũq; iubebat.
Vectabat puerum: lętus iubet ire per altum
Obsequitur: portus gestit sulcare patentes
Per portum uehitur: cupiat si litora iuxta
Annuit: & cari pueri præcepta capessit.
Mollis equus flexis nõ tantũ paret habenis:
Nec canis assuetus tantũ uenantibus audit:
Quantũ nec freno delphin nec tractus habenis
Vadit subiectus pueri quocũq; uoluntas
Imperat: haud solũ uehit hũc: uerũq; sodales
Admittit quoscũq; iubet: nullũq; laborẽ
Effugit: ut pueri cari conseruet amorem.
Tali uiuenti delphin gaudebat amico
Non tantum serui domini præcepta capessunt:

Atq; opus efficiunt cõmissum sponte uocati
Quantum delphinus iuueni parebat amico;
At postq̃ iuuenis uitæ sua fata peregit
Ploranti similis delphin prope litora fertur
Aequæuũ puerum quærens:audire gementis
Tu posse uoces:effundit pectore luctus
Tantos:non aliqua clamatus uoce mouetur.
Amplius oblatas tristis non accipit escas:
Non exauditus ponto nec litore in illo
Amplius est uisus:pueri iam morte perempti;
Est desiderio delphin consumptus amoris:
Iam cũ defuncto properans occumbere amico.
Quãuis delphini conseruent pignus amoris:
Quãuis sint homini concordi fœdere iuncti:
Crudeles thraces uel qui bizantis in urbe
Degunt:tam mites capientes mente feroci
Delphinas:caris natis canoq; parenti
Ignouisse queunt:uel dulci parcere fratri
Possunt:inuisam capiunt sic æquore prædam
Effetam matrem sedantur pone gemelli
Mollibus assimiles pueris:thrax durus in istos
Armatur celeri cymba:& defertur in æquor
Infaustam quærens prædam:qui forte uidentes
Armatam contra celerem concurrere cymbam
Impauidi expectant:nec fraudem corde uerentur
Non hominum insidias nõ ulla pericula ab illis
Applaudunt sicuti sociis:gaudentq; periclo:
Hi celeres properant cęduntq; tricuspide telo

Quod dicunt acidem telum letale natanti
Delphinum iuuenem plaga qui tortus acerba
Suspirans imas sese demersit in undas.
Viribus enixi non illum educere certant
In cassum prædam caperent uanūq laborem:
Sed nauem & funem cupienti abscedere laxant:
Festinant remis domitum delphina sequentes.
Quocūq incedat demittunt uincla natanti.
At postq̄ multo confectus membra dolore
Langueat:& duro ferri mucrone foratus
Iam tabescentis emergunt fortia membra
Et iam defessus:leuibus uersatur ab undis
Supremum spirans mater non deserit unq̄:
Sed suspirantem sequitur misereq dolentem
Ipsa etiam tristes alto sub corde dolores
Voluens tu dicas mœstam plorare parentem
Quom capti nati direpta ex urbe trahuntur
Hostibus in prædam diro certamine martis.
Sic dulcem natum confossum uulnere plorat
Tanq̄ infixa parens ferro langueret acuto
Qui superest:natum mater dimittit & illa
Non iubet ire uia:longe pellitq fugatq.
Heu fuge nate genus nobis hostile uirorum
Non socium uenantur enim nos cuspide ferri:
Et iam delphinis indicunt martia bella,
Concordi uiolant inter nos fœdera dextra
Percussa:& superos in fœdera firma uocatos
Non habitura sonum natis hęc uerba locuta

Vnus natorum longe est a matre fugatus.
Alter contortus letali peste parentem
Torquet: nam pœna mater cruciatur eadem.
Et sequitur natum carum: nec deserit unq̃
Non longe a cymba possunt arcere parentẽ
Non si percutiant miserã quatiantq́ timore
Cum nato trahitur caro mœstissima mater.
Vt subit hostilem uenanti proxima dextrã.
Hostes crudeles non flectunt ferrea corda:
Et mœstam rapiũt matrẽ mucrone tridentis
Filius & genitrix fato rapiuntur eodem:
Non inuita subit in nati funere mortem.
Et spectat sentitq́ libens sua uulnera mater
Et ueluti serpens qui tigno nactus ab alto
Alitis est uernæ pullos sub tecta sonantes
Mactat: & occisos subicit sub dentibus artus.
At mater primo grauiter tristata mouetur
Effundens tristes natoꝝ in funere questus
Sed postq̃ laceros pullos absumptaq́ mẽbra
Spectat: nõ mortẽ uitans subit ora draconis
Voluitur: & dulcis comitatus funera partus
Sic festinauit delphini in funere mater
Ad mortem diris piscantibus obuia facta.
Gentesq́ duro clauduntur tegmine testæ
Quæ serpũt ponto quũ luna impleuerit orbẽ
Fama refert ꝓprio plenas pinguescere tecto:
Sed quũ multiuagæ decrescũt cornua lunæ
Diminui graciles tali sunt lege coactæ.

Iſtarum partem piſcator colligit altis
Fluctibus:& fulua manibus cõprendit harena:
Et partim inatas ſcopulis diſſerpit:at illas
Vndantes iaciunt turbati ad litora fluctus
Vel in cenoſas mittunt pelluntꝗ lacunas:
Aſt alias inter narratur uentre rapaci
Purpura:quæ tali piſcantis fallitur arte.
Sunt ſimiles calatis cõnexæ uimine denſo
Iuncorum naſſæ ſtrombos in uimina mittunt
Vel piſces duro tettos ſub tegmine teſtæ
Per thalamũ calathi linguã dimittit acutam:
Quæ gracilis texto naſſę ſub uimine gliſcẽs
Tenſa cibũ:duros heu prẽdit lingua ſopores
Iuncis fixa tumet:& denſo uimine ciſtæ
Arctior efficitur lingua e curuamine texto
Non remeare poteſt:ſed ſtat cruciata dolore
Purpureo capitur ueſtes ſparſura colore.
Durius haud ullum ponto certamen ineſſe
Nec magis in fauſtum q̃ ſpongas cedere raras
Fama refert primo curam potiꝗ cibiꝗ
Accipiũt:molli nec ſomno mẽbra reſoluũt:
Vt piſcatores alii:quũ promptus in undis
Se totum accingit duros perferre labores:
Non aliter dulcis uenit in certamina cantus
Et uoce & cythara phœbeo munere doctus
Omnes obſeruant geſtus:omniſꝗ uenuſtas
Eſt curæ ut dulces canat in certamine uerſus.
Sic iſti obſeruant fundi ſub marmor ituri:

Continuo ut teneant flatus:durentq; sub undis
Sunt primo experti cum respirare labore
Cōtigerit pelagi:qd possint æquore in alto:
Sed quū tā magno subeūt discrimine pontū
Hi precibus diuos qui regnāt æquore in imo
Orant ut liceat uitare ingentia cete:
Et quæ ceruleo nascuntur noxia ponto.
Si uideant piscem pelago cognomine sacrū
Tunc animos soluūt:non illo gurgite cete:
Noxia magnaq; nō cætera monstra ferarum
Apparent:fluctus gaudent tranare salubres:
Et puros:ideo sacrum dixere priores.
Piscem:quo uiso gaudent:pperantq; laborem
Tunc hominū mediis accingunt ilibus aptū
Funibus in tortis:palmas qui tollit utrasq;
Et ponderosum plumbū gerit ille sinistra
Arpam dextra tenet:niueū uehit ore liquorē
Stat cœlsa in prora fluctus speculat̄ in imos:
Et uastum pontū & tantos sub mente labores
Euoluit:socii uerbis hortantur amicis:
Atq; animāt ueluti erūpentē carcere pmptū
Cursorem & firmus cū sub discrimine tanto
Est animus:magno depressus pondere plumbi
Liuentis:fluctus quū raptim fertur ad imos
Lymphis palladium fuscis diffundit oliuū:
Quod lucet in totis late quū spargitur undis:
Ac uelut obscura flāmæ sub nocte refulgent
Infixas scopulis spongas prospectat acutis.

Inter se iunctæ nascuntur caute uirenti.
Irrumpens spongas uibrata falce recidit
Vt messor:rumpitq; moras funeq; sodales
Admonet:ut fundo subito retrahatur ab imo.
A spongis cęsis quæ spirat odorem
Distillat sanies:hominis quæ naribus hæret:
Et sæpe extinguit & tabo suffocat atro
Ocyor:hinc dicto tumidis emergit ab undis
Tu lętus mœstusq; simul miserabile fessos
Artus:& tanto confectum membra labore.
Languida sub tanto sunt crura soluta timore.
Inuisam & dira nactus sub marmore prædam:
Nam miser in fundo dum se demergit in imo
Offendit monstrũ ingens & funibus alto
Concussit socios miseranda in fata uocauit
Vt sese traherent:illi miserabile uisu
Truncatum & lacerũ corpus sub dentibus atris
Educunt ponto:& linquũt imania cete
A quibus est socius mutilatus dente proteruo:
Destituũtq; maris tractus pestemq; locorum
In terram adducũt mœsti miserabile corpus
Relliquias plorãt socio tristantur adempto.
Tot princeps generose maris narrauimus artes
Illęsæ placidas percurrant æquoris undas
Naues:& uentis turneant tua uela secundis
Exundet uastum semper tibi piscibus æquor
Inconcussa soli seruet radicibus imis
Fundamenta tenens subter regnator aquarũ.

Oppiani Alicuticon seu de natura pisciū Libri q̄rti & vltimi Finis. Laurētius Lippi⁹ Collēsis traduxit.

Disticha Laurentii Lippii Collensis ad Magnificū Virum Laurentium Medicen Florentinum.

Ad Laurentium Medicē.

Fastidit magnus numerosa uolumina lector
Post cœnam lœta distica fronte legit.

Ad Laurentium Medicē.

Hic te surripuit patriæ qui syrmata misit
Lemmata qui misit restituit patriæ.

Ad Laurentium Medicē.

Post patrias curas: post tanta negocia: si fas
Percurras oculis disticha pauca tuis.

Ad Angelū Siculū de Zacharo.

Aurea iactatis si cedere sęcula uobis
Quid mirum e cannis dulcia mella fluūt.

Ad eundem de lactuca.

Surgentem uenerem mollis lactuca moratur
Deuoret erucas qui cupit esse salax.

Lactuca loquitur.

Augustus per me releuat fastidia morbi
Et lactucinos Roma togata uocat.

De Rapo.

Sub pruna tostum mensis apponere rapūm
Non pudeat: tetrico sic placuit curio.

Ficus africana loquit᷑.

Sum ficus libyæ per me carthago ſuperba
Corruit:& per me tanta ruina fuit.

Faba loquit᷑.

Sum faba ſi docti me damnant pythagorei:
At magnis fabiis nomina tanta dedi.

Porrum loquit᷑.

Sum porrum ualui uocem ſeruare neronis:
Inqꝫ palatinis me numera dapibus.

De Cucumere.

Hic tibi ſit cucumis terris dum ſyrius ardet
Tales tyberius dicitur eſſe dapes.

Ad Angelũ ſiculũ de carduo:

Carduus in ſicula menſa quem linquit aſellus
Ponitur.I ſiculas Angele tolle dapes.

De Allio.

Radicem betæ comedas ſuper igne peruſtam
Non animam reddent allia ſumpta grauem.

De Cauliculis

Cauliculos teneres ſi te delectat apici
Præceptum:uerno tempore carpe puer.

De Betis.

Betis niliacam poteris confundere lentem
Ventoſam betis ſi ſapis adde fabam.

De Mintha herba.

Nunc eſt herba uirens:quondam formoſa puella
Creditur & ſtigium detinuiſſe iouem.

Mintha loquitur.

Non essent uobis minthae redolentia phylla
Vi pluto ad stygias me rapuisset aquas.

De Rosa alba facta purpurea.

Per siluas cytherea suum dum plorat adonim
Purpureas fecit sanguine moesta rosas.

Q ũo inuẽtũ est tingere uestes purpura.

Murice consumpto canis ora infecta notauit
Alcides: tyriae uellera tinxit ouis.

De Ocymo.

Ambrosium q̃q̃ spirabunt ocyma odorem:
At cibus ambrosio dirus odore latet.

De Cicuta.

Rustice lętiferam moneo uitare cicutam.
Substulit actaeum dira cicuta senem.

Iacyntus loquit᷑.

Aut puer aut quondam fueram fortissimus heros
Nunc flos & moestum littera nomen habet.

De Moly flore.

Accipias moly magno si credis homero
Nec ledent animum thessala philtra tuum.

De Loto.

Heu fugias loton captos dulcedine loti
Naricium socios destituisse ferunt.

De Cocco quo adulterat᷑ purpura.

Dant galatae cocci gramen pro murice nobis
Corrupta est cocco purpura galatio.

De Cythiso.

Carpant lasciuæ cythisum per prata capellæ
Sic pastæ referent ubera tenta domum:

De Dictamo herba.

Collige dictamon cretea prouidus ida
Tela cadent humeris irrita facta tuis.

De Lauro.

Missa triũphalem nõ tangũt fulmina laurũ
Cingant belligeri tempora lęta duces.

Ad Eliseũ coquũ.

Pectore Anas:teneris alis gallina probatur
Anseris his tumidum si sapis adde iecur.

Ad Eliseũ coquũ de ꝯficiẽdo sapore ex herbis.

Serpillum betas:sampsucum tundis aceto
Cum tostis micis adde selina thimum.

Ad Eliseũ coquũ.

Sume apium porrũ coriandrũ semen aneti
Cum sale iunge oleum scorpio sic coquitur.

Ad Angelũ Siculũ.

Est satis ut nostris ponantur oluscula mensis
Ambrosias habeat mensa sicana dapes:

Ad Angelũ de hortulo posito in fenestra.

Hortus detineat lati tibi iugera campi
In nostro sedem uix ithiphallus habet.

Ad Angelum de eodem horto.

Pensilis extollant horti miracula gentes
Fornice sub nostro pensilis hortus erit.

Pondere nó premitur sed sursum palma resurgit
Hinc sibi uictores signa superba petunt.

An Angelū de lalisione fœtu onagri.

Angele:non libyci capiat me fœtus onagri
Hortus natiuas det mihi delitias

Ficedula loquit᷑.

Quū me ficus alat propriū est ficedula nomē
Sumq; Melancoriphus quod mihi fuscus apex.

Fiber loquit᷑.

Pro cara cupio testes abscindere uita
Ne pereat nimium nauita iactat onus.

De Elephanto.

Quis tollet superos:quis numia sancta negabit:
Quum fera perpetuos sentiat esse deos?

Elephātus loquit᷑.

Non satis armatas ꝙ porto in bella phalanges!
Mensaq; nectareas fulcit eburna dapes.
Fulcra toris:simulachra ioui do:numen adoro:
Et mandis callum turba proterua meū.

Aquila loquit᷑.

Portaui puerum qui miscet uina tonanti!
Ob meritū in me fulmina nulla ruunt.

Aquila loquit᷑.

Sola queo phœbi radios spectare nitentes
Non aciem frangunt lumina clara meā.

De Ceruo.

Viuacem admittant tua si cōuiuia ceruum

Pestiferam febrem non timuisse licet.

De amore Iouis cũ plurimis puellis.

Fit cycnus:taurus:satyrus:fit iuppiter aurum.
Pro leda europaq; Antiopa danae.

De Amore plurimoꝝ.

Gradiuus:bacchus:leucus:uulcanus amauit
Asteropem:cressam:nictiopem:uenerem.

De Proteo carpatio uate.

Flãma:leo:taurus:porcus:bos:fit lupus unda
Nec rupit uates uincula carpatius.

De Historia Troiae.

Phyx ardet:dat uela:helenã rapit:armat atrides
Pugnatur:flãmis pergama uicta ruunt.

De Corona triũphali.

Texuit auratam melior fortuna coronam.
Nam prius ex lauro texta corona fuit.

De Obsidionali.

Obsessam poeno seruauit milite romam
Quintus natiuo gramine serta tulit.

De Ciuica corona.

Tullius extinxit nascentia fulmina belli
Et data sunt merito ciuica serta duci.

De Castrensi & nauali corona.

Conscendit qui castra prior uolucremq; carinã:
Gestabit comptis aurea serta comis.

De Corona ouali.

Ibat ouans crassus contemptos uicerat hostes
Contempta a magno mirtea dona uiro.

De Mirrhinis uasis.
Mirrhina purpureo candent distincta colore
Densatur spissus sole calente liquor.
De Mirrhinis.
Mirrhina diuersis maculis uariata probanť
Talis uenturis imbrifer arcus aquis.
De Crystallo.
Crystalla argiuo de nomine iure uocata
Concreta in magno frigore format aqua.
De Simulachro Iouis facto a phidia.
Phidiácæ finxere manus iouis ora:rogatus
Exemplar talem finxit homerus ait.
Ad Laurentiũ Medicē.
Pyrgoteles gēma sculpsit sed pinxit Apelles
Pelęum iuuenem:quis tibi pictor erit?
De Certamine zeusis & parrhasii.
Fallit aues zeusis:zeusis deluditur arte
Parrhasii uolucres hic capit ille uirum.
De Coralio ad Petrum.
Qui molli longe lato uiret æquore frutex
Eductus duro cortice petre rubet.
De Lyncurio.
Quid sit lyncurium uerbi iunctura docebis
Vrinam lynci nomina iuncta sonant.
De Electro.
Nunc alni quondam fratrem luxere sorores
E lachrymis stillant semper electra piis.

De Succino.

Lucida delitiis est succina gemma puellae
Arbore germana succina gemina fluit.

De Adamāte.

Non adamas flāmis nec dura incude domatur
Laurenti hircino sanguine conteritur.

De Iaspide.

Tu magno in populo facundo pectore dices
Quum digitis junctus pulcher Iaspis erit.

Ad Bernardinū Theologū.

Quantula sunt hominū cropuscula tantula rodit
Sarcophagus: molles heu fuge delitias.

De Chemite lapide pio & sarcophago impio.

Chemites pius est defunctaq; corpora seruat
Impius absumit corpora Sarcophagus.

Echeneis q̄ remora latie dr̄ loq̄t̄ i hoc tetrastico.

Pellebant uelis: pellebant remige nauem:
Ventus erat: cœptum sum remoratus iter.
Solus ego acciacam potui retinere carinam:
Et potui cairostra tenere ducis.
Semipedalis ego: quis hæc corpuscula credat
Incursu tantas detinuisse rates.

Nautilus piscis loquit̄.

Per freta dum cautus deducor imagine nauis
E sonides didicit ducere uela ratis.

De Delphino.

Mulcetur cythera delphin: mulcetur amore
Testes stelligeri sidera clara poli.

De torpedine pisce ad Angelū.
Angele quis credat fœda torpedine tacta
Contractas perhibent obriguisse manus.
De phoca qđ latine dr̄ uitulus marinus.
Carpe soporiferam pennam pellemq; rigentem
Iam dormi & nusq̄ fulmina torta time.
Sepia piscis loquit᷑.
Verum purpureo pro sanguine fundo liquorē
Deuoror: & nostro sanguine cartha madet.
De Polypo.
Paciferam Polypus cupide corrodit oliuam
Atq; pedes brumæ tempore segnis edit.
Lucerna piscis loquit᷑.
Est lucerna mihi nomen: quod lingua refulget
Si noctu aspicias lumina uera putes.
De Trigone seu pastinaca.
Pestifer a cauda mucro se tendit acuta
Hoc ithacum narrant occubuisse malo.
De Dactilo pisce.
Dactilus illustrat radianti lumine pontum
Appositus mensæ lumine mensa nitet.
De Echinno.
Imbres & uentos cautus presagit echinnus:
Et nutans paruo pondere sistit onus.
Loquit᷑ echinnus.
Spicula me uoluūt totum defixa per orbem:
Sed liquor in fracto cortice gratus erit.

Rana loquit᷑.
Dum caro deformis poteras dixisse gyrinum:
Mox formata magis garula rana uocor.
Thynnus loquit᷑.
Q uum fueram fœtus primo cordyla uocabar:
Post ego pelamis post ego thynnus eram.
Squatina piscis loquit᷑.
Non satis est nostri quod mandũt mẽbra gulosi:
Et niueum tergit aspera pellis ebur.
Ad Angelũ siculũ.
Te lupus ethrusci delectat uernula tybris:
At mihi murenam sicilis unda ferat.
Ad Angelũ siculũ.
Angele memphiticis tibi sit coracinus ab undis:
Arnus millenos dat mihi pisciculos.
Scorpius piscis loquit᷑.
Exagito stimulis magnum delphina recuruis:
Q uem cogo magnas desiluisse rates.
Accipenser loquit᷑.
Infelix ꝙ me mensæ coluere priores.
Nũc fœlix ꝙ sum gratia nulla gulæ.
De Scaro pisce.
Laudabunt mensæ scarũ: quod ruminat herbas
Nec proprium gaudet dilaniare genus.
Scarus piscis loquit᷑.
Q uondam carpatii fueram pius incola ponti
Nunc sum campanis incola litoribus.

Scarus piſcis loquit᷑.

Si cibus herba mihi:ſi ſparſi ſanguine nū̄q̄

Dentes:cur laceras menſa guloſa pium.

De ſyluro.

Appetit omne animal graſſator dente ſylurus:

Et ſuma nantes per freta mergit equos:

Scombrus loquit᷑.

Sulphureus uideor liquidis cū̄ cernor in undis

Extra undam apparent ſquamea terga mihi.

Mugil piſcis loquit᷑.

Quū̄ caput eſt tectum credo mea mēbra latere

Per uenerem præda fœmina uirq; ſumus.

Mullus piſcis.

Vix duo ſum pondo:lautæ ſed gloria menſæ:

Criſpinus pro me milia multa dedit.

Salpa obſcenus loquit᷑.

Salpa obſcenus ego dicor:nec decoquer nū̄q̄:

Ni ferula cedens uerbera multa dabis.

Mena piſcis loquit᷑.

Candidulus brumæ ſum tempore:ſole calente

Oſtendam uobis ſquamea terga niger.

Draco piſcis loquit᷑.

Sum draco:de media ſurgūt mihi cornua fronte

Sæpe uides roſtris antra cauata meis.

De Ariete piſce.

Cornu aries pugnax piſces ſpeculatur euntes

Squamigerum perdunt cornua ſæua genus.

De Vrtica.

Postq̄ pisciculos passa sub fronde recepit:
Corrugat frondes pisciculosq; uorat.

Spongia piscis.

Incrementa mihi & sensum natura parauit:
Nam paruas conchas pisciculosq; uoro.

De Lolligine miluo & hirũdine piscib⁹.

Lolligo miluusq; rapax & mitis hirundo
Vt celeres uolucres per freta summa uolant.

De Canceris.

Vere nouis renouant canceri sua tergora crustis
Exuuiis positis:læta iuuenta redit.

De Lepore pisce.

Adducit uomitum tactu lepus:hanc fuge pestem
Laurenti:secum dira uenena gerit.

Stella piscis loquit᷑.

Sum similis stellæ candenti feruidus igne:
Vruntur callis omnia tacta meis.

De Locusta inimica polypi.

Formidat tantum polypum miseranda locusta
Aspectu ut polypi læsa repente cadat.

De Coclea.

Contrahit exerit parua cornicula fronte:
Et unda ingreditur contegiturq; domo.

Finis Distichorum Laurentii
Lippii Collensis.

Laurentius Petro carbonello
Hispano Regis Secretario.

Non arcere meos intra uiuaria pisces
Possum: ceruleis iam spatiantur aquis.
Non satis est liquidis arni colludere in undis:
Et thybridis Tusco diffluuisse uado.
Non satis adriaci tentare pericula ponti:
Et qua tyrrheni labitur unda maris.
Oceani refluos capitis sulcare meatus:
Et Gaditanis repere litoribus.
Quærite batchinonem musis belloq; superbam:
Si licet in sicca ponere corpus humo.
Petrus reptantes fulua spectabit harena
Demulcens blanda lubrica terga manu.
Gaudebit madidas pelagi lustrare cohortes:
Et sparsos toto gurgite pisciculos.
Aegeos dicet pisces per marmor hiberum
Lippius antiquam duxit in hesperiam.

Philippus Poscus ad Laurentium Lippiũ musaꝝ amicũ

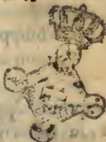
Exprimis Oppianum facundo carmine lippi
Fidus es interpres: gratus es eloquio:
Es facilis nitidus & qui caret indice lector
Denegat alterius carmen ab ore fluis
Quodq; magis miror grais qd fõtibus haustũ ẽ

Non fluit in latio flumine deterius.
Castigata satis sunt carmina parcē lituris
Carpendum tetricus nil probus inueniet.
Non obtrectator poterit non inuida turba
Non poterit librum carpere liuor edax
Vt sumat laurens latiis alieutica uerbis
Festina medicē iam labor iste decet.

Finis.

Philippus poscus ad lectorem.

Laurentius Lippius Collensis Vir utraq; lingua apprime eruditus hoc diuinū Oppiani opus traduxit Bernardinus Venetus impssit: ut esset studiosis litterarū utriusq; industria quantulacunq; accessio: Quapropter quod Oppianū o lector latinū legis utriusq; gratias agas. Impressum Venetiis Anno ab humanitate Christi. M.D.VIII. Pridie Kalendas Sextiles.

Cum Priuilegio.

Regestum operis.

a b c d e f g h i k l m n o p q r
omnes sunt quaterni s uero est ternus.

